

**A THURI GYÖRGY GIMNÁZIUM
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

2016.

A Pedagógiai Program 2013. évi kidolgozásában közreműködtek:

Fenyvesi Zoltán igazgató

Vizl Mária igazgatóhelyettes

Bakonyi Borbála igazgatóhelyettes

Kiss Orsolya

Fülöp Márta védőnő

Korsós Ágnes

Molnár Adrienn

Paróczai Hajnalka munkaközösség vezető

Radnai István

Szondáné Kovács-Molnár Márta munkaközösség vezető

Szvitek Miklós munkaközösség vezető

Torba Ágnes Melinda munkaközösség vezető

Zöld Adrienn

Rávai Rita iskolatitkár

A Pedagógiai Program 2015. évi átdolgozásában a tantestület minden tagja részt vett. Az átdolgozást az Érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet megváltoztatása tette szükségessé. A változás 2016. január 1-jétől lép hatályba. Az új vizsgaszabályzat először a 2017. május-június hónapokban megtartott érettségi vizsgákon kerül alkalmazásra.

1. BEVEZETÉS	7
2. NEVELÉSI PROGRAM	9
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
2.1.1. Személyiségfejlesztési területek, nevelési célok:	10
2.1.2. Elkötelezettek vagyunk az úgynevezett kulcskompetenciák fejlesztésében:	10
2.2. A kompetencia alapú oktatás bevezetésének céljai:	10
2.3. Referencia intézményi feladatok	11
2.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai:	11
2.5. A nevelés-oktatás szakaszai:	14
2.5.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:	14
2.5.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:	16
2.6. Az osztályfőnöki munka legfontosabb feladatai:	19
2.7. A pedagógusok legfontosabb helyi, intézményi feladatai:	19
2.8. A pedagógiai célok elérésének módszerei:	19
2.9. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése:	20
2.10. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység:	20
A tehetséggondozás színterei:	21
2.10.1. Tanórai foglalkozás	21
2.10.2. Tanórán kívüli tevékenység	22
2.10.3. Projekt munkák készítése	23
2.10.4. Portfólió, munkanapló	24
2.10.5. Témahét	25
2.11. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	25
2.11.1. Az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott intézményvezető-helyettes feladata:	26
2.11.2. Megelőzés:	26
2.12. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	26
2.12.1. Felzárkóztató programok:	28
2.13. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	32
2.13.1. Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások:	32
2.13.2. Térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatások	33
2.13.3. Tandíj megfizetése mellett igénybe vehető szolgáltatások	34
2.14. A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR) a fenntartó támogatása esetén (Amennyiben a HH és HHH tanulók száma meghaladja az öt főt az intézményben)	35
2.14.1. Az iskolai integrációs program a következő elemeket tartalmazza:	35
2.15. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében ellátandó feladatok	39
2.16. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	42
2.17. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:	43
2.17.1. Iskolánk részéről a pedagógusok és a szülők kapcsolattartásának módjai:	43
2.17.2. A szülők bekapcsolódásának formái az iskolai életbe:	44
2.17.3. Tanulói részvétel az iskolai közéletben:	45

2.18.	Az egészséges életmódra nevelés programja	45
2.18.1.	Alapelvek:	45
2.18.2.	Az egészségnevelés területei	46
2.18.3.	A megvalósítás szinterei	46
2.18.4.	Az iskolai egészségnevelés tantárgyi lehetőségei	47
2.18.5.	A megvalósítás módszerei	48
2.18.6.	Elsősegélynyújtás oktatása a 10. évfolyamon.	49
2.19.	A környezeti nevelés programja	50
2.19.1.	A környezeti nevelés célja:	50
2.19.2.	A környezeti nevelés alapelvei:	50
2.19.3.	Pedagógiai célok:	50
2.19.4.	A megvalósulás szinterei:	50
2.19.5.	A megvalósítás módja:	52
2.19.6.	Tárgyi feltételek:	52
2.19.7.	Megvalósult környezeti nevelési tevékenységek:	53
2.20.	Az iskolai könyvtár szerepe	53
2.20.1.	A könyvtár szerepe a különböző tantárgyak oktatásához kapcsolódóan:	53
3.	HELYI TANTERV	55
3.1.	Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak és tantárgyi követelmények	55
3.1.1.	Az intézménybe történő jelentkezéskor, illetve felvétellel kötelezően választják a magasabb órászámú képzést és a magasabb követelményeket:	56
3.2.	Tantárgyi struktúra és óraszámok	58
3.3.	Szabadon választható tanórai foglalkozások; tanórán kívüli tevékenység:	63
3.4.	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei:	65
3.4.1.	A tankönyvellátás rendje:	66
3.4.2.	A tankönyvek kiválasztásának elvei	66
3.5.	Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei	66
3.6.	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái. A tanuló teljesítménye, magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái	67
3.7.	Tantárgyankénti speciális követelmények és számonkérési módok:	68
3.8.	Tantárgyankénti speciális követelmények és számonkérési módok: A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése	87
3.9.	Az írásbeli beszámoltatások rendje, formái, korlátai, a tanulók értékelésében betöltött szerepe, súlya	88
3.10.	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:	89
3.10.1.	A feladatok meghatározásának elvei:	89
3.10.2.	A feladatok meghatározásának korlátai:	89
3.11.	A középszintű érettségi vizsga témakörei:	89
3.11.1.	Magyar nyelv és irodalom	90
3.11.2.	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	93
3.11.3.	Élő idegen nyelv	95
3.11.4.	Latin nyelv	99
3.11.5.	Matematika	99
3.11.6.	Informatika	100
3.11.7.	Fizika	104

3.11.8.	Biológia-egészségtan	105
3.11.9.	Kémia	105
3.11.10.	Földrajz	106
3.11.11.	Ének-zene	106
3.11.12.	Vizuális kultúra	107
3.11.13.	Mozgóképkultúra és médiaismeret	108
3.11.14.	Dráma és tánc	110
3.11.15.	Testnevelés	110
3.12.	A felvétel rendje:	111
4.	AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	112
4.1.	Bevezetés	112
4.1.1.	Beköszöntő	112
4.1.2.	Iskolatörténet, eredmények	112
4.1.3.	Hagyományaink	113
4.1.4.	Iskolánk szerepe a városban	113
4.1.5.	Tárgyi feltételeink	114
4.2.	Az iskola működése	115
4.2.1.	A képzés szerkezete	115
4.2.2.	A képzési célok szakaszai és általános követelményei	116
4.2.3.	Az iskola szerkezete, irányítási rendszere	117
4.2.4.	Ellenőrzés, felügyelet, tanácsadás	117
4.2.5.	Érdekvédelem	118
4.2.6.	A tanulói jogviszony létesítése	118
4.2.7.	A tanulói jogviszony megszűnése	118
4.2.8.	Az esélyegyenlőség biztosítása a Pedagógiai Programban.	119
4.2.9.	A zeneiskola munkarendje	119
4.3.	Nevelési Program	120
4.3.1.	Személyiségfejlesztő iskola	120
4.3.2.	Közösségépítés	121
4.3.3.	Beszámoltatás, vizsga	122
4.4.	A művészeti alapvizsga követelményei: A helyi tanterv mellékleteként szerepel a pedagógiai programban.	123
4.4.1.	A növendékek munkájának értékelése	123
4.4.2.	A magasabb osztályba lépés feltételei	123
4.5.	Oktatási program, tantervek	124
4.5.1.	A tananyag, taneszközök kiválasztásának elvei	124
4.6.	Fejlesztések	124
4.7.	Kapcsolatok, nyilvánosság	124
4.7.1.	Kapcsolataink	124
4.7.2.	Nyilvánosság	125
5.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	127
5.1.	A pedagógiai program érvényességi ideje	127
5.2.	A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	127
5.3.	A pedagógiai program módosítása	127
5.4.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	128

6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK _____ 129

6.1. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai _____ 129

6.2. Működtetői nyilatkozat _____ Hiba! A könyvjelző nem létezik.

6.3. Fenntartói nyilatkozat _____ Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. BEVEZETÉS

A nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény** előírja az iskolák számára az intézmény pedagógiai programjának felülvizsgálatát.

A pedagógiai program az iskola oktató-nevelő munkájának kötelező alapidokumentuma és egyben az intézmény referenciadokumentuma is a fenntartó, a tanulók, a szülők és az intézményben tanító, valamint állást kereső pedagógusok számára egyaránt.

A pedagógiai program jelenlegi, 2013. évi változata a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, (a továbbiakban Nkt.) és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI Rendelet, (a továbbiakban Vhr.) alapján készült. A tantestület átgondolta, átértékelte a 2010-ben elfogadott pedagógiai programban foglaltakat és a törvénymódosítás szellemében elvégezte a szükséges változtatásokat, állásfoglalásokat. (A módosításra nem került részek továbbra is a 2010. évi pedagógiai program alapján érvényesek.)

Gyorsan változó világunkban szükségszerű a szabályozó rendszerek gyakoribb átgondolása, az élethez, a közvetlen társadalmi környezet igényeihez, lehetőségeihez igazítása.

A Thuri György Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programját megvalósító közösségnek az elkövetkező néhány évben várhatóan az alábbi pontokat kell szem előtt tartania:

A beiskolázási gondok növekedni fognak, részben a középiskolás korosztály létszámának csökkenése miatt, részben azért, mert nőtt a régióban a középiskolai oktatást nyújtó intézmények száma. Ezért csak színvonalas munkával, változatos programokkal tudjuk biztosítani a jelenlegi tanuló létszámot.

A munkahelyek hiánya növelheti a szociális problémákat, amelynek következtében előfordulhat, hogy a stabil családi háttér hiánya miatt nő a hátrányos helyzetű, nehezen kezelhető tanulók száma.

A fejlesztésekhez szükséges anyagi háttérrel egyre inkább pályázatok útján kell megszerezni. A tantestület minden tagjának rutint kell szereznie a szakterületéhez tartozó pályázatok, projektek kidolgozásában.

A pedagógus továbbképzésekben a tantestület tagjainak aktívan kell közreműködni, mind a módszertani, mind a szakmai ismereteknek a kor követelményeihez igazodó megszerzésében.

Az intézmény felszereltsége:

Az intézmény felszereltsége átlagosnak mondható. Jelentősebb fejlesztések az utóbbi években a TÁMOP-os pályázatoknak köszönhetően az informatika és a fizika területén történtek. Évenkénti pályázatokkal folyamatosan gyarapítottuk a könyvtár állományát.

Az informatikai szaktantermeken kívül kémia, fizika, földrajz-biológia, történelem, ének-zene, rajz szaktanterem áll rendelkezésre. Szinte valamennyi szertárunk fejlesztésre szorul. Pályázatok útján, valamint fenntartói támogatással a kötelező Taneszköz jegyzéken szereplő dolgok beszerzéséhez kaptunk forrásokat (a hiányzó eszközök jegyzékét és ütemezését

mellékeljük), viszont a demonstrációs eszközök, térképek, a napi iskolai munkához szükséges szertári felszerelések pótlása, kialakítása forráshiány miatt hosszú évek óta elmaradt. A hatékony működéshez szükségünk lenne olyan eszközökre, bútorokra is az intézmény speciális helyzetéből adódóan, amely nem szerepel az eszközjegyzéken.

Az idegen nyelvek oktatására is felhasználjuk az informatikai szaktantermeket.

Iskolánk szakmai irányítását 2013-tól a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Várpalotai Tankerülete, működtetését pedig Várpalota Város Önkormányzata látja el.

Az iskola dolgozóinak személyi összetétele:

A költségvetésben meghatározott dolgozói létszám 42 fő. Ebből 39 fő pedagógus, 3 fő a nevelő és oktatómunkát segítő munkakörben (2 fő iskolatitkár, 1 fő rendszergazda).

A tantestületben kicsi a fluktuáció. Végzettségét tekintve megfelel a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 3. mellékletében foglaltaknak, az egyetemi végzettségükkel minden tantárgyból biztosított az érettségi vizsgáztatói jogosultság.

Az intézmény vezetése:

A korszerű vezetélméletek különböző szervezeti felépítések előnyeit és hátrányait taglalják részletesen. A várpalotai Thuri György Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola nem túl nagyméretű szervezet, átlátható, ezért célszerű a hagyományos, lineáris felépítést megtartani, amely a hagyományoknak és a jogszabályoknak megfelelően működteti az intézményt, tiszta képet mutat a felelősségvállalás és a kompetenciák tekintetében.

Bizonyos, aktuális feladatok ellátására bármely pedagógus kerülhet vezető szerepbe: egy-egy iskolai rendezvény, program, projekt megvalósítására.

Természetesen vannak keresztkapcsolatok is. Így például az osztályfőnöki munka, vagy a könyvtáros munkája szerteágazó, több szálon kapcsolódik az intézmény egyes szervezeti és szerkezeti egységeihez.

A tantestület és a vezetés kapcsolata jó, a többség együttműködő, aktivizálható, teljes személyiségével vesz részt az iskolai munkában. Mindig az egész ember az, aki tapasztalattal, tudással rendelkezik. Pozitív vagy negatív emberi tulajdonságai alapvetően befolyásolják szakértelme felhasználásának egyéni indítékait, mértékét. Az emberi tisztesség, felelősségérzet, kezdeményező készség vagy műveltség és ízlés, a munkában éppúgy meghatározóak, mint a munkaidőn kívül. Az ember elsősorban ember és csak ezen belül szakember, munkaerő.

A mi iskolánk nem rendelkezik nagy múlttal, évszázadokra visszatekintő hagyományokkal, de van egy olyan biztos belső mag, egy kialakult értékrend, amelyre építeni lehet.

Az iskola tekintélye, szavahihetősége, jövője függ e program következetes véghezvitelétől. Bízom benne, hogy ezt átérezve dolgozik megvalósításán az intézmény egész tantestülete.

Várpalota, 2013. március 19.

Fenyvesi Zoltán
intézményvezető

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Intézményünk a rendszerváltás óta folyamatos változáson, fejlődésen ment át. A jelenlegi Pedagógiai program kidolgozásakor az egyik legfontosabb alapelvünk az, hogy megőrizzük az eddigi tevékenységünkben mindazt, ami jól működő, eredményes volt, és változtassunk azokon a területeken, ahol az eredményesebb, hatékonyabb munkavégzéshez változtatni kell.

Intézményünk állami iskola, beiskolázásunk során biztosítjuk a faji, nemzetiségi, nemi, vallási, felekezeti esélyegyenlőséget.

Tanterveink tartalmukban, pedagógusaink munkájukban, szemléletükben, véleménynyilvánításaik során objektíven foglalnak állást a vallási- és világnézeti, filozófiai tanítások igazságáról. A Thuri György Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola világnézeti szempontból semleges iskola.

Az alapvető erkölcsi ismeretek elsajátíttatását a nagy világvallások tárgyilagos megismertetését osztályfőnöki, etika órákon, valamint tananyagba ágyazottan a történelem tantárgy keretein belül végezzük.

A hitoktatást – igény szerint – tanterem biztosításával lehetővé tesszük.

Intézményünkben tilos a tanulók bármilyen hátrányos megkülönböztetése.

Nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek a nevelő és oktató munka jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő különbségtétel, ha az törvényes célok érdekében, az intézményi Pedagógiai Programban megfogalmazott képzési formák figyelembe vételével, a szükséges eszközök alkalmazásával történik.

Egy tanuló egyéni jogainak, érdekeinek érvényesítésére akkor kerülhet sor, ha az egy másik tanuló egyéni érdekeit vagy jogait nem sérti. Egy-egy tanuló ügyében mindig méltányosan, humánusan, valamennyi ismert tényező figyelembevételével, a többi tanuló érdekeinek mérlegelésével hozzuk döntéseinket.

Az intézmény által elfogadott és közvetített alapvető értékek – amelyre iskolánk névadója iránti tisztelet is kötelez – nem változtak: emberség, becsületesség, tisztesség, kezdeményezőkézség, szorgalom, kitartás. Céljainkat ezen alapértékek figyelembevételével fogalmazzuk meg:

Fontosnak tartjuk a toleranciára, egymás értékeinek felismerésére és megbecsülésére nevelést.

Fenn akarjuk tartani intézményünk családi légkörét, amelyben a személyes diák - tanár viszonyt is felhasználjuk nevelési elveink továbbadásához, nevelési-oktatói céljaink megvalósításához.

Célunk, hogy megismertessük azokat a viselkedési formákat, életviteli normákat, elsajátíttassuk azt a munkakultúrát, amelyek segítik tanulóink társadalmi beilleszkedését, egészséges testi és harmonikus személyiségfejlődését, munkába állását.

2.1.1. Személyiségfejlesztési területek, nevelési célok:

- az erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése
- családi életre nevelés
- a testi és lelki egészségre nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályaorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása

2.1.2. Elkötelezettek vagyunk az úgynevezett kulcskompetenciák fejlesztésében:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- digitális kompetencia
- természettudományos és technikai kompetencia
- hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Iskolánk alkalmazza a kompetencia alapú oktatást.

2.2.A kompetencia alapú oktatás bevezetésének céljai:

- a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése,
- kompetencia alapú oktatás elterjesztése,
- a kompetencia-alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, és megvalósítása,
- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése,
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése
- az esélyegyenlőség érvényesítése
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése (projektoktatás, kompetencia tananyagok szerinti oktatás, egységes oktatási programok meghonosítása, témahét),
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása
- digitális írástudás elterjesztése (IKT eszközök nagyarányú alkalmazása)

Tartalmi elemei többek között:

Tanévenként legalább egy, három hetet meghaladó projekt megszervezése

Tanévenként legalább egy témahét megszervezése

2.3.Referencia intézményi feladatok

A referencia intézmény egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező, és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes intézmény.

Az iskola különböző referencia területeken jó gyakorlatokat dolgozott ki és ezeket a mindennapi munkában folyamatosan alkalmazza. Továbbá a folyamatos innováció jegyében más referenciaterületeken való jó gyakorlatok kidolgozását és alkalmazását tervezi.

A referenciaintézménnyé való felkészülés révén intézményünk felkészült a referencia intézményi szerepre: a nevelési-oktatási példaértékű gyakorlatunk továbbadására, elterjesztésére, megismertetésére, illetve ezzel segítjük más közoktatási intézmények értékelvű szakmai fejlesztő tevékenységét. Ennek érdekében kollégáink képzéseken sajátították el azokat a készségeket, képességet és attitűdöket, amelyek a horizontális és vertikális tudásátadáshoz és tanuláshoz, tapasztalatok átadáshoz, valamint a szolgáltatói szerepkörhöz nélkülözhetetlenek.

Az intézmény biztosítja azokat a szellemi és tárgyi feltételeket, amelyek a Jó gyakorlatok továbbadásához nélkülözhetetlenek.

A Jó gyakorlatokkal kapcsolatos feladatok ellátására egy, az intézmény vezetésének felügyelete alatt álló team tevékenykedik.

Az iskola szolgáltatásaiban vállalja a továbbképzés, a mentorálás, a hospitálás lehetőségeinek biztosítását, valamint a partnerintézmény fejlesztési folyamatának igény szerinti támogatását.

2.4.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai:

Cél	Feladat	Eszközök	Eljárás
Toleranciára, egymás értékeinek felismerésére és megbecsülésére nevelés	- az egyéniség, a másság elfogadtatása; - a vélemények különbözőségének elfogadtatása; - az egyéni érdek és a közösségi érdek összhangjának felismertetése	- tanóra - tanórán kívüli tevékenység - osztályfőnöki óra - iskolai ünnepélyek, rendezvények - nemzetközi kapcsolatok ápolása	- szerepjátékok - viták - személyes beszélgetések - meggyőzés
Családias légkör, személyes tanár-diák viszony fenntartása	- a tanulók egyéni örömeinek, gondjainak figyelemmel kísérése - a tanulók bizalmának elnyerése, megőrzése	- osztályfőnöki óra - közösségi programok - személyes beszélgetések	- tanári reakció a tanulók megnyilvánulásaira - személyes beszélgetések, közös viták kezdeményezése
A társadalmi beilleszkedést segítő viselkedési formák, életviteli normák elsajátíttatása	- a társadalmi szerepek és a hozzájuk kapcsolódó kommunikáció megtanulása - a közösségi viselkedési	- diákközgyűlés - diákfórum - diákönkormányzat - szakkörök - osztályfőnöki óra - sportkörök - csoportos szervezésű	társadalmi szerepek, feladatok gyakoroltatása

	normák elfogatása	programok (színházlátogatás)	
A társadalmi beilleszkedést, a munkába állást segítő munkakultúra elsajátíttatása	- képes legyen az önálló, felelős munkavégzésre; - csoportban, párban tudjon összehangoltan tevékenykedni	- egyéni feladatok megoldása - különböző óraszervezési eljárások - kooperatív tanulás - közös projekt munka	következetes és egyértelmű feladat meghatározás, ellenőrzés és értékelés
Egészséges testi fejlődés segítése	- egészséges életmód megismertetése - az egészséges testi fejlődés kritériumainak megismertetése - az egészséges testi fejlődést akadályozó tényezők megismertetése	- testnevelés óra - biológia óra - osztályfőnöki óra - sportköri foglalkozások - egészségnevelési előadások, programok	- ismeretek bővítése - gyakorlati tapasztalatok megszerzési lehetőségének biztosítása
Egészséges személyiségfejlődés segítése	a sokoldalú személyiség kialakítása	- tanórai - tanórán kívüli foglalkozások - szabadidős programok - iskolai rendezvények	változatos témák, programok, feladatok biztosítása
Korszerű általános műveltség kialakítása, amelyben kiemelt szerepet kap az anyanyelvi kultúra, az idegen nyelv ismerete, az informatikai ismeretek közvetítése	ismeretek, készségek és képességek fejlesztése	- tanórai - tanórán kívüli foglalkozások - közösségi programok - nemzetközi diáklevelezés, diákcsere - a számítógépek Internet-használata a napi feladatok megoldására	- önálló - páros - csoportos feladatok megoldása - versenyztetés - pályázatok - projekt munka
Felkészítés a harmonikus családi életre	a felelősség- és feladattudat kialakítása	- osztályfőnöki óra - ismeretterjesztő előadások - filmek - szerepjátékok - esettanulmányok megbeszélése	- egyéni, páros és csoportos feladatok - szerepjátékok, esettanulmányok, filmek, irodalmi alkotások elemzése
Tehetséggondozás	az ismeretek, készségek és képességek fejlesztése	- egyéni foglalkozások - tanórai és tanórán kívüli tevékenységek - pályázatok - versenyek - projektek - három hetet meghaladó projekt - témahét - nemzetközi kapcsolatok - iskolai könyvtár	- egyénre szabott haladási ütem - egyéni és csoportos tanulási folyamatok - változatos gyakorlási lehetőség

		- Internet	
Hátránykompenzáció	- a beilleszkedés segítése - egyéni felzárkóztatás - a magatartási zavarok leküzdésének segítése	- egyéni beszélgetés - közös élményszerzés személyre szabott feladatok adásával	- rehabilitációs foglalkozások - magántanulói státusz
A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése	- a tanulási nehézség okának felismerése - koncentrációs képességek növelése - gondolkodás-technikák tanítása - memóriafejlesztés	- felzárkóztató foglalkozások - korrepetálás - tanuló párok létrehozása - a fejlesztendő célnak megfelelő irányított feladatok megoldása	- a tudatos tanulási módszerek megtanítása - tanulásszervezési eljárások megtanítása
Egészséges local-patriotizmus, identitás-tudat kialakítása, a közösséghez tartozás érzésének, élményének erősítése	- a hagyományok kialakítása, ápolása - a közösségi viselkedési normák kialakítása - a közösségi élet zavarainak feldolgozása - közösségi élmények nyújtása	- iskolai ünnepélyek, rendezvények - városi ünnepélyek, rendezvények - nemzetközi kapcsolatok - országos jelentőségű események értékelése osztályfőnöki órákon	- a közösségi programok kialakítása a tanulók minél szélesebb rétegeinek bevonásával - az események értékelése, személyes, közös beszélgetések
A reális önértékelés, a folyamatos önfejlesztés igényének, az önálló gondolkodás, felelősségvállalás kialakítása	- az értékelés objektív technikáinak megtanítása - értékelési kritériumok megismertetése, az összehasonlíthatóság az objektivitás elősegítése - pozitív élet példák megismertetése - gondolkodás-technikák tanítása - a dönteni tudás, a döntés felelősségének vállalása	- osztályfőnöki órák - tanórai, - tanórán kívüli foglalkozások - projektmunkák - egyéni és csoportos foglalkozások	A cél, feladat és a feladat sikeres végrehajtása összefüggéseinek felismertetése. Az objektivitás előre megadott kritériumai szerinti önértékelés elvégzése után, kortárs és/vagy pedagógus értékelése
Kompetencia fejlesztés, az önálló tanulási képesség fejlesztése, általános készségfejlesztés	tantárgyi ismeretek és képességek, idegen nyelvi, szociális, mentális készségek fejlesztése	kompetencia alapú oktatási programok és új oktatási, tanulási-tanítási technikák alkalmazása	új oktatási és tanulási módszerek alkalmazása illetve megtanítása, kapcsolva a NAT egyes kulcskompetenciáihoz

2.5.A nevelés-oktatás szakaszai:

5 évfolyamos képzés: Emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzés nyelvi előkészítő évfolyammal

9/Ny évfolyam: Idegen nyelvi és informatikai előkészítő évfolyam.

Anyanyelvi és matematikai készségek fejlesztése, azonos szintre hozása; az esélyegyenlőség, felzárkózás biztosítása.

9-10. évfolyam: Általános műveltséget megszilárdító szakasz.

11-12. évfolyam: Az általános műveltséget elmélyítő, emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő, pályaválasztást elősegítő szakasz.

4 évfolyamos képzés:

a/ Általános tagozat, általános tantervi követelményekkel folyó képzés

b/ Emelt szintű (tagozatos) művészeti képzés vizuális kultúra

c/ Emelt szintű (tagozatos) képzés matematikából és természettudományokból

d/ Emelt szintű (tagozatos) humán képzés

9-10. évfolyam: Az általános műveltséget megszilárdító szakasz; tagozattól függően a vizuális kultúra, a művészettörténet ismereteinek megalapozása, illetve a humán és reál tárgyak ismereteinek valamint a matematikai ismeretek bővítése

11-12. évfolyam: Az általános műveltséget elmélyítő; tagozattól függően a vizuális kultúra, művészettörténet, humán és reál tárgyak és a matematika emelt szintű érettségire felkészítő, pályaválasztást segítő szakasza.

2.5.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

Intézményünk egyik fontos alapelve a sokoldalú, harmonikus személyiség kialakítása. Célja, hogy elősegítse ezzel a kiegyensúlyozott, az élet sikereit és kudarcait feldolgozni tudó, az embertársaihoz jóindulattal, megértően közelítő, a tevékenységben boldogságot kereső és lelő emberi magatartás kialakítását, a társadalmi beilleszkedés megkönnyítését.

Az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

Törekednünk kell arra, hogy a tanulóknál kialakuljon az igény arra, hogy – egyéni képességeik és lehetőségeik figyelembevételével – egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.

Olyan tanulási programokat kell alkalmazni, amelyek során - az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten - élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból

következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.

Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és meg tudják védeni.

A harmonikus személyiség egyéb fő jellemzőit az alábbiakban látjuk:

A/ - szilárd értékrend, melynek alapvető értékei:

- az egyén, a család, a közösség tisztelete, a tanulás, a tudás és a munka megbecsülése;
- önismeret, önfejlesztés;
- tolerancia, egymás elfogadása, tisztelete;
- felelős gondolkodás és magatartás;
- nemzeti identitástudat;
- tárgyi környezetünk tisztelete, védelme;

B/ A tanulók erkölcsi nevelése: alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása;

A tanulók értelmi nevelése: az értelmi képességek, az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való állandó és megújuló törekvés igényének kialakítása;

A tanulók érzelmi nevelése: a környezetünk jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre, aktivitásra készítő érzelmek kialakítása, a felelősség érzésének kialakítása, a sikerek és kudarcok helyes kezelése, feldolgozása.

A tanulók akarati nevelése: az éntudat fejlesztése, a személyiségfejlesztés alapján az önismeret, a reális énkép kialakítása, ennek alapján a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság és az elkötelezettség kialakítása, elmélyítése.

A tanulók nemzeti nevelése: a szülőhely, a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete. A nemzeti identitás kialakítása, megerősítése.

A tanulók állampolgári nevelése: az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységre, az iskolai közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése: az emberek által végzett felelősségteljes munka tiszteletének tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására és védelmére irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Az alkotás, a munka örömeinek, a hasznosság tudatának éreztetése.

A tanulók testi nevelése: a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése, megerősítése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása, az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, elfogadtatása.

C/ Az iskolai nevelőmunkában a személyiségfejlesztés területei:

Tanórai munka, nevelés: a tanulóknál alakítsa ki az érdeklődés igényét, a tájékozottságot, a találékonyságot, az aktivitást, a nyitottságot, a problémaérzékenységet. A szerzett tudás

birtokában a magabiztosságot, a határozottságot, a kreativitást és a folyamatos ismeretszerzés igényét, a reális önértékelés képességét, a gondolkodás igényét, a logikus gondolkodást.

Osztályfőnöki órák és az osztály és iskolai közösség összejövetelei: ezek lehetőséget adnak az egyén és a közösség egészséges kapcsolatának kialakítására, a felelős gondolkodásra és magatartásra, egymás tiszteletére és elfogadására, a közösség hagyományainak tiszteletére.

Tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, sportkörök, énekkar, felzárkóztató, korrepetáló órák, projekt, három hetet meghaladó projekt, témahét és az iskola nemzetközi kapcsolatai: a tanulók helyes önismeretének, folyamatos önértékelésének alapján lehetőséget adnak az egyéni igények, érdeklődések kielégítésére, személyes beszélgetésre, a tolerancia gyakorlására, a másság elfogadására.

Iskolai ünnepélyek, rendezvények

Az iskola nemzetközi kapcsolatainak ápolása. (Diáklevelezés, nemzetközi diákcserek, közös táborozások, közös projektmunkák, közös pályázatok.)

Iskolai könyvtár: a könyvtár nyitvatartási ideje illeszkedik a tanulók iskolai munkarendjéhez, így szabad idejük hasznos eltöltésének is színtere. A könyvtár programjai segítik a tanulók személyiségének minél sokoldalúbb kibontakozását, és a közösséghez tartozás élményének megszerzését.

2.5.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

Az intézmény alapvető céljai között szerepel a társadalmi beilleszkedés segítése, a harmonikus családi életre nevelés. A legkisebb társadalmi egységtől, a családtól kezdve a legnagyobbig, a társadalomig az egyén számos kisebb-nagyobb közösségnek lehet tagja személyisége sokszínűségétől függően, amelynek megélése segítheti emberi boldogulását, személyes boldogságának kiteljesedését.

Minden közösség életében, minden közösen végzett cselekvésben nagy szerepe van az alkalmazkodásnak, lehetőség van egymás igényeinek, lehetőségeinek felmérésére, az empátiás készségre, a toleranciára, a lemondásra, a felelősség vállalására.

Mindezen – és más fontos, a harmonikus közösségi élethez szükséges – tulajdonságok megtanulása, kialakítása nem könnyű és csak folyamatos megéléssel, élmények sorozatával, gyakorlással alakítható ki. Ezért különösen fontosnak tartjuk az iskolai közösségi programokat, a tanulók közös élményein át fejleszteni a közösségi érzést, a személyes tulajdonságokat, elsajátítani az emberi együttélés szabályait, a megfelelő stílusú kommunikációt, gyakoroltatni az együttműködési készséget, a kulturált magatartást.

A társadalmi érintkezésben természetes állapotnak tartjuk a különbözőségeket, de az együttélésben az egyik ember szabadsága nem korlátozhatja a másikat. Az így létrejött konfliktusok feloldása és megoldása a közösségi nevelés elsődleges célja és feladata. A tanuló teljes életet éljen az iskolai közösségben, alkalmazkodva a megfogalmazott és elvárt értékekhez, magatartásszabályokhoz és viselkedésmintákhoz.

Feladatok:

- közös célok, ehhez kötődő tervek, közös döntések meghozása, ezek érdekében tudjanak összehangoltan tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát értékelni

- a közösségi tevékenység önállóságának fokozása, bátorítani a kezdeményezési szándékot és képességet
- a közösség egyéni arculatának kialakítása, a közösséghez tartozás élményének erősítése
- hagyományok kialakítása és ápolása
- a közösségi viselkedési normák elfogadása
- csoportos érdekképviselés
- a dönteni tudás, illetve a döntés felelősségének felvállalása
- a közösségi élet zavarainak feldolgozása
- konszenzusra törekvés, egymás elveinek tisztelete, a tolerancia-képesség fejlesztése
- kulturált vitakészség kialakítása
- a társadalmi szerepek és a hozzájuk kapcsolódó kommunikáció megtanulása
- a devianciához vezető problémák felismerése, a veszély tudatosítása, a felelősség felébresztése önmaguk és társaik iránt
- a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése, az okok feltárása és megszüntetése, esetleg csökkentése
- cáfolni és elutasítani (elutasíttatni) a gyakran előtérbe kerülő negatív egyéni ambíciókat, mint pl. gátlástalanság, önzés, visszaélés a közösség bizalmával.

A közösségi élet szinterei:

- diákgyűlés, diákforumok
- diákönkormányzat
- szakköri csoportok működtetése
- több osztályból szerveződő csoportok (kétszintű érettségire felkészítő, énekkar, sportkörök, irodalmi színpad, néptánc)
- csoportos szervezésű programok (nemzetközi diákcsera, színház- és operalátogatás, hangversenyek, sí tábor, nyári tábor)
- iskolai vetélkedők, ünnepélyekre való felkészülés, bemutatók (sportversenyek, Thuri gála)
- egyéb szabadidős programok (beszámolók, kézműves szakkör)
- osztályfőnöki órák keretein belül szituációs játékok, konfliktushelyzetek feldolgozása
- közösségfejlesztő szociometriai felmérések és ezek értékelése
- tanórákon kooperatív tanulás
- közös projektek kidolgozása, megvalósítása
- témahét

Az ember az életét különböző csoportokban éli le. E csoportok, közösségek hatása hihetetlenül fontos. Az ember, társas lény, társak nélkül nem lehet az, aki.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység:

A szociális hátrányok, a beilleszkedési-, magatartási problémák, a tanulási nehézségek számos tanulónál együttes formában jelentkeznek, az esetkezelés során azonban szükséges mindhárom terület tevékenységi formáit elkülöníteni.

A magatartási és beilleszkedési problémák egyrészt a családokban tapasztalható problémákkal, a rendezetlen család pszichés légkörének milyenségével, a szülőszerep gyakorlásával, az apaszerep hiányával, a sokszor negatív példával függnek össze.

A háttérben legtöbbször családi probléma áll. Alapvető pedagógiai feladat a szülők segítségével a gyermek otthoni helyzetének megváltoztatása (pl. túlzott szülői szigor vagy túlzott engedékenység, durva bánásmód, szeretetteljes légkör hiánya, következetlen nevelői gyakorlat, elkényeztetett gyermekek, akik úgy gondolják, pénzért mindent megkaphatnak stb.).

A szülői, iskolai elvárások és a tanulói képességek között nincs összhang, a különbözőségekből eredő magatartási zavarok csökkentése a pedagógusok és a szülők állandó információcseréjével valósítható meg (fogadóóra, szülői értekezlet, egyéni beszélgetés a szülővel). Jó, ha tudja a szülő, hogy melyek a legfontosabb iskolai elvárások, milyen követelményeket állítanak a pedagógusok, mi az iskola éves programja. A szülőnek azonosulnia kell mindezzel, hogy a gyermekét rá tudja hangolni az éves munkára.

Másrészt a magatartási és beilleszkedési problémák okai között találkozhatunk idegrendszeri és pszichés jellegű zavarokkal is, melyek döntő többsége orvosi kezelést nem igényel, korrekciójuk hiánya mégis a zavar súlyosbodásához vezethet. Kezelésük a szülő, a pedagógus és a Nevelési Tanácsadó szakembereinek feladata.

A magatartási zavarok legszembetűnőbb formái a túlzottan félénk vagy agresszív viselkedés, nyugtalanság, hiperaktivitás (túlmozgásosság).

A pedagógusnak fel kell figyelnie azokra a hirtelen fellépő jelekre, amelyek belső feszültségről, nyugtalanságról tanúskodnak. Legfőbb jelzésként az alábbiakat kell észre vennie a pedagógusnak:

- alkalmazkodási nehézségek a családban és az iskolában,
- szokatlan, kontrolálatlan viselkedés, dacreakciók,
- álmoság, fáradtságra utaló egyéb tünetek,
- elzárkózás, elszigetelt helyzet a közösségben,
- feltűnő igény a beszélgetésre, túlzott szeretetigény, a tevékenység gyakori jóváhagyásának (megerősítésének) igénye.

Előfordul, hogy egy gyermek baleset, betegség, sérülés, műtét, szülők válása, családtag elvesztése, gyakori lakhelyváltás miatt lelki traumán esik át. Visszatérése a közösségbe nem minden nehézség nélkül történik. Nem egy gyereket ér otthon és az iskolában is kudarc. A kudarcelkerülésre tett hiábavaló erőfeszítés, a kudarcélmény megjelenése súlyos beilleszkedési probléma elé állítja a gyermeket.

Pedagógiai feladatok:

Az iskola tevékenységével segítse a tanulók személyiségének harmonikus fejlődését. Cél a pozitív értékrend elfogadtatása, és az e szerinti viselkedési normák tükröződése a tanulók magatartásában, cselekedeteiben. Olyan iskolai légkör kialakítása, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók problémáikkal bizalommal fordulhassanak tanáraikhoz.

A pedagógusok alkalmazzák az IPR működtetésében használatos nevelési alapelveket, mint a szeretet, a kommunikáció, a bizalom, az elfogadás és a fegyelmezés.

A cél a szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésében, hogy a tanulóra ható nevelő hatások erősítsék egymást, a tanárok erőfeszítése hatékony és hatásos legyen.

2.6. Az osztályfőnöki munka legfontosabb feladatai:

- kapcsolattartás a szülőkkel
- adminisztrációs feladatok (hiányzások, késések adminisztrálása, bizonyítványírás, félévi ellenőrző megírása, dicséretes és figyelmeztetések kiosztása, ellenőrző ellenőrzése)
- kapcsolattartás az osztályban tanító szaktanárokkal
- közösségfejlesztés
- iskolai ünnepek szervezése
- osztálydekoráció, faliújság
- statisztikák készítése
- a közösségi szolgálattal kapcsolatos adatok nyilvántartása
- szülői értekezletek tartása jegyzőkönyvvel
- osztályterem leltára
- szülők értesítése (igazolatlan óra, problémák, szülői értekezlet, fogadóóra)
- általános iskolák értesítése az eredményekről (9., 10. osztály)
- kompetenciamérés levezetése
- javaslat jutalmazásra, Thuri-díjra

2.7. A pedagógusok legfontosabb helyi, intézményi feladatai:

- a rábízott tanulók nevelése, oktatása
- a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése
- gondoskodni a tanulók személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról
- segíteni a hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását
- előmozdítani a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, hogy a tanuló törekedjen azok betartására
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élt értékeinek megismerésére, és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveljen
- rendszeresen tájékoztassa a szülőt gyermeke iskolai teljesítményéről, magatartásáról
- a tanuló érdekébe együttműködjön munkatársaival.

2.8. A pedagógiai célok elérésének módszerei:

1. A kialakult zavarok felismerése és az okok felderítése. Ez elsősorban az osztályfőnök feladata.
2. Az osztályban tanító szaktanárok bevonása a probléma megoldásába.
3. A szülők bevonása a probléma megoldásába.

Ha a probléma súlyos, az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot a Nevelési Tanácsadóval és az illetékes szakemberekkel (pl. pszichológusok). A súlyos beilleszkedési és magatartási zavarral küzdő tanulókkal kapcsolatban a Nevelési Tanácsadók feladata a probléma feltárása, a szakértői vélemény elkészítése, a rehabilitációs célú foglalkoztatás a pedagógusok és a szülők bevonásával. A pedagógusnak segítenie kell abban, hogy a szülő és gyermeke hozzájusson a Nevelési Tanácsadó szolgáltatásaihoz.

4. A problémamegoldás egyik módszere a bizalmas légkörben zajló beszélgetés, kibeszéltetés, a pedagógussal való közös élményszerzés személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása.

5. A problémás tanulók közösségi életbe való beilleszkedésük elősegítésére rehabilitációs célú foglalkozásokra jogosultak. Ezek az önismereti, illetve személyiségfejlesztő foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók a konfliktust saját maguk oldják meg, ezáltal megváltozhat a közösséghez való viszonyuk is.

6. Amennyiben az osztályfőnök, valamint a Nevelési Tanácsadó szakemberének tevékenysége nem járt sikerrel és a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló magatartási problémái, beilleszkedési nehézségei akadályozzák az osztály vagy tanulócsoport többi tagjának a zavartalan tanuláshoz való jogát, vagy személyiségfejlődésüket, a Nevelési Tanácsadó szakértői véleménye alapján az osztályfőnök javaslatot tesz a szülőnek arra vonatkozóan, hogy a tanuló magántanulónak tegyen eleget tankötelezettségének. A javaslattétel előtt be kell szerezni a Család- és gyermekjóléti szolgálat és a Gyámhivatal véleményét arról, hogy a család megfelelő körülményeket tud biztosítani a magántanuláshoz. Amennyiben a szülő írásban kéri, az intézményvezető felmentést adhat az iskolai órák látogatása alól; ilyenkor a tanuló tankötelezettségének osztályozó vizsgával tesz eleget.

7. Az iskola a sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációját az egyéni foglalkozásra fordítható időkeret, illetve Nkt. 6. mellékletében foglaltak alapján rendelkezésre álló órakeret terhére segíti, konzultációs lehetőséget biztosítva számára.

A tanköteles, sajátos nevelési igényű vagy magatartási, beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulót az intézményvezető, a szülő és a tanuló együttes írásbeli kérelmére felmentheti a minden olyan tárgy tanulása alól, melyre a szakértői vélemény utal.

2.9. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése:

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára a kötelező érettségi tárgyakból korrepetálásokat, felzárkóztató egyéni fejlesztő foglalkozásokat szervezünk.

Az iskola órakerete terhére az egyéni és kiscsoportos (1-3, 3-5 fős) foglalkozás is szervezhető. Az osztályfőnökök és a szaktanárok tanulópárok szervezésével is segítik a rászoruló tanulókat.

2.10. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység:

Iskolánk nagy gondot fordít tehetséges, jó képességű tanulóink segítésére céljaik megvalósításában, tehetségük kibontakoztatásában. Ismereteik bővítésére, képességeik fejlesztésére egyaránt lehetőséget biztosítunk. A különböző tantárgyak iránti érdeklődés

mellett segítjük kezűgyességükkel, a sport vagy az ének-zene területén kiemelkedő képességekkel rendelkező tanulóinkat is.

Minden szaktanár és osztályfőnök feladata és felelőssége a tehetséges tanulók felfedezése, kiválasztása, időbeosztásuk segítése. Különös gondot kell fordítani azokra a tehetséges, jó képességű tanulókra, akiknek a negatív családi háttér miatt nem, vagy csak részlegesen tud tehetsége megnyilvánulni. (Pl. kreatív, de nincs szókincse stb.)

A tehetséggondozás a tanuló közreműködésével lehet eredményes, tehát fontos a tanuló motiválása, önművelési igényének kialakítása, a magánélet és a karrierépítésből fakadó konfliktus kezelésének tanítása.

A kompetencia alapú oktatás bevezetésével iskolánk nagy hangsúlyt fektet az életközeli tanulási környezet kialakítására, amelyben az informális tanulás meghatározó lehet.

Az iskola fontos feladatának tekinti az eredményes ismeretsajátítást és a készségek fejlesztését.

A kompetencia alapú oktatás bevezetésével az iskola a tanulási tevékenységben a sokszínűsége törekszik. Nagy hangsúlyt kap a gyakorlat, konzultáció, önálló tananyagfeldolgozás, feladatmegoldások, az önálló szakirodalmi elemzések, a csoportmunka.

Az iskola mindent megtesz annak érdekében, hogy olyan módszerek, konstruktív tanulási módok valósuljanak meg, amelyek lehetővé teszik, hogy az infokommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz kerüljön alkalmazásra. A saját intézményi innováció keretein belül digitális tananyagok kidolgozását és átvételét irányozta elő.

A tehetséggondozás szinterei:

1. Tanórai foglalkozások
2. Tanórán kívüli foglalkozások
3. Projekt munka
4. Portfólió, munkanapló készítése
5. Témahét
6. Egyéni foglalkozás
7. Iskolai könyvtár

2.10.1. Tanórai foglalkozás

a/ A tanítási órán a tehetséggondozásra, a tananyag elmélyítésére, a gyakorlásra adnak lehetőséget a magasabb óraszámok:

- az emelt szintű (tagozatos) művészeti képzésben részt vevő tanulók
- az emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzésben (nyelvi előkészítővel) részt vevő tanulók
- az emelt szintű (tagozatos) matematikai és természettudományi képzésben részt vevő tanulók és

- az emelt szintű (tagozatos) humán képzésben részt vevő tanulók számára a tagozat profiljának megfelelő tantárgyakból,

valamennyi tanuló számára az általa választott emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő kurzuson a választott tantárgyból

b/ A tanítási órán segítik a képességek, a tehetség kibontakozását iskolánk pedagógusainak sajátos módszerei is, amellyel a differenciált feladatokkal, egyénre szabott haladási ütemmel, prezentációs lehetőségekkel is segítik tanítványainkat.

c/ A tehetséggondozást és a készségfejlesztést segíti a csoportbontásban szervezett tanítási óra is az idegen nyelv, informatika és testnevelés tantárgyakból, valamint a kötelező érettségi tantárgyakból a nagy létszámú osztályokban az iskola órakerete erejéig.

d/ Az osztályfőnöki órák különös szerepe a tehetség felismerése mellett a kitartó munkára biztatás, beszámoltatás az eredményekről; az ismeretforrások, információhordozók, gyakorlási, versengési lehetőségek megismertetése. A pályázati, pályázási lehetőségek tanítása.

2.10.2. Tanórán kívüli tevékenység

A tanítási órán kívüli iskolai tevékenységek közül elsősorban az alábbiak segítik a tehetség és képesség kibontakoztatását:

- a/ Az EMMI valamint az OH által és támogatásával meghirdetett tanulmányi versenyek.
- b/ Iskolai, helyi és regionális versenyek.
- c/ Iskolai szakkörök, érdeklődési körök a tanulók igényei szerint.
- d/ Sportkörök.
- e/ Énekkar.
- f/ Az iskola nemzetközi kapcsolatainak ápolása

Lehetőségeink a nemzetközi kapcsolatok ápolására:

- A Tempus Közalapítvány által támogatott projekten való részvétel;
- Várpalota város által aláírt nemzetközi kistérségi együttműködés adta lehetőségek osztrák, szlovén, olasz iskolákkal való együttműködésre (T.E.M.A)
- Részvétel a Veszprém Megyei Önkormányzat nemzetközi kapcsolataiban, tanulók külföldi táborozása
- Közös pályázatok
- Nemzetközi diákkonferenciák

A külföldi kapcsolatok ápolásának anyagi forrásait pályázati és alapítványi támogatásból vagy szülői hozzájárulásból fedezzük.

Céljaink:

- a tanuló által tanult nyelv gyakorlása, nyelvtudásának elmélyítése;
- lehetőséget adunk diákjainknak külföldi gyerekekkel való kapcsolatteremtésre, kedvezményes külföldi utazásra;
- az együttműködés által tanulóink megismerkednek idegen országok kultúrájával, munka moráljával, múltjával, jelenével, illetve közös múltunkkal, hagyományainkkal;

- ezeket az előnyöket nemcsak a diákok, hanem kollégáink is élvezhetik.

A kapcsolattartás formái:

- diákok egyéni, csoportos levelezése, internetes kapcsolattartás;
- közös témák kidolgozása kisebb-nagyobb csoportokban és ezek cseréje; közös tanulmányi versenyek;
- diákcsere, közös táborozások;
- közös projektek.

Javasolt témák:

- diákélet
- az iskolák névadóinak bemutatása egymásnak
- történelmi, kulturális hagyományok
- földrajzi, geológiai sajátosságok
- a mindennapi élet megszervezése a különböző országokban.

A munkaközösségek évente megválasztják a tanulmányi versenyek felelőseit, akik a verseny szervezésében, értékelésében (meghirdetés, felkészülési anyag kijelölése stb.) nyújtanak segítséget.

2.10.3. Projekt munkák készítése

Évente minden tanuló készít egy projektet egyéni vállalás vagy csoportmunkában, csoportos vállalás alapján.

A kompetencia alapú oktatás keretein belül az iskola legalább egy csoporttal minden tanévben egy legalább három hetet meghaladó projekt elkészítését vállalja.

A kompetencia alapú oktatás során az intézmény kooperatív technikákat is alkalmaz.

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll.

A projekt valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények bemutatása.

A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell, hogy történjen: Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában.

Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot. A projekt módszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

Azon csoportok, akik a három hetet meghaladó projekt megvalósításában vesznek részt, a háromhetes projekt keretében tesznek eleget a projektmunka kötelezettségüknek.

A projektmunka célja:

A tantárgyi koncentráció megvalósítása. Életszerű feladatok megoldásával az iskolában tanultak és a mindennapi élet problémáinak összekapcsolása.

Projekt-témák:

A szakmai munkaközösségek projekt-témákat hirdetnek választási lehetőséggel kidolgozásra a 9-10; és a 12. évfolyam tanulóinak, az életkori sajátosságoknak, a háttérismereteknek figyelembe vételével. A 11. évfolyamon témahetet tartunk a tanév munkarendjében meghatározott feltételekkel.

A projekt-témák összegyűjtése munkaközösségen belül a munkaközösség-vezető feladata.

A munkaközösség-vezetők a projekt-témákat átadják az osztályfőnököknek, akik a munkatervben meghatározott időre kihirdetik azokat a tanulók számára.

A tanulók a szaktanároknál - egy tanévre meghatározott limitnek megfelelően - választanak témát. A témaválasztásról a szaktanárok tájékoztatják az osztályfőnököket.

A félév során a projektfelelős tanárok két alkalommal konzultáció keretében segítik a tanulókat önálló projekt feladataik elkészítésében. A projekteket a munkatervben meghatározott időre értékelésre átveszik a tanulóktól, majd a minősítésről tájékoztatják az osztályfőnököket, akik az érdemjegyeket regisztrálják a naplóban.

A legjobb projektekből a munkaközösségek félévente iskolai kiállítást rendeznek.

A projektmunka értékelése:

A kész projekteket a projektfelelős tanár az 5 fokozatú skálának megfelelően érdemjeggyel minősíti, amelyet a tanuló tanév végi végső osztályzatának kialakításánál kétszeres jegyként kell figyelembe venni.

A projektekre adott érdemjegy csak azoknál a tanulóknál számíthatók be pozitívan, akik a tantárgy követelményeire előírt minimum követelményeknek eleget tettek. A minimum követelmények teljesítése nem helyettesíthető vagy váltható ki projektmunka készítésével.

Ha egy tanuló a vállalt projektet nem készítette el, a következő tanévben ebből a tantárgyból nem választhat témát.

2.10.4. Portfólió, munkanapló

A különböző tantárgyakból a tanuló kaphat olyan feladatot, amelynek megoldása során munkanaplót vezet, vagy portfóliót készít a tanár által megadott szempontok figyelembe vételével megadott határidőre.

2.10.5. Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

Az évfolyam szintű tanulászervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok.

Az intézmény pedagógiai programjába rendszerszerűen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált feldolgozására alkalmasak. (Ilyenek lehetnek például: városi ökológiai téma; a lovagkor; a nagy földrajzi felfedezések; antik tudomány, vallás, művészet; vállalkozási kompetenciák, idegen nyelvi hét, stb.)

2.11. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A pedagógus alapvető feladata, hogy oktató és nevelő tevékenysége során gondoskodjon a gyermek, a tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről. Vegye figyelembe a tanuló szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segítse képességei, tehetsége kibontakozását, a hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkózását.

Ha a pedagógus észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket meg kell tennie. Közre kell működnie a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az osztályfőnök feladata:

A pedagógusok jelzései alapján a problémás tanulók fejlődését, viselkedését különös gonddal figyelni. Felvenni a kapcsolatot a szülővel, a az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott intézményvezető-helyettessel. Személyes beszélgetéssel, egyéni ráhatással segíteni a probléma leküzdésében. Folyamatosan kapcsolatot tartani a szülővel. Az igazolatlan mulasztások pontos nyilvántartása, a szülő, a gyermekjóléti szolgálat és a járási gyámhivatal értesítése a jogszabályoknak megfelelően. Szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről tájékoztatni a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaorvost és a rendőrséget.

2.11.1. Az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott intézményvezető-helyettes feladata:

- Kapcsolattartás a szülőkkel, az osztályfőnökökkel, az iskolán kívüli gyermek- és ifjúságvédelmi szervekkel, hatóságokkal.
- Évente felméri a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók számát az intézményben
- Felméri az ingyenes tankönyv-jogosultságot, segíti a tankönyvrendelést.
- Nyilvántartásokat vezet a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett tanulókról, ingyenes tankönyvre jogosult tanulókról.
- Figyelemmel kíséri a szakterületével kapcsolatos jogszabályváltozásokat
- Figyelemmel kíséri a szakterületéhez tartozó pályázatok megjelenését. Amennyiben lehetőség nyílik, segíti a hátrányos helyzetű tanulók ösztöndíj pályázását.
- Amennyiben a szülő nem teljesíti iskoláztatási kötelezettségét, a jogszabályoknak megfelelően eljárást kezdeményez.

Segíti az osztályfőnökök munkáját a káros szenvedélyek kialakulása elleni nevelő tevékenységükben, ehhez ismeretterjesztő előadásokat szervez az életkori sajátosságok figyelembevételével (drog, alkohol, dohányzás, játékszenvedély stb.).

Alkalmi feladatként jelentkezhet a gyermekbántalmazás védelme a családban, vagy egyéb, pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén értesítenie kell a települési gyermekjóléti szolgálatot. Az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott intézményvezető-helyettes feladata az esetmegbeszéléseken való részvétel is.

A gyermekbaleseteket azonnal jelenteni kell az iskolavezetésnek. A gyermekbalesetekkel kapcsolatos jegyzőkönyvek felvétele az intézményvezető-helyettes feladata

2.11.2. Megelőzés:

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében a tanév első óráján az osztályfőnökök balesetvédelmi oktatásban részesítik tanulóinkat, amelynek során felhívjuk a figyelmet az intézményben való tartózkodásuk során, valamint az iskolai rendezvényeken, közösségi programokon előforduló, esetleges baleseti forrásokra.

Aktuális időpontban az iskolai rendezvények és közösségi programok előtt az osztályfőnökök megismétlik a balesetvédelmi oktatást.

Az osztályfőnök felel az osztályterem rendjéért, az abban elhelyezett – az intézmény vagyonát képező, leltárba vett – tárgyak, bútorok, eszközök állapotáért. Ha azokban bármilyen, különösen baleseti forrásra utaló változást észlel, azonnal jelenteni kell.

Tanulóink évente rendszeres orvosi és fogászati ellenőrzésen vesznek részt. Az orvosi vizsgálatok megszervezése, kapcsolattartás az iskola-egészségügyi személyzettel az intézményvezető-helyettes I. feladata.

2.12. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tanulási kudarcra a tanulmányi kötelezettség teljesítésének hiányát értjük.

A tanulási kudarcot általában a tanulás valamilyen zavara előzi meg, amely lehet pszichés vagy szociokulturális eredetű, és amelyek következtében a tanuló nem képes megfelelni az iskolai követelményeknek.

Intézményünk célja az érintett tanulók esetében olyan intézményi program kidolgozása, amelynek középpontjában a megelőzés és a kudarcok okainak felderítése áll.

A munkaközösségek minden tanévben konzultációt tartanak, levonják a tanulságokat a tapasztalatok hasznosításáért.

Osztályainkban integráltan vannak jelen jó képességű, tehetséges és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók. Ez utóbbiak aránya az elmúlt 5 évben nem érte el a jogszabályokban meghatározott mértéket, így a központi program szerinti integrált nevelés helyett a rászoruló tanulók segítségét helyi felzárkóztató foglalkozások beiktatásával végezzük.

A tanulók bizonyos csoportja kerül intézményünkbe úgy, hogy tanulási problémájának okai felderíthetetlenek. Amennyiben itt derül ki a fogyatékoság vagy a részképességzavar (dyslexia, dysgraphia), a szülőt tájékoztatjuk a speciális lehetőségekről és arról, hogy a mi intézményünk mit tud nyújtani. Szükség szerint fejlesztő pedagógus segítségét is igénybe vesszük.

Az intézmény Alapító Okiratában foglaltak szerint fogadja a sajátos nevelési igényű tanulókat, nem zárkózunk el a különös, sajátos fejlesztést nem igénylő látás- és hallássérült, enyhén mozgáskorlátozott tanulók fogadása előtt sem.

Tanulóink nagyobb hányada kezdi tanulmányait iskolánkban úgy, hogy még nem alakította ki a tudatos tanulás módszereit és kudarcai abból fakadnak, hogy nem tud tanulni. Ezért az induló osztályok osztályfőnökeinek nagyon fontos feladata a tanulás tanítása, amelyet a szaktanárok konkrét szaktárgyra vonatkozó tanulás-módszertani tanácsai egészítenek ki.

Osztályfőnöki órán és szaktárgyi órákon játékos feladatokkal növeljük a tanulók koncentrációs képességét, gondolkodástechnikákat tanítunk.

A tanulási zavar észlelésekor a szülőt azonnal értesíteni kell a szaktanárnak az osztályfőnök segítségével. Amennyiben a szaktanárok tanulási zavart észlelnek, vagy ez a tanulási zavar beilleszkedési, magatartási zavarral is párosul, az osztályfőnök javasolhatja a szülőnek gyermeke szakértői vizsgálatát a helyileg illetékes Nevelési Tanácsadónál. A szülőnek segítséget a vizsgálat előterjesztésében az osztályfőnök adhat.

A Nevelési Tanácsadó feladata a probléma feltárása, a szakértői vélemény elkészítése, a rehabilitációs foglalkoztatás a pedagógusok és szülők segítségével.

Súlyos egyéni zavar vagy stresszhelyzetből (baleset, közeli hozzátartozó halála) fakadó halmozott kudarc esetén a szaktanár egyéni segítségnyújtására van szükség. Ebben a helyzetben az osztályfőnök felelős, valamint az osztályban tanító többi pedagógus is segíti a tanulót a tanulási zavar leküzdésében.

A tanuló számára, a szülő és a tanuló együttes írásbeli kérelmére az intézményvezető engedélyezheti az évfolyam megismétlését abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne, de valamilyen trauma, betegség következtében tanulmányi eredménye a szokásostól lényegesen eltér.

2.12.1. Felzárkóztató programok:

Magyar nyelv és irodalom:

Javasolt évi óraszám: 36 óra

A szaktanárok eddigi tapasztalatai alapján a 9. évfolyamon már szeptember elején kiderül, hogy a tanulók tipikus hiányosságai közül elsősorban

- a helyesírás
- a nem megfelelő szókincs
- a fogalmak megtanulása, illetve összefüggések felismerése
- egyéb tanulási nehézségek okozzák a kudarcokat.

A felzárkóztatás tehát csak azokat a tanulókat érintheti, akik a felsorolt nehézségekkel küzdenek és nem elegendő a tantervben előírt óraszám ahhoz, hogy hiányosságaikat pótolni tudják. Az év eleji felmérés lehetőséget ad arra, hogy a szaktanár tájékozódjon. A másik tájékozódási pont az lehet, ha a 7-8. osztályban elért eredményekről tájékozódunk. A szeptemberi első tananyag elsajátításáról is képet kaphatunk, s így már elég korán kiszűrhetjük azokat a tanulókat, akiknek felzárkóztatásra van szükségük.

A felmérés célja a helyesírásról és az írásbeli kifejezőképességről, a szókincsről adjon tájékoztatást (tollbamondás, fogalmazás, alapfogalmak meghatározása).

Nyelvtan – Helyesírás: 15 óra

Témák: a/ tulajdonnevek írása
b/ egybeírás-különírás (szavak, kifejezések értelmezése)
c/ szóelemző írásmód
d/ kiegészítés: a felmérés szerinti hibák/hibatípusok javítása.

Ennek a témának az elhelyezése a tankönyv anyagával összefüggésben lehetséges, hiszen a tananyagban független témaként kezelhető.

Irodalom – fogalmak, szóbeli és írásbeli kifejezőképesség: 15 óra

A szeptemberi 1. téma tapasztalatai alapján.

- a/ fogalmak megértése
- b/ fogalmak alkalmazása
- c/ szókincsbővítés – szakszavak, szószerkezetek magyarázata

Fogalmazás szóban és írásban: 6 óra

5-10 mondat terjedelmű, írásban és szóban alkotott összefüggő szöveg megadott témáról az új fogalmak alkalmazásával, illetve a gimnáziumi szintnek megfelelően.

A nyelvtan munkafüzet feladataihoz igazodva lehet akár feladattervet is készíttetni a tanulókkal.

Ez a téma kapcsolódik az értekező fogalmazás megírásának feladataihoz is.

Angol nyelv:

9. évfolyam (4 évfolyamos képzés)

Éves óraszám: 30 óra (szeptember 3. hetétől május 3. hetéig)

A csoport létszáma: minimum 10, maximum 16.

Cél: a különböző általános iskolából, különböző tudásszinttel, tanulási stratégiával érkező tanulók, lexikai, nyelvtani és kommunikatív ismereteinek közelítése, olyan szintre hozása, amely megfelelő alapot nyújt a készségfejlesztésre. Cél a tanulók sikerélményhez juttatása, motiválása, a különböző tanulási stratégiák gyakorlása, tudatosítása.

Követelmények: Aktív részvétel a foglalkozásokon. (A hiányzások tekintetében a Thuri György Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola házi rendje alapján kell eljárni.) Félévenként prezentáció vagy projekt készítése egyénileg vagy párban, a tanulók választása alapján.

Ellenőrzés: rendszeresen, minden foglalkozáson szóban, havonta egyszer írásban.

Értékelés: szóban, tanulónként, az egyéni fejlődés hangsúlyozásával.

Az értékelés szempontjai:

- a szókinccs gazdagsága, a szövegértés pontossága
- a beszéd folyamatossága, a kommunikációs szándékok egyértelműsége
- nyelvtani, stilisztikai tisztaság
- reakciókészség
- kiejtés, helyesírás

Az értékelés területei:

- szóbeli beszámoló, szituáció
- írásbeli fogalmazás
- írásbeli feladatlap (nyelvtani és kommunikatív)
- szövegértés (hallott és írott)

Tematika:

A/ A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

- Megszólítás, köszönés, elköszönés
- Bemutatkozás, bemutatás
- Engedélykérés és reagálás
- Bocsánatkérés

B/ Az érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- Öröm, szomorúság, együttérzés
- Csodálkozás
- Elégedettség, bosszúság
- Aggodalom

C/ Személyes vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

- Véleménykérés és –nyilvánítás
- Érdeklődés, érdektelenség
- Dicséret, kritika

- Képesség, lehetőség
- Kötelezettség, szükségesség
- Akarat, kívánság, ígéret
- Terv, szándék
- Preferenciák
- Tiltás
- Segélykérés, segítség felajánlása

D/ Az információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

- Dolgok, személyek megnevezése, leírása
- Események elmondása, leírása
- Javaslat (és arra reagálás)
- Kínálás (és arra reagálás)
- Tanács (és arra reagálás)

E/ Nyelvtani ismeretek

Jelen idejűség

- Present Simple, Present Continuous

Múlt idejűség

- Past Simple

Jövőidejűség

- Simple Future
- Present Simple and Continuous with future meaning
- Sudden decision

Birtoklás kifejezése

- Have
- Genitive's; of szerkezet
- Possessive adjectives

Térbeli és erőbeli viszonyok

- Elöljáró, határozószók, kötőszók, kérdőszók

Mennyiségi és minőségi viszonyok

- Számok, melléknevek

A program megvalósításához szükséges személyi feltételek:

A középiskolai angol nyelv tanítására jogosult személy a Köznevelési Törvény alapján.

A program megvalósításához szükséges tárgyi feltételek:

- Legalább 16 fő foglalkoztatására alkalmas, jól megvilágított, mozgatható bútorokkal felszerelt tanterem
- Személyi számítógép
- Microsoft Office programcsomag

- nyomtató
- Fénymásoló gép
- A/4 és A/3 másolópapír
- Audio magnetofon
- Video, DVD lejátszó
- Internet kapcsolat
- A Thuri György Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola helyi tantervében megnevezett tankönyvek és tanári segédletek
- Kartonpapír
- Ragasztó
- Írólap

A tanulók számára szükséges felszerelés:

- Jegyzetfüzet, írószer
- A gimnázium helyi tantervében előírt tankönyv és munkafüzet

Matematika:

9. évfolyam:

- 1-2. Halmaz műveletek
- 3-4. Számhalmazok, műveletek egész, racionális számokkal
- 5-6. Oszthatósági szabályok; legnagyobb közös osztó; legkisebb közös többszörös
- 7-8. Hatvány azonosságok
- 9-10. Nevezetes azonosságok
- 11-12. Lineáris függvények, fordított arányosság
- 13-14. Függvénytani tulajdonságok
- 15-16. Elsőfokú egyenletek

Elsőfokú egyenletrendszerek

- 19-20. Háromszögek, speciális négyszögek definíciója, tulajdonságaik
  - 21-22. Háromszögek nevezetes vonalai, pontjai
  - 23-24. „Alap” egybevágósági transzformációk
  - 25-26. Nevezetes ponthalmazok
  - 27-28. Vektorok összeadása, kivonása, számmal osztása
- Tartalék óra

10. évfolyam

- 1-4. Négyzetgyök ismétlése: kivétel, gyöktelenítés, $x \rightarrow \sqrt{x}$
A gyök fogalom általánosítása, az új azonosságok gyakorlása, az $x \rightarrow \sqrt{x}$
Függvények
- 5-20. Másodfokú függvények ábrázolása, jellemzése
Másodfokú egyenletek: egész kifejezést tartalmazó
Tört kifejezést tartalmazó
Gyökös egyenletek
Másodfokú egyenletrendszerek
Magasabb fokú egyenletek, diszkrimináns
Egybevágóság ismétlése, alapesetek

- Hasonlóság, hasonlósági alapesetek
- Magasság, befogó tétel
- 21-22. Kerületi szögek, látókör
- 23-28. Térelemek távolsága, szöge
- Hegyesszög, szögfüggvényei
- A derékszögű háromszög megoldása
- 29-30. Tartalék óra

2.13. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az intézmény által bevezetett Integrációs Pedagógiai Program működtetése segíti a HH, HHH és SNI tanulók esélyegyenlőségének biztosítását illetve megvalósulását, képesség-kibontakoztató programok megvalósítására törekszünk.

Mint korábban már megfogalmaztuk a szociális hátrányok enyhítése érdekében is alkalmazzuk a differenciált és kooperatív tanulásszervezési eljárásokat a tanulók motiválása érdekében.

Ennek érdekében az intézmény folyamatos kapcsolatot tart fent és működtet a szülői házzal, a Család- és gyermekjóléti szolgálattal, a szakmai és szakszolgálatokkal, az önkormányzattal, a kisebbségi önkormányzatokkal és a civil szervezetekkel.

Szülői nyilatkozat alapján, jogszabályban meghatározottak szerint – könyvtári kölcsönzéssel – biztosítjuk az ún. ingyenes tankönyveket az arra jogosult tanulóknak.

2.13.1. Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások:

9-10. évfolyamon az évismétlés

11-13. évfolyamon az évismétlés első alkalommal

(második és további alkalommal az évismétlés abban az esetben, ha arra nem azért van szükség, mert a tanuló tanulmányi kötelezettségét nem teljesítette)

Szakkör, diákkör, amelyekben a tanuló a kötelező tanórai foglalkozásokat kiegészítő ismereteket sajátít el

Iskolai tanulmányi, kulturális, műveltségi és sportversenyek,

Diáknapi

Énekkar

Internet-használat

Sportkör, a mindennapos testedzés lehetősége

Közösségi programok szervezése

A tanítás kezdete előtti, az óráközi szünetek és az étkezés és a közösségi programok ideje alatti felügyelet, a tanulószobai felügyelet

A felvételi, az alkalmassági, az osztályozó, a javító, a köztes- és különbözeti vizsga

A tanuló jogviszony fennállása alatt az érettségi vizsga, valamint a tanuló jogviszony fennállása alatt megkezdett vizsga esetén a pótló vizsga és első alkalommal a javító vizsga.

Az iskolai létesítmények: könyvtár, szaktantermek (kémia, földrajz-biológia, történelem, fizika, idegen nyelv, ének-zene, vizuális kultúra), informatika terem, tornaterem eszközeinek használata tanári felügyelettel az ingyenes szolgáltatások igénybevételéhez.

Az iskola munkarendjében meghatározott tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon felül az iskola létesítményeinek, eszközeinek használatáért térítési díjat kell fizetni.

Aki az elveszett, megsemmisült diákigazolványa, bizonyítványa, ellenőrző könyve helyett újat kér, kérelmét az iskolatitkárnál adja le.

Elveszett, megsemmisült bizonyítvány helyett a tanuló írásbeli kérelmére az intézmény bizonyítvány másodlatot állít ki. A bizonyítvány másodlat illetéke tanévenként 2000.- Ft, amelyet illetékbélyegben a kérvényen kell leróni.

Az osztály szülői szervezete az osztály diákönkormányzatával egyeztetve minden tanév első szülői értekezletén határozza meg azt a legmagasabb összeget, amelyet az iskola által szervezett közösségi programok megvalósításához nem lehet túllépni. A nemzetközi cserekapcsolatok programjai önköltségesekek, a költségeket pályázati forrásból igyekszünk csökkenteni.

Az iskola helyi tantervének megvalósításához a tantestület tagjai feladatlapokat állítanak össze, jegyzeteket bocsájtanak a tanulók rendelkezésére, amelyért a tanulók az iskola szervezeti és működési szabályzatában meghatározott jegyzettérítési díjat fizetik.

Károkozásért, rongálásért a tanulót kártérítési kötelezettség terheli.

Az intézmény fénymásoló gépeinek használatát a tanulók térítés ellenében, az intézményben folyó munkát nem zavarva, rendkívül indokolt esetben kérhetik.

A térítés díja 10 Ft/A4 oldal, 15 Ft/A3 + ÁFA oldalanként egyoldalú másolás esetén.

A befizetett térítési és tandíjak kimaradásakor nem igényelhetők vissza, amennyiben a tanuló önhibájából marad ki.

Ha az iskola a meghirdetett tanszakot bármilyen oknál fogva nem tudja indítani, a beiratkozáskor befizetett összeget visszatéríti.

Amennyiben a tanuló másik zeneiskolában folytatja tanulmányait és erről a befogadó iskola nyilatkozatát bemutatja, a félévől hátralévő időszakra arányosan vonatkozó befizetett térítési díjat az intézmény visszatéríti.

Azt a tanulót, aki térítési díjfizetési kötelezettségének az adott határidőre nem tesz eleget, töröljük a tanulók nyilvántartásából, tanuló jogviszonya az alapfokú művészetoktatásban megszűnik.

2.13.2. Térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatások

- alapfokú művészetoktatásban a heti hat tanórai foglalkozás a főtárgy gyakorlatának és elméletének elsajátításához, valamint tanévenkénti egy meghallgatás és egy művészi előadás, valamint e szolgáltatások körében az iskola létesítményeinek, felszereléseinek használata, továbbá az állami vizsga és a tanulmányok alatti vizsga,
- a nem tanköteles tanulónak az iskolában a tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt az évfolyam második alkalommal történő megisméltésekor a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 33. § (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott köznevelési közfeladatok,
- a független vizsga,
- az érettségi bizonyítvány megszerzése vagy a tanulói jogviszony megszűnése után az érettségi vizsga, továbbá az adott vizsgatárgyból a tanulói jogviszony fennállása alatt az érettségi bizonyítvány megszerzése előtti sikertelen érettségi vizsga második vagy további javító- és pótló vizsgája.
- A gyermek, a tanuló a nevelési-oktatási intézményben igénybe vett étkezésért a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározottak szerint térítési díjat fizet.

- Az intézmény a szülői szervezet (közösség) és az iskolai diákönkormányzat véleményének kikérésével – meghatározhatja azt a legmagasabb összeget, amelyet a nevelési-oktatási intézmény által szervezett, nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó program megvalósításánál nem lehet túllépni.
- Az intézményekben a térítési díj összege tanévenként, a tanévkezdéskor a szakmai feladatra számított folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadának
  - a) tizenöt–húsz százaléka a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 34. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben,
  - b) öt–húsz százaléka a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 34. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetben tizenhét éven aluli tanulóknál, (évfolyamisméltés)
  - c) tizenöt–negyven százaléka a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 34. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben tizenhét éven felüli, de huszonkettő éven aluli tanulóknál, (alapfokú művészetoktatás)
  - d) húsz–negyven százaléka a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 34. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetben (évfolyamisméltés).
- Vendégtanulói jogviszony – a229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 33. § (1) bekezdés b) pont b) alpontjában foglaltakat kivéve – térítési díj fizetése mellett létesíthető. A vendégtanulói jogviszony esetén a térítési díj mértéke legfeljebb a szakmai feladatra a tanévkezdéskor számított folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadának három–harminc százaléka lehet.
- A térítési díjat – a fenntartó által meghatározottak szerint – a tanulmányi eredménytől függően csökkenteni kell, azonban egy tanítási évben a térítési díj összege nem lehet kevesebb az (1) bekezdésben meghatározott alsó határértéknél.
- A 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 33. § (1) bekezdés b) pont bg) alpontjában meghatározott vizsgák körén túl az érettségi vizsga az alábbiak szerint díjköteles:
  - a) a vizsgázónak a középszintű érettségi vizsgáért – ha a vizsgázó a jelentkezését nem egy adott középiskolába nyújtja be – az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 15%-ának megfelelő,
  - b) a vizsgázónak az emelt szintű érettségi vizsgáért az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 25%-ának megfelelő, ezer forintra kerekített összeget kell fizetnie a Hivatal számára.
- A 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 34. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érettségi vizsgára jelentkező esetén, ha a vizsgaszervező nevelési-oktatási intézménybe nyújtja be a jelentkezési lapját, a (4) bekezdésben meghatározottakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a térítési díj összegét a vizsgaszervező nevelési-oktatási intézmény számára fizeti meg.
- A 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 34. § (1) bekezdés d) pontja szerinti független vizsga díját tantárgyanként kell megállapítani úgy, hogy tantárgyanként a vizsgadíj összege nem lehet magasabb, mint az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 3,75%-a.

2.13.3. Tandíj megfizetése mellett igénybe vehető szolgáltatások

- alapfokú művészetoktatásban a heti hat tanórát meghaladó tanórai foglalkozás,
- alapfokú művészetoktatásban a tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt az évfolyam második vagy további alkalommal történő megisméltése,
- alapfokú művészetoktatásban minden tanórai foglalkozás annak, aki nem tanköteles, feltéve, hogy nem áll tanulói jogviszonyban a nappali rendszerű vagy nappali oktatás

munkarendje szerinti oktatásban, valamint annak, aki a huszonegyedik életévét betöltötte,

- középfokú iskolában a tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt az évfolyam harmadik és további alkalommal történő megismétlése
- a pedagógiai programhoz nem kapcsolódó nevelés és oktatás, valamint az ezzel összefüggő más szolgáltatás.
- A tandíj mértéke tanévenként nem haladhatja meg a tanévkezdéskor a szakmai feladatra számított folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A tandíj a tanulmányi eredménytől függően vagy a tanuló szociális helyzete alapján csökkenthető.
- A fenntartó határozhatja meg azokat a szabályokat, amelyek alapján a nevelési-oktatási intézmény vezetője dönt az e rendeletben meghatározottakon kívüli további térítésmentes ellátásról, a térítési díj és a tandíj összegéről, a tanulmányi eredmények alapján járó és a szociális helyzet alapján adható kedvezményekről és a befizetés módjáról.

2.14. A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR) a fenntartó támogatása esetén (Amennyiben a HH és HHH tanulók száma meghaladja az öt főt az intézményben)

Az itt kiadott iskolai integrációs program (iskolai IPR) nem ad meg részletes tanítási tartalmakat, választandó tantervet, tankönyvet, stb., nem nevez meg konkrétan alkalmazandó programokat, viszont kinyilvánítja az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításának szükségességét. Kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, s nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjéhez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese.⁺

2.14.1. Az iskolai integrációs program a következő elemeket tartalmazza:

- I. Az alkalmazás feltételei
- II. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer
- III. Elvárható eredmények

I. Az alkalmazás feltételei

1. Integrációs stratégia kialakítása

- 1.1. Helyzetelemzés az integráció szempontjai alapján.
- 1.2. A célrendszer felállítása (a célok és feladatok meghatározása), valamint az

elvárható eredmények intézményi megfogalmazása a helyi sajátosságok figyelembe vételével.

2. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

- 2.1. Szülői házzal
- 2.2. Család- és gyermekjóléti szolgálattal
- 2.3. Szakmai és szakszolgálatokkal
- 2.4. Kisebbségi önkormányzattal
- 2.5. Civil szervezetekkel.

II. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei az integrációs fejlesztést megvalósító programot azokkal a szempontokkal egészítik ki, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Az integráció leginkább a differenciálásra alkalmas szervezési módok, kooperatív technikák alkalmazását jelenti.

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek a következő területekről

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- az önálló tanulási képességet kialakító programok
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok

1. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- művészeti körök

2. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- kooperatív tanulásszervezés
- projektmódszer

3. Műhelymunka – a tanári együttműködés munkaformái

- értékelő esetmegbeszélések
- problémamegoldó fórum

4. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- a szöveges értékelés – árnyalt értékelés

- egyéni fejlődési napló

5. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- továbbtanulásra felkészítő program

III. Elvárható eredmények

Az iskolai integrációs program bevezetését követő néhány évben a következő eredményekről kell számot adni, amelyek a kétéves kiépítés során az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- A hátrányos helyzetű tanulók aránya, ezen belül is a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki a HHH tanulók szüleivel.

Ezek eredményeként:

- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökken az iskolai hiányzások óraszám.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

Tevékenység megnevezése	Felelős	Határidő	Dokumentálás módja	Eredményességi mutató
Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek a következő területekről				
Az önálló tanulást segítő fejlesztés				
<i>Az önálló tanulási képességet kialakító programok</i>				
Differenciált tanulásfejlesztés alkalmazása	érintett szaktanárok	Folyamatos a tanév során	Osztálynaplók, tanórán kívüli foglalkozások naplói, tanmenetek	Az egyénre szabott fejlesztés, differenciált személyiségfejlesztés és valamennyi HHH gyermek körében biztosított
Komplex Instrukciós Program alkalmazása				
Tanulási technikák, módszerek tanítása a tanítási órák folyamán				
<i>Tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek</i>				
Kooperatív technikák, differenciált tanulás-szervezési technikák és projekt módszer alkalmazása	minden pedagógus, munkaközösség-vezetők	Folyamatosan a tanév során	Osztálynaplók, tanórán kívüli foglalkozások naplói, tanmenetek	Az iskola képes a különböző háttérrel és különböző eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek együttnevelésére, egyéni, differenciált fejlesztésére
Hatékony tanuló megismerési technikák beépítése a mindennapi munkába				
Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése				
<i>Tantárgyi képességfejlesztő programok</i>				
9. osztályosok bemeneti mérése	munkaközösség	munkaterv	Osztálynaplók,	A tanulási

és csoportos fejlesztési terv készítése	g-vezetők	szerint	tanórán kívüli foglalkozások naplói, tanmenetek	képességek fejlesztésével, a tanulási és egyéb rész-képesség
Fejlesztő csoport kialakítása a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára	IPR team, fejlesztő csoport	folyamatos	egyéni fejlesztési tervek	zavarok leküzdésével, a figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakításával a tanulók iskolai eredményének javítása
Tevékenység megnevezése	Felelős	Határidő	Dokumentálás módja	Eredményességi mutató
Szociális kompetenciák fejlesztése				
Közösségfejlesztő, közösségépítő programok				
Sport foglalkozások	Szaktanárok	Folyamatos	Jegyzőkönyvek, fotók, videó felvételek, emléklapok	A diákok megtanulják, hogyan viszonyuljanak társaikhoz, a felnőttekhez a jobb kapcsolat kialakításának érdekében
Osztályszintű programok pl.: klubdelutánok, tanulmányi kirándulás	Osztályfőnökök			
Iskolai, ünnepi programok pl.: házi versenyek, nemzeti ünnepek	felelős pedagógusok			
DÖK rendezvények	DÖK segítő pedagógus			
Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek				
Művészeti körök				
szakkörök	szaktanárok	október 1.	Éves munkaterv	Látogatottság
Az integrációt elősegítő módszertani elemek				
Kooperatív tanulásszervezés				
KIP	szaktanárok	Folyamatos	Osztálynaplók, tanmenetek, óravázlatok	Az így szervezett tanítási órákon megjelenik a komplex szemléletformálás, az önálló ítéletalkotás, a problémák különböző oldalról történő megközelítése, a gyakorlatorientáltság
A továbbképzéseken megismert módszerek beépítése a tanítási órák menetébe				
Tevékenység megnevezése	Felelős	Határidő	Dokumentálás módja	Eredményességi mutató
Projekt módszer				
KIP	szaktanárok	folyamatos	tanmenetek, osztálynaplók	Az ismeretszerzés sokkal inkább egyénre szabottá válik és több pozitív érzelmmel jár. Jártassá válnak az önálló
A projekt szemlélet erősítése-mélyítése	évfolyamonként, tantárgyanként az illetékes pedagógus	folyamatos	tanulói projektek	

				ismeretszerzésben
Műhelymunka - a tanári együttműködés formái				
Értékelő esetmegbeszélés		havonta		
Problémamegoldó fórumok	IPR team, munkaközösség-vezetők	probléma felmerülés időszakában	jegyzőkönyv, fotók	Az iskolában működik a pedagógusok együttműködésére épülő értékelési rendszer, amely teljes mértékben biztosítja a HHH gyermekek egyénre szabott felzárkóztatását, tehetséggondozását
A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei				
A szöveges értékelés – árnyalt értékelés	osztályfőnökök	értékelő lap	Az értékelés elkészítése	A HHH tanulók három havonta esedékes értékelésének árnyaltabbá tétele
Egyéni fejlődési napló	IPR team	folyamatos	egyéni fejlődési napló	A fejlesztések folytatása, felmérés – egyéni terápia, ütemterv – haladási napló, fejlődési napló vezetése
A továbbhaladás feltételeinek biztosítása				
Továbbtanulásra felkészítő program				
Továbbtanulásra felkészítő program	iskolapszichológus	igény szerint	jegyzőkönyv	Tapasztalatszerzés a különböző szakmák elsajátításához szükséges kompetenciákban

A HHH gyerekek szüleivel való kapcsolattartás, együttműködés

Tartalma	Formája	Gyakorisága	Felelős	Dokumentálás módja	Eredményességi mutató
Személyes kapcsolat kialakítása a szülőkkel	családlátogatás	tanév elején egyszer	érintett osztályfőnök,	jegyzőkönyv, jelenléti ív	Megvalósul a partnerközpontú működés, az intézmény párbeszédet alakít ki a HHH tanulók szüleivel.
	egyéni beszélgetések	alkalomszerűen			
	szülői értekezlet, fogadóóra	tanévenként 2-3 alkalom			
A szöveges értékelések megbeszélése	tájékoztatás – beszélgetés a szülőkkel	negyedévente	osztályfőnökök, szaktanárok	gyermek személyiséglap rendszere, képek	

2.15. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében ellátandó feladatok

1. Feladat:

Biztosítani kell, hogy a sajátos nevelési igényű (SNI), a hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók megfelelően felkészült szakember irányításával tanuljanak.

- Az intézmény támogatja a szaktanárok ez irányú továbbképzését.

Felelős: intézményvezető

2. Feladat:

- A magántanulók száma lényegesen ne nőjön az intézményben.
- A magántanulói státusz felülvizsgálata

Felelős: osztályfőnökök
intézményvezető-helyettes I.

3. Feladat:

Az SNI-HH-HHH tanulók pontos nyilvántartásának kialakítása, gondozása.

Nyilván kell tartani:

- a tanulóra vonatkozó szakértői véleményt
- a jegyzői határozatot
- az intézményvezetői határozatot
- a tanulóra vonatkozó levelezést (szülő kiértékelése)

Felelős: intézményvezető-helyettes II.
osztályfőnökök

4. Feladat:

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő tanulók felkészítésének támogatása

- A feladathoz tartozó tanulócsoport létszámának felmérése.

Felelős: intézményvezető-helyettes II.
osztályfőnökök

5. Feladat:

Bekapcsolódás a HH és HHH tanulók iskoláztatási támogatását szolgáló ösztöndíj programokba (pl.: útravaló ösztöndíjprogram)

Felelős: osztályfőnökök

6. Feladat:

A kompetenciamérések országos átlagát meghaladó (HH és HHH tanulók esetében az országos átlagot közelítő) eredmények elérése.

Felelős: intézményvezető-helyettes II.
osztályfőnökök
szaktanárok

7. Feladat:

- A tanulói lemorzsolódások csökkentése
- A lemorzsolódás okainak vizsgálata

Felelős: osztályfőnökök
szaktanárok

munkaközösség-vezetők

- A lemorzsolódás csökkentése érdekében szülők, diákok, iskola felelősségének meghatározása

Felelős: intézményvezető-helyettes I.
osztályfőnökök

- A tanulók tanulmányi előmenetelének folyamatos figyelemmel kísérése.

Felelős: szaktanárok, osztályfőnökök

- Az egyéni segítségnyújtás megszervezése. Fejlesztő foglalkozások szervezése.

Javaslattevő: osztályfőnök

Felelős: intézményvezető

8. Feladat:

- A tanulói hiányzások csökkentése
- A hiányzások okainak feltárása

Felelős: intézményvezető-helyettes I.

osztályfőnökök

- A hiányzások folyamatos figyelemmel kísérése

Felelős: szaktanárok, osztályfőnökök

- Intézkedések megtétele:

A szülő, a Család- és gyermekjóléti szolgálat, járási gyámhivatal értesítése

Felelős: osztályfőnök

- Feladatok meghatározása a hiányzások csökkentése érdekében.

Felelős: intézményvezető

9. Feladat:

A jogszabályokban előírt kedvezmények biztosítása a HH és HHH tanulók részére

- A jogosultságra vonatkozó dokumentumok nyilvántartása

Felelős: intézményvezető-helyettes II.

- Ingyenes tankönyvellátás biztosítása

Felelős: intézményvezető

- Intézményi egyedi kedvezmények az alapfokú művészetoktatásban

Felelős: tagintézményvezető-helyettes

10. Feladat:

Növelni kell az SNI, HH és HHH tanulók részvételét az alapfokú művészetoktatásban.

- Az igények felmérése, a tanulók ösztönzése a művészeti oktatásban való részvételre.

Felelős: tagintézményvezető-helyettes

- A jogszabályban rögzített kedvezmények biztosítása.

Felelős: tagintézményvezető

11. Feladat:

Az általános iskoláknak rendszeres visszajelzést kell küldeni volt tanulóik középiskolai előmeneteléről az első két tanév eredményei alapján.

Felelős: intézményvezető-helyettes I.

Az általános iskolának megküldendő adatok:

- a tanuló neve
- oktatási azonosítója
- tanév végi tanulmányi eredménye tantárgyanként

12. Feladat:

A gyógytestnevelés lehetőségének biztosítása

- a tanulók egészségügyi felmérése, osztályba sorolása

Felelős: iskolaorvos,

testnevelő tanárok

- a gyógytestnevelésre utalt tanulók érdekében kapcsolatfelvétel a Tankerülettel.

Felelős: intézményvezető-helyettes II.

- a gyógytestnevelésre utalt tanulók előmenetelének figyelemmel kísérése.

Felelős: intézményvezető-helyettes II.

testnevelő tanárok

osztályfőnökök

2.16. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó programcsomagok és eszközök, felszerelések alkalmazása, IKT infrastruktúra, internet használat.

A tanuló számára szükséges (a szülők által biztosítandó) eszközök és felszerelések jegyzéke:

Tanulói formaruha ünnepélyes alkalmakra:

Lányok: matrózblúz, sötétkék vagy fekete szoknya vagy nadrág

Fiúk: sötét öltöny, fehér ing, nyakkendő, alkalomhoz illő cipő

Több tanítási órán is szükséges a tanuló számára:

Tollak, ceruzák

Vonalzó

Színes ceruza

Radír

A/5-ös írólap

A/4-es vagy A/3-as sima, vonalas, négyzetrácsos lapok dolgozatíráshoz,

Sima, vonalas, négyzetrácsos füzetek

papírmappák

olló, színes papír, papírragasztó,

számológép, körző, szögmérő

Biológia-egészségtan:

nagy alakú (nem spirál) vázlatfüzet

írólapok, franciakockás lapok témazárókhoz

Kémia, fizika:

függvénytábla

számológép

nagy alakú, kockás füzet (vastag)

írólapok, franciakockás lapok a dolgozatokhoz

Informatika:

írható CD

pendrive

Testnevelés:

A tanulók egyéni felszerelése: sportcipő, váltó zokni, nadrág, az intézmény címerével ellátott trikó, tréningruha, tisztálkodáshoz szükséges eszközök.

Vizuális kultúra

Ajánlott anyagok és eszközök a nem emelt szintű (tagozatos) művészeti képzés tanulóinak:

- A/4-es rajztartó mappa. A/4-es műszaki rajzlap 20 db/évfolyam
- Ceruzák
- Színes eszközök: színes ceruzák, festék alap színekkel, ecsetek, filctoll
- Ragasztó, szerkesztő eszközök, olló

Ajánlott anyagok és eszközök emelt szintű (tagozatos) művészeti képzés tanulóinak:

- A/4-es és A/3-as rajztartó mappa. A/3-as rajztábla. 50x70-es rajztáblatartó
- 100 db A/4-es gépirólap. A/4-es és A/3-as műszaki rajzlap, dipa. 12 db 50x70-es színes karton. 50x70-es ingres papír szén- és krétarajzokhoz. Akvarell A/4-es és A/3-as papírok vízfestéshez, pasztellpapírok krétarajzokhoz.
- 2 db 2B-s és H-s ceruza (Derwent). Rajztartó csipesz, 1 csomag rajzszeg. Színes ceruzák min. 6 szín + fekete, fehér.
- 0,5-1 mm-es fekete, töltő, zselés vagy filc, esetleg más toll. Tollszerű, fémhegyű tollhegyek.
- Szénrajzhoz faszén és préselt szén. Fixatív és fixáló eszköz. Monopol (gyúrható radír).
- Gombos vízfesték, min. 6 szín; félkemény, akvarell, kerek ecset 10-es, 12-es. Tempera festék min. az alapszínek: piros, kék, sárga, kevés fekete, több fehér. Lapos puha ecsetek. Olajfestékek (csak a 12. évfolyamon) min. az alapszínek + kevés fekete, több fehér, lenolaj festőszer, akril alapozó, 3-4 lapos ecset (pl. sertésszőr)
- Szerkesztő vonalzó, 2 különböző. Körző. Tapétavágó kés, olló, cellux. Tubusos folyékony papírragasztó.

2.17. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

Az intézményünket választó szülőktől elvárjuk, hogy tegyenek eleget a Nkt. 72.§ (1) pontjában meghatározott kötelességeiknek, iskolánk biztosítja a szülők jogainak érvényesülését.

A személyiség egységes, harmonikus fejlesztésének feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség aktív együttműködése. Alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, feltétele pedig a kölcsönös bizalom, őszinteség és a folyamatos tájékoztatás.

2.17.1. Iskolánk részéről a pedagógusok és a szülők kapcsolattartásának

módjai:

ellenőrző, levél útján, sürgős esetekben telefonon

pályaválasztási időszakban nyílt napok szervezése, felvételi tájékoztatók tartása, pályaválasztási kiadvány terjesztése

- pályaválasztási tanácsadás
- szülői értekezletek tanévenként 2 alkalommal a közös feladatok, célok megtervezésére, problémák megoldására
- az értekezletre témát javasolhat a tanár, illetve szülő
- harmadik szülői értekezletet tartunk tanévenként a 10. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő órák választásával kapcsolatban, továbbá a 12. évfolyamon az érettségi vizsgák megszervezésével kapcsolatban (szükség esetén)
- konkrét nevelési kérdés, szituáció megvitatása

Félévente szülői értekezleten értesítjük a szülőt az osztály, évfolyam tanulmányi helyzetéről, az aktuális eseményekről, további terveinkről.

Fogadóórák tanévenként 2 alkalommal a késő délutáni órákban. A szaktanárral való egyéni találkozások alkalmával véleménycsere alakul a tanuló tanulmányi munkájáról, magatartásáról.

Délelőtti fogadóóra sürgős probléma megbeszélésére, illetve azok részére, akik nem tudnak részt venni az esti fogadóórákon (sok diák szülője dolgozik három műszakban)

SZM-vezetőségi értekezletek évente kétszer tartunk. A szülők segítenek a Thuri-gála, a szalagavató ünnepély és a ballagás megszervezésében.

2.17.2. A szülők bekapcsolódásának formái az iskolai életbe:

a szülő kérheti:

- az ifjúságvédelem tevékenységét,
- étkezési támogatást,
- tanórán kívüli foglalkozások szervezését,
- szakvélemény alapján a tanuló felmentését a testnevelési óra látogatása alól,
- a tankötelezettség magántanulóként történő teljesítését,
- jogszabályban meghatározott szociális juttatásokat.

A szülő tájékoztatást kap a tanuláshoz szükséges iskolai felszerelésekről, a beszerzendő tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati felszerelésekről, a tankönyvkölcsönzés lehetőségeiről, az ingyenes tankönyvhöz jutás módjáról, és mindazokról a lehetőségekről, amelyek csökkenthetik a szülők kiadásait.

A szülő jogosult megismerni az intézmény pedagógiai programját, amelyet az iskolavezetés, az osztályfőnök vagy a könyvtáros bocsájthat a rendelkezésére, vagy olvashatja iskolánk honlapján.

A Pedagógiai Program tanulókat és szülőket közvetlenül érintő fejezeteit, valamint a házirendet a beiratkozáskor, illetve a tanévkezdéskor ismertetjük a szülőkkel és tanulókkal.

A szülők képviselője tanácskozási joggal vehet részt azon a nevelőtestületi értekezleten, amelyen a nevelőtestület a pedagógiai programot elfogadja.

A gyermekek, tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben a szülői szervezet tájékoztatást kérhet az intézmény vezetőjétől és az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal vehet részt a nevelőtestületi értekezleten.

Az iskolai szülői szervezet meghatározhatja azt a legmagasabb összeget, amelyet az iskola által szervezett, nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó program megvalósításánál nem lehet túllépni. (Múzeumlátogatás, színházlátogatás, hangverseny, erdei iskola, kirándulás, nemzetközi diákcsere, nyári tábor stb.)

Külföldi kirándulás szervezés esetében, amennyiben a kirándulás autóbusszal történik, az utazáshoz külön dokumentumok tartoznak. Az utazással kapcsolatos nyilatkozatot és utaslistát a gondviselők elérhetőségével a szervezeti és működési szabályzatunk tartalmazza.

Amennyiben a gépjárművel történő utazás nem fejeződik be 23 óráig, azt a személyszállító sofőrök pihenése érdekében meg kell szakítani. Éjjel 23 óra és hajnali 04 óra közötti időszámban a sofőröknek egy szálláshelyen mindenképpen pihenőt kell tartaniuk, ugyanott, ahol a diákokat is elszállásolják erre az időre.

A szülő segítheti a nevelési folyamatot a tárgyi, esztétikai környezet javításával, esetlegesen az alapítvány támogatásával (pénzadomány, tárgyi támogatás, társadalmi munka).

A szülő lehet a tanítási-nevelési folyamat szereplője, pl. osztályfőnöki órán, szabadidős tevékenységek során is (színházlátogatások). A szülők intézményvezetői felkérésre részt vehetnek a témahét, projekthét lebonyolításában. A kompetencia alapú oktatással kapcsolatos új tanulás-szervezési eljárások közül a témahéttel, projekthéttel, moduláris programokkal, tanulmányi és sportrendezvényekkel kapcsolatban az intézmény honlapján vagy az intézményben kiállítások szervezésével biztosítjuk a nyilvánosságot. A pedagógusok által kifejlesztett innovációkat a tanév végén, a tanév minőségfejlesztési munkájának értékelése alkalmával, a minőségfejlesztés részeként bemutatjuk a szülőknek.

Elvárható a szülőtől, hogy évente egy alkalommal személyesen jelenjen meg és beszéljen az osztályfőnökkel illetve szaktanárral, együttműködő magatartást tanúsítson.

2.17.3. Tanulói részvétel az iskolai közéletben:

A tanulók, tanulóközösségek érdekeik képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre. A Diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Az együttműködés alapfeltétele: egymás segítése, értékeinek elismerése, kulturált magatartás;

Feladata:

- a diákjogok érvényesítése
- kapcsolattartás a tanulók és a tantestület között
- iskolai rendezvények szervezése,
- képviselői részt vesznek a fegyelmi tárgyalásokon és a nevelőtestületi értekezletek őket érintő részletein (házirend elfogadása, véleményezés)
- segítő tanár irányítja munkájukat.

A diákság tájékoztató és tájékozódó fóruma a diákközségi gyűlés, melyre a tanulók képviselőket választanak. A diákok kérdéseket tehetnek fel az iskola életét érintő ügyekben, új, értelmes megoldási javaslatokat tehetnek.

Diákközségi gyűlés évente 1 alkalommal

A diákönkormányzat iskolarádiót és iskola újságot szerkeszthet a vonatkozó jogszabályok betartásával a diákönkormányzatot segítő tanár felelősségével.

2.18. Az egészséges életmódra nevelés programja

Az egészségnevelés célja: azoknak a lehetőségeknek a megteremtése, amelyek révén tanulóink elsajátíthatják az egészséggel kapcsolatos és az egészség megőrzéséhez szükséges ismereteket, tudást és az egészséges életvitel készségét.

2.18.1. Alapelvek:

- tanulóink értsék meg, hogy az egészség nem a betegség hiánya,
- tanulják meg, mit jelent a testi, lelki, szociális „jól-lét” fogalma,
- értsék meg, hogy az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat.

Pedagógiai célok:

- ki kell fejleszteni tanulóinkban a társadalmi integráció képességét (családhoz, iskolai közösséghez tartozás),

- ki kell alakítani a változó terheléshez való alkalmazkodás képességét,
- legyenek képesek az individualitásuk megőrzésére úgy, hogy mások egészségére is tekintettel vannak,
- tudják megteremteni az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és társadalmi lehetőségek között.

Erőforrások:

belső:

- az iskolavezetés és a pedagógusok elkötelezettsége az egészséges életmód mellett
- az osztályfőnökök aktív segítsége
- a diákok befogadó magatartása
- az iskolai védőnő és az iskolaorvos segítőkészsége
- diákönkormányzatot segítő pedagógus munkája
- elkötelezett és példamutató testnevelő pedagógusok munkája

külső:

- városi Család- és gyermekjóléti szolgálat
- nevelési tanácsadó
- városi rendőrkapitányság
- drog segélyszolgálatok
- városi kulturális intézmények

Tárgyi feltételek:

- nagy park az iskola körül
- felvilágosító, tájékoztató filmek
- az iskolai könyvtár segédkönyvei és egyéb írott segédanyagok
- kulturált mosdó helységek, folyosók, tantermek
- tornaterem
- kondi-terem

2.18.2. Az egészségnevelés területei

- az értékek ismerete, önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás és mozgás fontossága,
- a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulás,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás és az egészség megőrzése,
- a személyes krízishelyzetek felismerése, kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulási környezet alakítása, környezeti ártalmak,
- személyes biztonság (közlekedés, rizikóállalás),
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége,
- elsősegélynyújtás, csecsemőgondozás.

2.18.3. A megvalósítás szinterei

- tanórai foglalkozások a megfelelő témánál
- osztályfőnöki órákon
- tanórán kívüli tevékenységeken

- sportköri foglalkozásokon
- versenyeken
- osztálykirándulásokon
- hétvégi túrákon
- tájékoztató fórumokon

2.18.4. Az iskolai egészségnevelés tantárgyi lehetőségei

Biológia-egészségtan

- ökológiai tanulmányai során váljék képessé arra, hogy felismerje az ökológiai egyensúly megbomlásának egészségre gyakorolt hatását,
- ismerje meg az emberi szervezet működését, értse meg az egészség megőrzésének fontosságát,
- biológiai ismeretei segítségével értse meg az egészségtelen életmód következményeit hosszú távon is,
- tanulja meg a közösségben betartandó higiénés előírásokat,
- ismerje meg a gyógyszerek, élvezeti szerek, stimulánsok neuro-hormonális rendszerre gyakorolt hatását, következményeit az egész szervezetre, legyen tisztában ezek közösségükre gyakorolt káros következményeivel (alkohol-, dohányzás- és drogprevenció),
- értse meg, hogy a zaj egészségkárosító tényező,
- sajátítsa el a helyes táplálkozási szokásokat,
- lássa be a mozgás, az aktív élet és az egészség kapcsolatát,
- értse meg, hogy az anyagi jólét nem azonos a testi, lelki jól-léttel.

Kémia

- sajátítsa el tanulmányai során a kémiai anyagok helyes kezelését, ezen keresztül testi épségének megőrzését,
- legyen tisztában vele, hogy a szépítőszerek, kozmetikumok túlnyomó többsége vegyszer, ami allergiát okozhat,
- ismerje meg a drogok idegrendszert károsító hatását, lássa be azok egyénre, szűkebb és tágabb közösségekre, a társadalomra gyakorolt káros hatását.

Fizika

- tanulja meg mértékkel és kellő elővigyázatossággal használni a káros mellékhatással rendelkező eszközöket,
- sajátítsa el a káros fizikai hatások kivédésének technikáját.

Informatika

- értse meg a számítógép pszichére gyakorolt hatását,
- tanulja meg, hogy a számítógép a jól-lét eszköze és nem az ember ura.

Idegen nyelv

A következő témák jelenjenek meg a tananyag feldolgozása során:

- egészséges táplálkozás, egészséges életmód, diéta, vegetarianizmus
- táplálkozási szokások, táplálékok, mennyiség és minőségi táplálkozás
- mítoszok a táplálékokkal, táplálkozási szokásokkal kapcsolatban
- sport, a szabad idő egészséges, harmonikus eltöltése
- a magánélet és a karrierépítés harmóniájának megteremtése a gyakorlatban
- az aktív pihenés, kikapcsolódás, hobbi

- a betegségek megelőzése
- veszélyhelyzetek, kockázatok
- szenvedélybetegségek
- környezeti ártalmak
- a természeti környezet és a környezetvédelem

Testnevelés

- A mozgás révén ez az óra a legfőbb színtere az egészségnevelésnek.
- Gyógytestnevelésre javasolt tanulóink a Tankerület által kijelölt intézményben kapnak ellátást.
- A könnyített testnevelésre javasolt tanulókkal helyben foglalkozunk.
- A mindennapos testedzést a kötelező testnevelés órák, a sportkörü foglalkozások, a házibajnokságok, és az uszodába szervezett programok biztosítják, amennyiben ezt a lehetőségek megengedik.

A mindennapos testedzés formái és tartalma:

A délelőtti kötelező testnevelés órákon kívül (igény és szabad tanári órakeret esetén) a délutáni sportkörü órák biztosítják a tanulók mindennapos testedzését. Ezekben a foglalkozásokon lehetőséget nyújtunk egyrészt a kondicionális képességek fejlesztésére, a tartalmas és egészséges kikapcsolódásra, felüdülésre, másrészt a házibajnokságokon való részvétel során a közösségi élet fejlesztésére, harmadrészt pedig a versenysportba való bekapcsolódásra és kiemelkedő eredmények elérésére.

Az atlétika keretén belül a tanulók egy része rendszeresen felkészül a városi és megyei, sőt esetenként országos versenyekre. Futószámok, távolugrás, magasugrás, valamint a dobószámok közül a kislabda- és a gerelyhajítás, súlylökés versenyszámokban.

A kosárlabda, röplabda, kézilabda és labdarúgás sportágakban egyrészt városi és megyei bajnokságokra készülnek tanulóink, másrészt a házibajnokságok résztvevőiként az egészséges életmód megvalósítására kapnak lehetőséget.

A ritmikus gimnasztikai foglalkozásokon a lehetőségekhez mérten egyrészt szintén a versenyekre való felkészülés biztosított, másrészt olyan bemutató programok összeállítására és megvalósítására, amelyekkel különböző rendezvényeken léphetnek fel diákjaink. A tárgyi felszereltség biztosítja mind az öt kéziszerszert elsajátítását: karika, labda, buzogány, szalag és kötél.

2.18.5. A megvalósítás módszerei

- hagyományos egészségnevelés és felvilágosítás,
- rizikócsoporthoz igazított megközelítés, prevenció,
- társas kompetenciákat, önismeret-fejlesztést fokozó csoportfoglalkozások,
- komplex egészségnevelő programok segítő kapcsolatok felhasználásával.

A segítő kapcsolatok színterei és kapcsolódási pontjai

- szülők és szülői szervezetek az információk átadása után aktívan segíthetik az iskola nevelését.
- iskolaorvos és a védőnő: A kötelező szűrővizsgálatok elvégzésével követik a tanulók testi érzelmi és intellektuális fejlődését, lehetővé válik a szekunder

prevenció.

A serdülőkori változások ismeretében, az érzelmi, magatartási, életmódi és szexuális problémák megoldásában segíthetnek.

Segíthetnek a környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdések megoldásában.

- ifjúságvédelmi pedagógus: segítheti a tanulókat problémáik megoldásában és a megfelelő szakemberhez irányítással.
- rendőrség: évenkénti bűnmegelőzési, tájékoztatási program, prevenciók céllal.
- Városi Vöröskereszt tájékoztatói, programjai.

Egyéb területek

Az iskola támogatja és segíti a tanulók iskolán kívüli pályázatokon való részvételét, amelyek az egészségvédelemmel, a szenvedélybetegségekkel, azok megelőzésével foglalkoznak.

2.18.6. Elsősegélynyújtás oktatása a 10. évfolyamon.

Célja:

- A tanulók felkészítése a veszélyhelyzetek felismerésére, megelőzésére.
- A szakszerű segítségnyújtás megtanítása.
- Szakszerű segítségnyújtás begyakoroltatása.
- A gépjárművezető vizsgára való felkészülés segítése.

Tematika:

1. Az elsősegélynyújtás fogalma, a baleseti helyszín megfigyelése. Segítségnyújtás, telefonálás szabályai. Eszköz nélküli sérült vizsgálat, eszméletlen beteg vizsgálata. Az újraélesztés elmélete.
2. Az újraélesztés gyakorlata, felnőtt és csecsemő ambu segítségével. Légúti idegentest eltávolítása, Heimlich féle műfogás.
3. Akut keringési zavarok: szív infarktus, agyi érkatasztrófák, tüdő oedema, tünetek, és az elsősegélynyújtó feladatai.
4. Vérzés típusok, vérzéscsillapítás. Sebek fajtái, seb ellátás szabályai.
5. Vérzéscsillapítás, seb ellátás gyakorlása.
6. Hő hatás okozta sebzések és ellátásuk, égésbetegség, a test kihűlése, fagyási sérülések.
7. Shokk, a megelőzés lehetőségei. Akut hasi katasztrófa.
8. Mérgezők (CO₂, CO, lúg, sav, gyógyszer, alkohol, gombamérgezés)
9. Krónikus betegek állapot romlása. (epilepszia, cukorbetegség)
10. Ismeretszint felmérés, elmélet, gyakorlat.

A foglalkozásokat osztályfőnöki órák keretében tartjuk meg.

Az oktatáshoz szükséges eszközök rendelkezésre állnak. (ambu, seb imitációs készlet, kötszerek)

2.19. A környezeti nevelés programja

2.19.1. A környezeti nevelés célja:

- az egészséges és kulturált életmódra való felkészítés,
- a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése: alkohol, dohányzás és drog prevenció,
- a környezet megóvása.

2.19.2. A környezeti nevelés alapelvei:

- tanulóink rendelkezzenek megfelelő alapismeretekkel, szemlélettel, készségekkel, egyéni és szociális kompetenciákkal, hogy a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek.
- a természet egészségének, mint egyetemes értéknek tiszteletére és a biológiai sokféleség megőrzésére törekedjenek,
- ismerjék az időjárás okozta veszélyhelyzetekre való felkészülés lehetőségeit, a megelőzési és védekezési módokat, a vészhelyzeteket mérséklő megoldásokat,
- tudjanak másokért is felelős magatartást tanúsítani,
- a pedagógusok ismerjék meg és alkalmazzák a fenntartható fejlődés fogalmát, tudják meggyőzően képviselni azt, hogy a civilizáció és a környezetvédelem, illetve az egészséges életmód nem feltétlenül ellentmondásosak.

2.19.3. Pedagógiai célok:

- az átfogó ökológiai gondolkodás és szemléletmód kialakítása és fejlesztése,
- az egészséges élet és a környezet összefüggéseinek fel-és megismertetése,
- a globális összefüggések láttatása,
- a fenntarthatóságra nevelés,
- a környezettudatos magatartás kialakítása, az értékrendszer sokoldalú megalapozása, és ennek érdekében a szokásrendszer átprogramozása,
- személyes elkötelezettség kialakítása a természeti és épített környezet megóvására.

2.19.4. A megvalósulás színterei:

A tanórák:

A természettudományos tantárgyakban az alapelemek beépülnek a tantervekbe. A társadalomismeret és emberismeret tantárgyak az egyén és társadalom megismerése révén szintén jó lehetőséget adnak a környezeti nevelésre. Törekedni kell a tantárgyi koncentrációra és a problémákat összefüggéseiben láttatni a tanulókkal.

Osztályfőnöki órákon a mikrokörnyezet fontosságát és az öntevékeny, tudatos környezeti magatartást kell a tanulóknak tudatosítani.

Tanórán kívüli tevékenység:

Pályázatokra, versenyekre készülés, azokon való részvétel. Városi, megyei és országos rendezvényeken való aktív részvétel, Iskolai diák-önkormányzati rendezvények, szülői értekezletek.

Tantárgyi lehetőségek:

A természettudományokban alapvető helyen áll a helyes szemléletmód, a környezettudatos magatartás, és a fenntartható fejlődés fogalmának kialakítása.

- A humán és művészeti tantárgyakban fontos rámutatni a műalkotások,- az alkotók,- és a környezet kapcsolatának fontosságára és harmóniájára.
- Meg kell ismertetni, hogy a történelem folyamán mikor, hol és milyen emberi tevékenység következtében alakult, módosult természeti környezetünk

Biológia-egészségtan:

- alakuljon ki a tanulóknál az ökológiai szemléletmód,
- szeressék a természeti és épített környezetet, értékeljék az élővilág sokféleségét, a biológiai környezet és az emberek kapcsolatát,
- értsék meg, hogy az ember szerves része a környezetnek és a kényelmes élet nem jelentheti a környezettől való elszakadást,
- tudják, hogy az emberi létnek is megvan az egészséges biológiai ritmusa,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat, sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

Földrajz:

- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és épített környezet szépségét,
- értsék meg, hogy a felgyorsult és pazarló fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezethet,
- tudják, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák a gondolkodásmódjukat, világszemléletüket,
- alakuljon ki a tanulóknál a szülőföld cselekvő felfedezése,
- fejlődjön ki a közösség, a lakóhely, országunk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvétel.

Fizika:

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék az élő szervezetekre ható káros fizikai hatásokat, és azok csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék meg az alternatív energiaforrásokat és energiahordozókat.

Kémia:

- ismerjék meg a környezetszennyező anyagokat és hatásukat,
- sajátítsák el és alkalmazzák a környezetbiztonsághoz szükséges ismereteket,
- ismerjék adott kémiai anyagoknak az emberi szervezetre gyakorolt hatását és kerüljék a kipróbálásukat,
- lássák meg a különböző technológiák környezetre gyakorolt hatását, ismerjék meg a környezetbarát technológiákat.

Informatika:

- legyenek képesek felhasználni a tudomány lehetőségeit az ismeretszerzésben, tanulják meg kiszűrni a káros, értékromboló információkat.

Matematika:

- tanuljanak meg grafikonokat elemezni, ezen keresztül tudják a környezeti hatások változásait értelmezni,
- legyenek képesek a statisztikai adatok ismeretében a környezeti változások

tendenciáinak felismerésére.

Idegen nyelv:

A következő témakörök jelenjenek meg a tananyag feldolgozása során:

- a környezetvédelem szükségessége,
- természeti katasztrófák, azok okai, furcsa időjárási jelenségek.
- a globális felmelegedés kiváltó oka és következményei, az üvegházhatás, az ózonréteg problémái.

2.19.5. A megvalósítás módja:

- a tanórai magyarázat,
- tanulói csoportmunkák, projektek,
- a természettudományok faliújságján megjelenő ismeretterjesztő munkák,
- versenyekre, konferenciákra való felkészülés,
- kutatási tevékenység,
- külső szakember előadása, szakmai előadások,
- diák-önkormányzati közösségi rendezvények.

Erőforrások:

Belső partnerek

- a tanulók aktív közreműködése,
- az iskolavezetés támogatja a környezetvédelmi nevelést,
- a tanárok beépítik a tananyagba a legfontosabb tényeket, „zöldítik” tananyagukat,
- a diákönkormányzat és vezető tanáruk segíti a nevelést,
- az iskolai védőnő és az iskolaorvos segítsége,
- a szülők és az iskola valamennyi dolgozójának támogatása.

Külső partnerek

- a Veszprémi Egyetem Környezettudományi, Környezetmérnöki és Gépészmérnöki Tanszékei,
- a helyi önkormányzat környezetvédelmi referense,
- a Balaton-felvidéki Nemzeti Park munkatársai,
- a helyi környezetvédelmi szervezetek (Egészséges Palotáért Egyesület, Zöldikék Környezetvédelmi Szervezet, Állatvédelmi szervezetek, Alba Regia Barlangkutató Egyesület, Kertrégió Projekt) munkatársai,
- a Krúdy Gyula Városi Könyvtár szakirodalmi anyaga és munkatársai társai.
- a Városi Közüzemi Vállalat munkatársai,
- a Megyei és a Városi Vöröskereszt és a Védőnői Szolgálat munkatársai,
- a helyi és megyei általános iskolák és középiskolák támogatása,
- a volt Thuris diákok támogatása.

2.19.6. Tárgyi feltételek:

- kémiai labor eszközökkel a gyakorlati munkához,
- környezetvédelmi vizsgálócsomagok a terepmunkához, Multilog,
- iskolai könyvtár szakirodalommal, számítógépek,
- szaktanterem interaktív táblával, audiovizuális eszközök, filmek,

- iskolai park környezetvédelmi tevékenységhez és közösségi rendezvényekhez.

2.19.7. Megvalósult környezeti nevelési tevékenységek:

- szelektív hulladékgyűjtés és papírgyűjtés az iskolában,
- iskolai falújság készítése tanulói munkákból, projektjeiből,
- munkaközösségi szakmai délután szervezése,
- környezetvédelmi-és egészségvédelmi rajzpályázatok hirdetése,
- a moduláris oktatás környezetvédelmi programjának megvalósítása a helyi-és megyei partnerek bevonásával,
- részvétel a témahét és a három hetet meghaladó projekt programjában,
- helyi,- megyei-és országos környezetvédelmi vetélkedőkön való eredményes szereplés, diákkonferenciákon való részvétel,
- bekapcsolódás környezetvédelmi szervezetek és minisztériumok kutatási tevékenységébe,
- önkéntes munka végzése a helyi szervezeteknél,
- erdei iskola szervezése pályázati pénzekből.

2.20. Az iskolai könyvtár szerepe

Az iskolai könyvtár feladata a tanításhoz és a tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtése, feltárása, nyilvántartása, őrzése, gondozása, e dokumentumok helyben használatának biztosítása, kölcsönzése, valamint tanórai és tanórán kívüli foglalkozások tartása.

Az iskolai könyvtár szolgáltatásai:

- tájékoztatás az iskolai könyvtár dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- tanórai és tanórán kívüli foglalkozások tartása,
- könyvtári dokumentumok helyben történő használatának biztosítása,
- könyvtári dokumentumok kölcsönzése,
- számítógépes informatikai szolgáltatások és számítógép használatának biztosítása,
- tájékoztatás nyújtása más könyvtárak szolgáltatásairól és dokumentumairól, valamint más könyvtárak által nyújtott szolgáltatások elérésének segítése.

2.20.1. A könyvtár szerepe a különböző tantárgyak oktatásához

kapcsolódóan:

Magyar nyelv és irodalom:

- Forrásmunkák használata; kiválasztás, a feldolgozás módjai
- Jegyzetelés
- Sajtótermékek megismerése
- Időszaki kiadványok, évkönyvek
- Megszerzett információk feldolgozása
- Könyvtári információs rendszerek ismerete, az önálló feldolgozás lehetősége
- Minden évfolyamon önálló ismeretszerzés a könyvtári segédanyagok felhasználásával
- Alkotói életutak összegyűjtése
- Könyvismertetések, élménybeszámolók

- A lakókörnyezet irodalmi emlékei, emlékhelyei
- Az irodalom változó szerepe

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:

- Tudjon önállóan gyűjtött anyagból összeállítást, tablót készíteni a könyvtári anyagok felhasználásával
- Ismerje és tudja használni a legfontosabb történelmi lexikonokat, kronológiákat, enciklopédiákat, kézikönyveket
- Tudjon beszámolót, kiselőadást tartani történelmi forrásból vett szemelvények alapján
- Legyen képes a különböző ismeretforrásokból származó információkat kritikusan szemlélni.

Idegen nyelvek (angol, német):

- Szabadidő, szórakozás témakör – könyvtár, könyvek, folyóiratok
- Kétnyelvű, egynyelvű szótárak használata
- Országismereti könyvek
- Nyelvkönyvek, tesztkönyvek, feladatgyűjtemények

Matematika, fizika:

- Ismerkedjenek meg a tanulók a matematika és a fizika nagy alakjaival, egyéniségeivel
- Spontán érdeklődésből is olvassanak szakkönyvet
- Ismerjék a fizikatörténet kiemelkedő magyar fizikusait
- Törekedjenek önálló ismeretszerzésre, ennek érdekében sajátítsák el az információs forráshoz jutás különböző módozatait

Földrajz:

- Sajátítsa el a műveltségi területhez szükséges speciális ismeretszerzési módszereket
- Bizonyítsák, hogy képesek önálló ismeretszerzésre azzal, hogy képesek különböző ismerethordozókban való önálló tájékozódásra, forráselemzésre.

Vizuális kultúra – Mozgóképkultúra és médiaismeret:

- A tárgy oktatása a rajzórák és a könyvtári foglalkozás keretein belül valósul meg
- Az emelt óraszámú oktatás tegye teljessé a tanulók általános műveltségét, a művészettörténet ismeretanyagának áttekintését
- A tanuló számára tegye lehetővé a kifejezés különböző módjainak, anyagainak megismerését
- Ismerje a tanult művészeti korszakok könyvtári anyagát, eszközeit, információs lehetőségeit, alkotói és alkotásait.

Informatika:

A könyvtárhasználat itt jelenik meg a külön fejezetként, valamint érettségi tételként is. A következő témák ismeretét oktatjuk:

A könyvtárak fogalma, típusai

A könyvtárak története
A könyvtár részei
Könyvtári szolgáltatások
Tájékozódás a könyvtárban
Dokumentumismeret

A könyvtár lehetőséget teremt az általános művelődésre tantárgyaktól függetlenül is. A könyvtárban elhelyezett információ hordozók az iskolai könyvtár gyűjtőkörén belül lehetőséget adnak a pedagógusoknak és tanulóknak is a kutatáshoz, gyakorláshoz, pályázatokhoz, versenyekre való felkészüléshez.

Az iskolai könyvtár tanévenként rendszerezi és megőrzi a legjobb tanulói projekteket és iskolai ünnepélyek műsorok forgatókönyveit, valamint megőrzi az iskolatörténeti dokumentumokat.

Hozzáférhetővé tesz az intézmény alapdokumentumait.

3. HELYI TANTERV

3.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak és tantárgyi követelmények

A Thuri György Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben (Kerettantervi Rendelet) meghatározott ismerettartalmakat, készségeket, kulcskompetenciákat az alábbi elnevezésű tantárgyi órákon tanítja, alakítja ki:

Magyar nyelv
Irodalom
I. idegen nyelv (angol nyelv)
II. idegen nyelv (német nyelv)
Latin nyelv***
Matematika
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
Etika
Biológia – egészségtan
Fizika
Kémia
Földrajz
Ének-zene
Vizuális kultúra
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*
Művészetek**
Informatika
Életvitel és gyakorlat
Testnevelés és sport

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

***A latin nyelv oktatása a humán tagozatos tanulóknak a 11-12. évfolyamon heti két órában kötelező.

Az intézmény nevelési programjában meghatározottak, az etikai, erkölcsi nevelés, a hagyományok, az etikai, erkölcsi ismeretek átadása és közösségi programok megvalósítása céljából minden tanuló számára heti 1 óra osztályfőnöki órán való részvétel kötelező.

A tantárgyi követelmények kialakításánál a tantestület figyelembe vette az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendeletet.

A kötelező órában tanított tantárgyak követelményei megegyeznek a fent említett módosított kerettantervi követelményekkel. A részletes tantárgyi követelményeket az intézmény tantárgyi helyi tantervei tartalmazzák.

A 11. évfolyamtól az emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzésben, valamint az általános tagozaton tanuló diákok eldöntheti, hogy milyen tantárgyból kíván emelt óraszámú érettségi vizsgára felkészítő képzésben részt venni.

3.1.1. Az intézménybe történő jelentkezéskor, illetve felvétellel kötelezően választják a magasabb óraszámú képzést és a magasabb követelményeket:

- az emelt szintű (tagozatos) művészeti képzésben részt vevő tanulók
- az emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzésben (nyelvi előkészítővel) részt vevő tanulók
- az emelt szintű (tagozatos) matematikai és természettudományi képzésben részt vevő tanulók és
- az emelt szintű (tagozatos) humán képzésben részt vevő tanulók.

A nyelvi előkészítő évfolyammal induló képzés 9. évfolyamán a tanulók osztályzatot kapnak *angol nyelvtan, angol nyelvi beszéd-gyakorlat és angol nyelvi íráskészség és szövegértés* tantárgyakból.

Intézményünkben az osztály létszámától függően az idegen nyelveket és az informatikát csoportbontásban oktatjuk.

Az iskola a tankerület által biztosított órakerete terhére csoportbontást szervezhet a nagy létszámú (32 fő feletti) osztályokban a kötelező érettségi tárgyakból is.

A tanórán kívüli tevékenységre rendelkezésre álló órakeret függvényében az iskolavezetés tanévenként dönt az esetleges osztályszintű testnevelési csoportbontásról az osztály létszámának, a nemek arányának és a tornaterem méreteinek figyelembe vételével.

Az iskolavezetés az adott tanévre érvényes személyi feltételeinek figyelembe vételével dönti el, hogy a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgókép-kultúra és médiaismeret) kerettanterveiből a 11-12. évfolyamon tanulóknak mely tárgyak tanulási lehetőségét ajánlja fel választási lehetőségként. A tanulók a megkezdett művészetek tárgyat két tanéven át kötelesek tanulni.

Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés tantárgyainak kiválasztása tanévenként a tanulók igényeitől függ. Tantestületünk kész valamennyi helyi tantervében szereplő tantárgyból mind az emelt, mind a középszintű érettségi vizsgára felkészíteni tanulóit. Az induló, emelt szintű érettségire felkészítő csoportok száma az intézmény órakeretének függvénye.

A középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés a kötelező tanítási órák keretében történik, valamint a tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára kiegészítő foglalkozások szervezésével.

Azok a tanulók, akik valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tettek és ezzel az adott tantárgyból teljesítették a gimnáziumi követelményeket, felmentésüket kérhetik az adott tantárgy látogatása alól minden olyan évfolyamon, melynek követelményeit osztályozóvizsga letételével teljesítették. A kérelmet az intézményvezetőnek kell benyújtani, aki a körülmények mérlegelésével dönt arról, hogy a felmentést megadja-e. Amennyiben az intézmény működésében a tanuló felmentése zavart okozna, az a felmentés megadását megtagadhatja. Amennyiben viszont a tanuló évfolyamot ismételni köteles, kérvényben kérheti felmentését az intézmény intézményvezetőjétől azon tárgyak tanulása alól, melyekből sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett.

Helyi tanterveink sajátossága – a pedagógiai program alapelveiből és értékrendjéből fakadóan -, hogy bennük teret szentelünk a szűkebb lakóhely: Várpalota és Veszprém megye nagyjainak, a magyar Nobel-díjasok megismertetésének, helytörténeti ismeretek átadásának.

- elemezzük régióink életmódját alakító tényezőket, gazdasági és szociális jellemzőit, természeti és épített környezetünket.

3.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok

Általános tagozat

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	3	3	3	3
I. Idegen nyelv	4	4	4	4
II. Idegen nyelv	3	3	3	4
Matematika	3	3	4	4
Etika			1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	3	4
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Biológia – egészségtan		2	2	2
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek*			2	2
Informatika	2	1	2	2
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Gazdasági és pénzügyi kultúra	1	1		
Felzárkóztatás, korrepetálás	1	1		
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Felhasznált órakeret	35	36	33	33
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

A 9. évfolyamon a tantestület összetételétől függően tesszük lehetővé a Dráma és tánc illetve Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak választását.

*11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete. A tanuló 10. év végén a tantestület összetételének megfelelően felkínált művészeti tárgyakból kiválasztja azt a tárgyat, melyet két tanéven át heti két órában tanul.

Az utolsó két évfolyamon a tanuló kötelezően választ egy olyan tantárgyat, melyből emelt szintű érettségire való felkészítésben vesz részt.

A felzárkóztatás, korrepetálás a tanulásmódszertan oktatását is tartalmazza.

Emelt szintű (tagozatos) művészeti képzés

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	3	3	3	3
I. Idegen nyelv	3	3	4	4
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	4	4
Etika			1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	3	4
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Biológia – egészségtan		2	2	2
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek*	4	3	5	6
Informatika	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Felhasznált órakeret	35	36	35	35
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

A 9. évfolyamon a tantestület összetételétől függően tesszük lehetővé a Dráma és tánc illetve Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak választását.

*9–12. évfolyamon a művészeti tárgy: Vizuális kultúra

Emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzés (nyelvi előkészítővel)

Tantárgyak	9/Ny évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	2	1	1	1	1
Irodalom		3	3	3	3
I. Idegen nyelv	13	5	5	4	5
II. Idegen nyelv	5	4	4	4	5
Matematika	2	3	3	4	4
Etika				1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		2	3	3	4
Fizika		2	2	2	
Kémia		2	2		
Biológia – egészségtan			2	2	2
Földrajz		2	2		
Ének-zene	1**	1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret		1			
Művészetek*				2	2
Informatika	4	2	1	1	
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1
Felhasznált órakeret	33	35	36	33	33
Rendelkezésre álló órakeret	33	35	36	35	35

**A 9/Ny évfolyamon a tantestület összetételétől függően tesszük lehetővé az Ének-zene, a Vizuális kultúra, a Dráma és tánc, a Természetismeret illetve Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak választását.

A 9. évfolyamon a tantestület összetételétől függően tesszük lehetővé a Dráma és tánc illetve Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak választását.

*11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete. A tanuló 10. év végén a tantestület összetételének megfelelően felkínált művészeti tárgyából kiválasztja azt a tárgyat, melyet két tanéven át heti két órában tanul.

Az utolsó két évfolyamon a tanuló kötelezően választ egy olyan tantárgyat, melyből emelt szintű érettségire való felkészítésben vesz részt.

Emelt szintű (tagozatos) matematikai és természettudományi képzés

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	3	3	3	3
I. Idegen nyelv	3	3	4	4
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Etika			1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	3	3
Fizika	2	2	3	3
Kémia	2	2	2	3
Biológia – egészségtan	2	3	3	2
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Felhasznált órakeret	35	36	35	35
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

A 9. évfolyamon a tantestület összetételétől függően tesszük lehetővé a Dráma és tánc illetve Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak választását.

*11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete. A tanuló 10. év végén a tantestület összetételének megfelelően felkínált művészeti tárgyakból kiválasztja azt a tárgyat, melyet két tanéven át heti két órában tanul.

Emelt szintű (tagozatos) humán képzés

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	4	4	4	4
I. Idegen nyelv	4	4	4	4
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Latin nyelv			2	2
Matematika	3	3	4	4
Etika			1	
Filozófia				2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3	3	4	4
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Biológia – egészségtan		2	2	2
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Felhasznált órakeret	35	36	35	35
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

A 9. évfolyamon a tantestület összetételétől függően tesszük lehetővé a Dráma és tánc illetve Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak választását.

*11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete. A tanuló 10. év végén a tantestület összetételének megfelelően felkínált művészeti tárgyakból kiválasztja azt a tárgyat, melyet két tanéven át heti két órában tanul.

3.3. Szabadon választható tanórai foglalkozások; tanórán kívüli tevékenység:

9-12. évfolyam: internethasználat
sportkör
néptánc

Tehetséggondozás és hátránykompenzáció az intézmény nevelési programja és a hatályos jogszabályok alapján.

9. évfolyam:

Felzárkóztatás: irodalom
matematika
idegen nyelv

9-10. évfolyam:

Harmadik idegen nyelv: latin, orosz

Szakkörök: A tantárgyi ismeretek elmélyítésére, készségfejlesztésre a tanulók igényei alapján az iskola rendelkezésére álló órakeretén belül.

11-12. évfolyam:

Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő kurzusok a tanulók választása alapján a rendelkezésre álló órakeret terhére.

Iskolánk a rendeletben kiadott kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
10-12. évfolyam	Biológia-egészségtan <i>B változat</i>
9-11. évfolyam	Fizika <i>B változat</i>
9-10. évfolyam	Kémia <i>B változat</i>
9-10. évfolyam	Ének-zene <i>B változat</i>
11-12. évfolyam	Művészetek: Ének-zene <i>B változat</i>

A rendelet által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Általános tagozat:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszámát lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
9. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
10. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
11. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
12. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
12. évfolyam	Német nyelv	1 óra

11. évfolyam	Matematika	1 óra
12. évfolyam	Matematika	1 óra
10. évfolyam	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1 óra
12. évfolyam	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1 óra
9. évfolyam	Informatika	1 óra
11. évfolyam	Informatika	2 óra
12. évfolyam	Informatika	2 óra
9. évfolyam	Gazdasági és pénzügyi kultúra	1 óra
10. évfolyam	Gazdasági és pénzügyi kultúra	1 óra
9. és 10. évfolyam	Korrepetálás	1-1 óra

Emelt szintű (tagozatos) művészeti képzés:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve?	Hány órával lett megnövelve?
11. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
12. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
11. évfolyam	Matematika	1 óra
12. évfolyam	Matematika	1 óra
10. évfolyam	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1 óra
12. évfolyam	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1 óra
11. évfolyam	Informatika	1 óra
12. évfolyam	Informatika	1 óra

A 10. évfolyam egy művészetek óráját a 12. évfolyamra tettük át

Emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzés:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve?	Hány órával lett megnövelve?
11. évfolyam	Matematika	1 óra
12. évfolyam	Matematika	1 óra
10. évfolyam	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1 óra
12. évfolyam	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1 óra
9.évfolyam	Informatika az angol nyelv terhére	1 óra
11. évfolyam	Informatika a német nyelv terhére	1 óra

A 10. évfolyamon angol nyelv tantárgyból megemeltük az óraszámot a 12. évfolyam óráinak terhére eggyel. Német nyelvből a 10. évfolyamon csökkent eggyel az óraszám, 11.

évfolyamon pedig kettővel. (A nyelvi előkészítő évfolyam óraszama bőven fedezi ezt a csökkentést.)

Emelt szintű (tagozatos) matematikai és természettudományos képzés:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve?	Hány órával lett megnövelve?
11. évfolyam	Angol nyelv a matematika terhére	1 óra
12. évfolyam	Angol nyelv a kémia terhére	1 óra
9. évfolyam	Informatika a fizika terhére	1 óra
10. évfolyam	Informatika a kémia terhére	1 óra
11. évfolyam	Matematika a kémia terhére	1 óra

Emelt szintű (tagozatos) humán képzés:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
9. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
10. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
11. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
12. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
11. évfolyam	Matematika	1 óra
12. évfolyam	Matematika	1 óra
9. évfolyam	Informatika	1 óra
10. évfolyam	Informatika	1 óra

3.4. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei:

Az alkalmazható tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket a szakmai munkaközösség választja ki. A munkaközösségen belül minden pedagógus jogosult véleménynyilvánításra, de a munkaközösség által elfogadott tankönyv, taneszköz már az egyes pedagógusra nézve kötelező. Csak így biztosítható az egységes követelményrendszer és az átjárhatóság az egyes évfolyamok között, illetve évisméltés esetén.

A kompetencia alapú oktatásba bevont tanulócsoporthoz számára a tankönyv kiválasztása során ügyelni kell arra, hogy kompetencia alapú akkreditált tankönyveket válasszanak a munkaközösségek.

Intézményünk házirendjében határozza meg a tanulóktól elvárt ruházati felszereléseket (egyenruha, testnevelés órán szükséges viselet), amelyeknek kialakításához kikérjük a szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményét is.

A pedagógus kérheti olyan felszerelés beszerzését a tanulótól, amely a tantervi követelmények teljesítéséhez, a tanórai munkába való aktív bekapcsolódáshoz szükségesek, és amelyet minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell (pl: füzet, körző, vonalzó, szögmérő, rajzeszközök, felszerelések, festékek, számológép, számítógép, lemez stb.).

A szükséges eszközökről és felszerelésekről a tanulót a tanév megkezdése előtt beiratkozáskor/vagy legkésőbb megkezdésekor a tanév első tantárgyi óráján tájékoztatni kell. Tanítási év közben a beszerzésekre vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A szülői szervezet és a diákönkormányzat a szülőkre háruló kiadások tekintetében korlátozásokat állapíthat meg a tanév első szülői értekezletén.

Az iskola a jogosultak számára könyvtári juttatással biztosítja az ingyenes tankönyveket.

3.4.1. A tankönyvellátás rendje:

Az intézmény tankönyvellátásának részletes rendjét az SZMSZ tartalmazza

Iskolánkban – az emberi erőforrások minisztere 17/2014. (III.12) EMMI rendelete alapján - minden év **június 10-ig** felmérjük, hány tanulónak kell, vagy lehet biztosítani a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból történő tankönyvkölcsönzés útján, továbbá hányan kívánnak használt tankönyvet vásárolni. Az iskolába belépő új osztályok tanulói esetében a felmérést a beiratkozás napjáig végezzük el.

Az iskola a felmérés alapján megállapítja, hogy hány tanuló

- a) esetében kell biztosítani a köznevelési törvény szerinti ingyenes tankönyveket,
- b) esetében kell biztosítani a tankönyvtörvény szerinti normatív kedvezményt,
- c) igényel és milyen típusú tankönyvtámogatást az a)–b) pontokon túl.

A kedvezményre való jogosultság igazolásához a következő okiratok bemutatása szükséges:

- a) a családi pótlék folyósításáról szóló igazolás; a családi pótlék folyósításáról szóló igazolásként el kell fogadni a bérjegyzéket, a lakossági folyószámla-kivonatot, a postai igazolószelvényt (mely 30 napnál nem régebbi)
- b) tartósan beteg tanuló esetén szakorvosi igazolás vagy a magasabb összegű családi pótlék folyósításáról szóló igazolás;
- c) a sajátos nevelési igényű tanuló esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye;
- d) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetén az erről szóló határozat.
- e) a gyermekvédelmi gondoskodás keretében nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesülő tanuló esetén a számára gyámhatósági határozat alapján gondozási helyet biztosító intézmény vezetője által a 11. melléklet szerint kiállított igazolás.

3.4.2. A tankönyvek kiválasztásának elvei

A tankönyvrendelést oly módon kell elkészíteni, hogy – a tankönyvtámogatás, a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv tanórán kívüli elhelyezése – az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét.

3.5. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

Az a tanuló, aki a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javító vizsgát tehet. Magasabb évfolyamba csak sikeres javító vizsga után léphet. A javító vizsga írásbeli és szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészből áll. Az a tanuló, aki háromnál több tárgyból kapott év végén elégtelen osztályzatot, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tantestület osztályozó vizsgára kötelezheti a tanulót, amennyiben adott tantárgyból a tantervben előírt nagy dolgozatok, témazárók kétharmadát bármilyen oknál fogva nem írta meg, vagy az összes tantárgyból írandó témazáró nagy dolgozatok egyharmadát nem írta meg.

A javító és osztályozó vizsga követelményeit a helyi tanterv tartalmazza.

Jogszabályban foglaltak alapján a tanuló hiányzása miatt is utasítható osztályozó vizsgára vagy a tantestület a magasabb évfolyamba lépéshez osztályozó vizsgát engedélyezhet.

3.6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái. A tanuló teljesítménye, magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

A tanulók, pedagógusok számára az értékelési és követelményrendszer tisztázása alapvető jelentőségű. A tanulók motiválásában kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló verbális értékelésnek, amelynek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló lehet.

Megjelenhet:

- A pedagógus személyiségéből, értékrendjéből, tudásából eredő igen-nem, helyes-helytelen típusú orientáló, értékelő megnyilvánulásként
- A közösen végzett tevékenységet (dolgozat, témazáró, röpdolgozat, projekt stb.) követően tudatosan felépített, érvelő, bizonyító rendszeres szóbeli értékelésként, amely kifejezheti a tanulócsoporthoz, osztály közös eredményeit, a tanulónak a csoporthoz viszonyított teljesítményét, az egyéni fejlődés, lemaradás fokát, ütemét, vagy a tanuló teljesítményének viszonyítását korábbi, célul tűzött vagy a pedagógus által a tanuló képességei alapján elvárt teljesítményhez.
- A pedagógus hosszabb négy szemközti tanácsadó, értékelő beszélgetése, helyzetfeltárása, a tanulóval, szülővel.

Az iskolai értékelésben a hagyományos érdemjegyeket (tanév közben) és osztályzatokat (félévkor és tanév végén) alkalmazzuk.

Az iskola hagyományai szerint a képességeikhez mérten kritikus teljesítményt nyújtó, vagy bukásra álló tanulók szüleit az őszi és tavaszi fogadóórán ellenőrző könyv útján tájékoztatja az osztályfőnök elsősorban figyelemfelkeltő szándékkal.

Az értékelés rendszeressége a munkára nevelés, a jobb teljesítmények elérésének fontos eszköze. A tantestület valamennyi tanulónak a teljesítményét, valamennyi tantárgyból megfelelő rendszerességgel, de **félévenként minimum három alkalommal jeggyel** is értékeli. A szaktanárok – a tantárgy sajátosságainak megfelelően – maguk döntenek el, hogy mely, a tantárggyal összefüggő szóbeli, gyakorlati tanulói teljesítményt érdemesítenek osztályozásra méltónak.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái minden tantárgyból lehet:

- szóbeli felelet
- írásbeli felelet (röpdolgozat)
- nagydolgozat, témazáró dolgozat
- projekt
- portfólió, munkanapló
- csoportmunka
- gyakorlati bemutatás

- órai aktivitás

3.7. Tantárgyankénti speciális követelmények és számonkérési módok:

Irodalom:

9. évfolyam:

A tanulói teljesítmény értékelésének módjai:

- évi minimum egy értekező dolgozat
- évi minimum két feladatlap
- évi egy házi dolgozat (a szaktanár választása alapján)
- szóbeli feleletek
- tanulói kiselőadások (pl. egy-egy korszak művészeti életének bemutatása)
- **projektmunka**

10. évfolyam:

- évi minimum egy értekező dolgozat
- évi minimum két feladatlap
- évi egy házi dolgozat (a szaktanár választása alapján)
- szóbeli feleletek
- tanulói kiselőadások
- **projekt**

11. évfolyam:

- évi minimum egy értekező dolgozat
- évi minimum két feladatlap
- évi egy házi dolgozat (a szaktanár választása alapján)
- szóbeli feleletek
- tanulói beszámolók, kiselőadások.
- **projekt**

12. évfolyam:

- évi minimum egy értekező dolgozat
- évi minimum két feladatlap
- évi egy házi dolgozat (a szaktanár választása alapján)
- szóbeli feleletek
- tanulói beszámolók
- **projekt**

A tanulói teljesítmény értékelésének szempontjai magyar irodalom és szövegértésből

Értekező dolgozat

- a tényanyag ismerete és szelektálása
- a szerkezeti felépítés, bekezdésekre tagolás
- a tételmondatok megfelelő kiemelése
- a lineáris és globális szövegkohézió megvalósulása
- idézetek és más művekre való utalások megfelelő alkalmazása
- logikus és világos mondatszerkesztés, igényes nyelvhasználat
- a gondolatok szabatos, egyéni élményt is kifejező bemutatása
- Irodalomelméleti fogalmak
- Szerzők, művek, műfajok

Értékelés:

40%-tól	elégséges
60%-tól	közepes
80%-tól	jó
90%-tól	jeles

- Házi dolgozat

Az értékelési szempontok megegyeznek az értekező dolgozatával.

- Szóbeli felelet

a téma alapos ismerete
logikus felépítés, tagolás
választékos kifejezésmód, szakszókincs használata
idézetek alkalmazása
lendületes előadásmód
a mondatfonetikai eszközök megfelelő használata

- Tanulói kiselőadás

A téma alapos ismerete
Logikusan tagolt felépítés
A nyelvhelyességi szabályok betartása
Választékos nyelvhasználat
A hallgatók figyelmét lekötő előadásmód
Szemléltetés

Magyar nyelv:

9. évfolyam:

Alapfogalmak:

A tömegkommunikáció:

műfajai: cikk, glossza, recenzió, kritika, kommentár, interjú, riport

A szöveg szerkezete és szintaktikai szintje:

szöveg, szövegegységek, szövegkohézió, szövegkapcsoló elemek, egyeztetés, a hiány összetartó ereje.

A szöveg jelentése:

jelentésrétegek, témahálózat, tételmondat, kulcsszó, aktuális tagolás, téma-réma, szövegfonetikai eszközök

A nyelvtani szintek grammatikája:

hangállomány, hangtörvények, szóelemek, a szófaji rendszer, a szófaj fogalma, a mondatok osztályozása, szintagmák, hangalak és jelentés viszonya.

Helyesírás:

A szöveg központosítása, a magyar helyesírás alapelvei

10. évfolyam:

Alapfogalmak

Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban:

jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; motiváltság, motivátlanság; stíluselem, stílushatás, stílusérték.

Szépirodalmi stílus:

szóképek, összetett költői kép, alakzatok; mondat-stilisztikai eszközök: verbális stílus, nominális stílus, hangszimbolika, áthajtás, figura etimologica, eufemizmus, evokáció, archaizálás.

Szövegtípusok:

definíció, magyarázat, értekezés, tanulmány, pályázat, referátum, előadás; hivatalos levél, meghatalmazás, elismervény, jegyzőkönyv, szakmai önéletrajz.

Helyesírás:

értelem tükröztető helyesírás; a helyesírás esztétikai funkciói.

11. évfolyam:

Alapfogalmak:

Alapvető retorikai ismeretek:

szónoklat, alkalmi beszéd, érvelés; tétel, érv, ellenérv, cáfolat

Helyesírás:

tulajdonnevek, nem latin betűs tulajdonnevek; új keletű idegen szavak írásmódja.

Nyelvváltozatok:

nyelvi norma, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása, köznyelv, nyelvjárás, regionális köznyelv

12. évfolyam:

Alapfogalmak:

Általános nyelvi ismeretek:

jel, jelrendszer, beszédett.

A magyar nyelv története:

nyelvcsaládok, finnugor nyelvcsalád, nyelvtípusok;

összehasonlító nyelvtudomány; nyelvemlékek, szórványemlékek, vendégszöveg, kódex, ősnyomtatvány; a magyar nyelv történeti korszakai, nyelvújítás.

Nyelv és társadalom:

mai nyelvhasználat, kevert nyelvűség, kettős nyelvűség, kétnyelvűség

Irodalom:

9. évfolyam

Alapismeretek:

Balassi Bálint, a Biblia, Szophoklész, William Shakespeare

10. évfolyam

Petőfi Sándor, Arany János, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Jókai Mór, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Zrínyi Miklós, Moliere, Katona József

11. évfolyam

Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Karinthy Frigyes, Krúdy Gyula, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Madách Imre, Ibsen, Csehov

12. évfolyam:

József Attila, Illyés Gyula, Kassák Lajos, Kertész Imre, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:

A történelem társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy tanításának célja annak a történelmi műveltségnek az elsajátítása, amely közös kommunikációs alapot, és ezáltal a kölcsönös megértés lehetőségét biztosítja a szűkebb és tágabb közösségek számára. A magyar történelem a nemzeti azonosságtudatot, az európai és a világtörténelem az egyetemes emberi identitást formálja, erősíti.

Az értékelés formái:

- szóbeli felelet
- röpdolgozat
- témazáró dolgozat
érdemjegyek: 5: 90% felett
4: 80% felett
3: 60% felett
2: 40% felett
- projekt munka
- portfólió
- csoport munka (kooperatív csoportban végzett munka értékelése egyéni jeggyel és csoport jeggyel)
- szóbeli értékelés

Továbbhaladás feltételei:

9. évfolyam

A tanulók legyenek képesek egyszerűbb tárgymásolatokat, íratlan forrásokról készült fényképeket, vázlatrajzokat (pl. régészeti lelőhelyről) forrásként értelmezni; rövid (kb. 10-20 sornyi) ókori forrásrészleteket feldolgozni. Tudjanak anyagot gyűjteni az iskolai könyvtárban és kisebb közkönyvtárakban tanári és könyvtárosi segítséggel megadott, egyszerű témákhoz. Legyenek képesek egyszerű elbeszélő források kritikai elemzésére tanári irányítással, valós tartalmuk és belső ellentmondásaik felismerésére. Legyenek képesek jól felépített tanórai feleletekre, összefoglaló beszámolókat előadására. Legyenek képesek alkalmazni a történetiségben a keresztény időszámítást. Tudjanak történelmi eseményeket, folyamatokat leolvasni a középiskolában használatos történelmi atlasz megfelelő lapjairól. Képesek legyenek történelmi jelenségek számszerűségének felbecsülésére vagy megmérésére történelmi térképen.

Az egyes témakörök befejezése után írásbeli témazáró dolgozat formájában adnak számot a tanulók tudásukról.

Témazárók témái:

1. Óskor és az ókori kelet

2. Az ókori Hellász
3. Az ókori Róma
4. A középkor története

10. évfolyam

Történelem: A tanulók ismerjék fel a tananyagban szereplő fontosabb középkori és kora újkori tárgyi emlékeket, legyenek képesek azokat értelmezni élőszóban vagy írásban. Képesek legyenek a források és a tankönyvi szövegek egybevetésére, az eltérések okainak feltárására. Tudjanak néhány címből álló bibliográfiákat készíteni az iskolai és a közkönyvtárak felhasználásával kiselőadások, vitaindítók számára, tanári útmutatás alapján. Képesek legyenek történelmi folyamatokat, korszakokat felismerni, megkülönböztetni. Tudjanak jól felépített, szabadon előadott feleletet vagy előadást tartani történelmi témákról (lecke, feleletrész, leckéken átívelő folyamatok, összehasonlítások stb.) Tudjanak ábrákat, térképeket és egyéb, már tanult ismerethordozókat értelmezni élőszóban, rövid felkészülés után. Legyenek képesek a világ-, az európai és a magyar történelem korszakainak szinkronban látására. Használják a tankönyvek, munkafüzetek kronológiáit. Képesek legyenek történelmi események, folyamatok részleteinek leolvasására a középiskolában használatos történelmi atlasz és falitérkép megfelelő lapjáról. Tudják a tematikus történelmi térképek adatait összehasonlítani tanári segítséggel és ebből következtetéseket levonni.

Az egyes témakörök befejezése után írásbeli témazáró dolgozat formájában adnak számot a tanulók tudásukról.

Témazárók témái:

5. A magyarság története a kezdetektől 1490-ig
6. A világ és Európa a kora újkorban
7. Magyarország a kora újkorban
8. Felvilágosodás, forradalmak és a polgárosodás kora
9. Az újjáépítés kora Magyarországon
10. Reformkor, forradalom és szabadságharc Magyarországon

11. évfolyam

Történelem: Legyenek képesek a források és a tankönyvi szövegek egybevetésére. Tudjanak bibliográfiákat készíteni az iskolai és a közkönyvtárak felhasználásával kiselőadások, vitaindítók céljára. Tudjanak jól felépített, szabadon előadott feleletet vagy előadást tartani történelmi témákról. Tudjanak ábrákat, térképeket és egyéb, már tanult ismerethordozókat értelmezni élőszóban, rövid felkészülés után. Tudjanak méréseket és becsléseket készíteni a térképen önállóan vagy szaktanári segítséggel (lakosságszám, népsűrűség, gazdasági fejlettség). Tudják a térképen ábrázolt jelenségeket beépíteni szóbeli és írásbeli feladatok megoldásába.

Az egyes témakörök befejezése után írásbeli témazáró dolgozat formájában adnak számot a tanulók tudásukról.

Témazárók témái:

11. A nemzetállamok és a birodalmi politika kora
12. A kiegyezéshez vezető út és a dualizmus kora Magyarországon
13. Az első világháború és következményei

14. Európa és a világ a két világháború között
15. Magyarország a két világháború között
16. A második világháború

12. évfolyam

Történelem: Legyenek képesek a források és a tankönyvi szöveg egybevetésére. Tudjanak bibliográfiákat készíteni az iskolai és közkönyvtárak felhasználásával kiselőadások, vitaindítók céljára. Tudjanak jól felépített, szabadon előadott feleletet tartani történelmi témákról. Tudjanak ábrákat, térképeket és egyéb ismert és új ismerethordozókat értelmezni előszóban, rövid fölkészülés után. Tudjanak méréseket és becsléseket készíteni a térképen önállóan vagy szaktanári segítséggel (lakosságszám, népsűrűség, gazdasági fejlettség). Tudják a térképen ábrázolt jelenségeket beépíteni szóbeli és írásbeli feladatok megoldásába.

A *társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek* – mint közvetlen szocializációs hatású témaköröket átfogó tartalmi terület – természetes módon kapcsolódik a NAT-ban megfogalmazott valamennyi általános fejlesztési feladathoz. Ez a lehetősége abból adódik, hogy a jelenben való eligazodásra igyekszik felkészíteni a tanulókat. Olyan tartalmakat visz be az oktatásba, amelyek a hétköznapokban közvetlenül hasznosítható tudást eredményeznek. Olyan készségek fejlesztését célozza, amelyek – miként az összes kulcskompetencia –, széles körben hasznosíthatók az iskolán kívüli életben. A témakörök feldolgozása közvetlen módon járul hozzá a *szociális és állampolgári*, valamint a *kezdeményezőkézség és vállalkozási kompetencia* fejlesztéséhez. Az általános célok közül jelentős mértékben segíti az állampolgárságra és demokráciára nevelést, a másokért való felelősségvállalás és az önkéntesség gondolatának elmélyülését a fiatalokban, a gazdasági és a pénzügyi nevelést, valamint kisebb mértékben a pályaaorientációt is.

A *társadalmi, állampolgári és gazdasági* témakörök feldolgozása fontos szerepet játszik az önálló és kritikai gondolkodás fejlesztésében, valamint a médiahasználat tudatosságának kialakításában, ami középiskolában a következő tevékenységi típusokra épülhet: írott és audiovizuális szövegek önálló gyűjtése, szóban vagy írásban történő feldolgozása, valamint tudatos és kritikus kezelése, a tanult ismeretek problémaközpontú elrendezése, a többféleképpen értelmezhető szövegek jelentés rétegeinek feltárása, különféle értékrendek összehasonlítása, saját értékek és vélemények tisztázása.

A középiskola utolsó évfolyamán megjelenő *társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek* témakörei a történelem tantárgy keretében szintetizálják a diákok társadalomtudományi ismereteit. Mivel végzős diákokról van szó, fontos, hogy az iskola közvetlen módon is előkészítse őket a tényleges gazdasági és politikai szerepvállalásra: az állampolgári jogok és kötelességek felelősségteljes gyakorlására, a munkavállalói, illetve a vállalkozói szerepre, valamint az országgyűlési és helyhatósági választásokon való részvételre.

E témakörök szemlélete szorosan kötődik az aktuális társadalmi gyakorlathoz, illetve a diákok társadalmi tapasztalataihoz.

Az egyes témakörök befejezése után írásbeli témazáró dolgozat formájában adnak számot a tanulók tudásukról.

Témazárók témái:

17. Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése
18. Magyarország 1945 - 1956
19. A két vilárendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

20. A Kádár-korszak jellemzői
21. Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése
22. A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon
23. Társadalmi ismeretek
24. Állampolgári ismeretek
25. Pénzügyi és gazdasági kultúra
26. Munkavállalás

Emelt óraszámú képzés témái

Az oktatás során az emelt szintre meghatározott alapelvek szerint járunk el.

11. évfolyam

Az ókor

Őskor és az ókori kelet

Az ókori Hellász

Az ókori Róma

A középkor története

A világ és Európa a kora újkorban

Felvilágosodás, forradalmak és a polgárosodás kora

A nemzetállamok és a birodalmi politika kora

A magyarság története a kezdetektől 1490-ig

Magyarország a kora újkorban

Az újjáépítés kora Magyarországon

Reformkor, forradalom és szabadságharc Magyarországon

A kiegyezéshez vezető út és a dualizmus kora Magyarországon

12. évfolyam

Az első világháború és következményei

Európa és a világ a két világháború között

Magyarország a két világháború között

A második világháború

Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése

Magyarország 1945 - 1956

A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

A Kádár-korszak jellemzői

Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése

A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

Társadalmi ismeretek

Állampolgári ismeretek

Pénzügyi és gazdasági kultúra

Munkavállalás

Élő idegen nyelv:

Feladataink

A nevelő-oktató munkánk során a következő célokat tűztük ki:

- nyelvi felzárkóztatás a 9. évfolyamon (esélyegyenlőség megteremtése),
- közép-és emelt szintű érettségire felkészítés,
- tanulmányi versenyeken való részvétel (tehetséggondozás)
- középfokú nyelvvizsgák számának növelése.

A bemeneti mérések eredményei alapján elkészített intézkedési tervben rögzítjük a differenciálás módszereit és lehetőségeit. Gyengébb tanulóink számára biztosítjuk a képességeknek megfelelő egyéni haladást. Tehetséges tanulóinkat plusz feladatokkal motiváljuk és készítjük fel a versenyekre és vizsgákra.

A tanulói teljesítmény értékelésének formái

A részkészségek mérése (olvasott szövegértés, nyelvhelyesség, hallott szövegértés, íráskészség, beszéd-készség) írásbeli és szóbeli formában történik.

A szóbeli teljesítmény értékelésének formái:

- olvasott szöveg tartalmának összefoglalása
- képleírás
- önálló témakifejtés
- szituációs feladat
- párbeszéd adott témában
- beszédértés feladatlap
- memoriter

Az írásbeli teljesítmény értékelésének formái:

- röpdolgozat (részteljesítmény mérésére: pl. szavak számonkérése; nyelvtani szabály alkalmazása
- feladatlap – anyagrészek befejezése után
- témazáró nagydolgozat – átfogó jellegű
- házi dolgozatok – írásban (pl. olvasmányok alapján)
- tollbamondás
- teszt /feleletválasztós vagy kiegészítő/ – pl. a szókincs, a nyelvhasználat mérésére
- fogalmazás, élménybeszámoló, levél
- fordítás

Évfolyamonként a tanévben a **heti óraszámmal megegyező számú témazáró dolgozat** íratása kötelező.

A **feladatlapok** három készségterületet mérnek:

1. Nyelvhasználat
2. Olvasott szöveg értése
3. Íráskészség

Nyelvhelyesség: képes-e a tanuló nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére és helyes használatára

Olvasott szöveg értése: képes-e a tanuló a mindennapi életben előforduló különböző fajtájú autentikus szövegeket (pl. használati utasítás, tájékoztató füzet, levél, újságcikk, ismeretterjesztő szöveg, irodalmi szöveg) önállóan elolvasni és értelmezni.

Íráskészség: méri, hogy a tanuló képes-e magát idegen nyelven írásban kifejezni, illetve írásbeli feladatokat végrehajtani a kommunikációs célok megvalósítása érdekében (pl. levél, újságcikk létrehozása)

Közvetítés (fordítás)

Az értékelés érdemjegyekkel történik (1-5). Az értékelést a következő százalékos arányok alapján végezzük:

0 – 49 % - elégtelen

50 – 64 % - elégséges

65 – 79 % - közepes

80 – 89 % - jó

90 – 100 % - jeles

Értékelés:

Íráskészség:

5: A tanuló a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg. A formai jegyek megfelelnek a szövegfajtának. Levél írásakor van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás. A szöveg felépítése logikus. Létrejön a szövegkohézió. A szöveget a témának megfelelő, változatos szókinccs jellemzi. A kisebb lexikai illetve nyelvtani pontatlanságok nem nehezítik a megértést.

4: A tanuló a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg. A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik, de van megszólítás és aláírás. A szöveg felépítése nagyrészt logikus. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez nehezíti a megértést. Ugyanígy a megértést nehezítő nyelvi hibák is előfordulnak.

3: A tanuló a kommunikációs célokat részben megvalósította. A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, a tanuló nem törekszik a gondolati tagolásra. A szókinccs egyszerű. A szövegben sok hiba van, melyek nehezítik a megértést.

2: A tanuló a kommunikációs célokat részben megvalósította. A megadott szempontok közül nem minden szempontot dolgozott ki. A szöveg formai jegyei részben megfelelnek a szövegfajtának. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szövegben sok a hiba, melyek többször nehezítik a megértést.

1: Az alapvető kommunikációs célok nem valósultak meg. A formai jegyek nem felelnek meg a szövegfajtának. Áttekinthetetlen, izolált mondatok halmaza a szöveg. Szegényes a szókinccse. A nem megfelelő szóhasználat és a nyelvi hibák nehezítik vagy akadályozzák a megértést.

Beszédkésztség: méri, hogy a tanuló képes-e gondolatait idegen nyelven szóban kifejezni és a kommunikációs szándékoknak megfelelő beszélgetést folytatni. Fajtái: társalgás, párbeszéd, önálló témakifejtés.

Kompetencia alapú oktatásban résztvevőknél az értékelésnek tekintettel kell lennie a tanulók eltérő kiindulási nyelvi szintjére, eltérő képességeire, haladási ütemére, s az elért teljesítményt nem (csak) a csoporthoz, hanem a tanuló korábbi teljesítményeihez viszonyítva is kell megállapítani.

5: A tanuló a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósította a megadott helyzetekben és szerepekben. A kommunikációs stratégiákat (beszélgetés elkezdése, fenntartása, befejezése) jól alkalmazta. Gondolatait, álláspontját kifejezi, jól érvel. Folyékonyan és helyesen használja a nyelvet. Jó a kiejtése, hanglejtése és a beszédtempója.

4: A tanuló a kommunikációs szándékokat nagyrészt megfelelően valósította meg. A kommunikációs stratégiákat nagyjából megfelelően alkalmazza. Általában jól érvel, véleményét kifejti. A szóhasználat nem minden esetben megfelelő, nyelvi hibák is előfordulnak.

3: A tanuló a kommunikációs szándékokat részben megvalósította. Álláspontjának, véleményének kifejtése nem minden esetben logikus elrendeződésű. Szókincse egyszerű. Lexikai és nyelvi hibák többször előfordulnak.

2: A tanuló a kommunikációs szándékokat részben megvalósította. A kommunikációs stratégiák alkalmazása nem teljesen megfelelő. Gyengén érvel, álláspontját nehezen tudja kifejteni. Nyelvi és lexikai hibák gátolják a helyes nyelvhasználatot.

1: A tanuló az alapvető kommunikációs szándékot nem valósította meg. A kommunikációs stratégiákat nem alkalmazza. Gondolatait, álláspontját nem tudja kifejteni. Nem használja helyesen a nyelvet. Kiejtése, hanglejtése rossz, beszédtempója nem megfelelő.

Szövegértés:

5: A tanuló az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával követi a gondolatmenetet, véleményeket, érvelést. Az információkat megfelelő részletességgel megérti. Következtetni tud a szerző álláspontjára, érzéseire és érzelmeire.

4: A tanuló az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával követi a gondolatmenetet, véleményt, érvelést. Az információkat nagyrészt megérti. Következtetni tud a szerző álláspontjára, érzéseire és érzelmeire.

3: A szöveg gondolatmenetét részben érti meg. A szerző álláspontjára, érzéseire és érzelmeire részben vagy nem tud következtetni.

2: A szöveg legfontosabb információját érti csak meg. A szerző véleményére nem tud következtetni.

1: A tanuló nem érti meg a szövegben közölt információkat, illetve teljes egészében félreérti a szöveget.

Nyelvhelyesség:

5: A tanuló nyelvtani szerkezeteket és lexikai egységeket helyesen alkalmazza az adott beszédhelyzetben. Érthetően, pontosan, árnyaltan fogalmaz.

4: A tanult nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek alkalmazásakor apróbb hibákat ejt, de ezek nem befolyásolják a szöveg megértését.

3: Nem használja valamennyi már megtanult nyelvtani szerkezetet és lexikai egységet. Gyakran vét hibát ezekben, s így a tanuló által létrehozott szöveg nehezebben érthető.

2: A tanult nyelvtani szerkezeteket és lexikai egységeket ritkán és gyakran hibásan használja, így a tanult szöveg nehezen érthető.

1: Nem ismeri és nem alkalmazza a tanult nyelvtani szerkezeteket és lexikai egységeket.

Latin nyelv

A latin nyelv tanulása a humán tagozatos tanulók számára heti két órában a 11-12. évfolyamon kötelező.

Matematika:

Az ellenőrzés, számonkérés elvei, módszerei

Az elveket és módszereket a minimumkövetelmények alapján állítottuk össze, figyelembe véve a kialakítandó kompetenciákat.

1. Tényanyagismeret: alapvető matematikai fogalmak és összefüggések ismerete, szövegértelmezés, matematikai formulákba öntése, gyakorlati alkalmazása a mindennapi életünkben.

- szóbeli ellenőrzés minden tanórán (felelés vagy frontális osztálymunkában)
- írásbeli házi feladat formájában (órai ellenőrzés nem maradhat el)

2. Az ismeretanyag összefüggéseinek felismerése

- szóbeli feleltnél kisebb anyagrészek összefüggései
- röpdolgozatokban az anyag résztémáinak kapcsolata
- témazárókban oksági kapcsolatot elemző feladatokban

3. Ábrák, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése

- szóbeli feleleteknél a napi anyaghoz kapcsolódóan
- röpdolgozatokban egy-egy résztémában található kból
- témazárókban

4. Az elméleti ismeretek alkalmazása a gyakorlatban

- szóbeli feleleteknél az aktuális anyaghoz kapcsolódó ismeretek számonkérése
- otthoni projektek, plakátok, szemléltető, felhívó anyagok készítése
- új ismeretek keresése a modern ismerethordozók felhasználásával (könyv, folyóirat, Internet)

5. Számolós feladatok megoldása

- szóbeli feleltnél egyszerű számolós feladatok a napi anyaghoz kapcsolódóan
- röpdolgozatokban kisebb anyagrészből egyszerű számolós feladatok
- témazárókban összetett feladatok

6. A 9-10-11-12. évfolyamon kiemelten kell figyelni az ismeretanyag szintézisére, az oksági kapcsolatok felismerésére. Alapvető fontosságú a különböző feladatgyűjtemények használata.

7. Értékelés röpdolgozatnál és témazárónál egyaránt:

0-30%	elégtelen
30-50%	elégséges
50-70%	közepes
70-85%	jó
85-100%	jeles

Informatika:

1. Tényanyagismeret: alapfogalmak, definíciók

- szóbeli felelet a témakör elméleti feldolgozásakor
- írásbeli házi feladat elméleti témaköröknél
- röpdolgozatok fogalmakból

2. Az ismeretanyag összefüggéseinek felismerése

- szóbeli feleletek
- röpdolgozatok
- témazárókban elméleti és gyakorlati formában

3. *Táblázatok, szövegek, diagramok kiértékelése*
  - szóbeli feleletek
  - röpdolgozatok
  - témazárókban elméleti és gyakorlati formában
4. *Gyakorlati feladatok feldolgozása*
  - témazáró számítógéppel
  - komplex feladat egyéni és csoportmunkában
    - anyaggyűjtés könyvtárból, internetből
    - feldolgozás
    - a kész munka bemutatása
5. *Algoritmus készítése folyamatábrával*
  - röpdolgozat
  - szóbeli felelet
  - számítógépes feldolgozás témazáró formájában
6. *A 9-12. évfolyamig feladatgyűjtemény, feladatbank áll rendelkezésre, melyek segítségével gyakorlati jártasságot szerezhetnek a tanulók*
  - számítógépes feldolgozás

Értékelés röpdolgozatnál és témazárónál egyaránt:

0-30%	elégtelen
30-50%	elégséges
50-70%	közepes
70-85%	jó
85-100%	jeles

Fizika:

Az ellenőrzés és számonkérés elvei, módszerei

Az elveket és módszereket a minimumkövetelmények alapján állítottuk össze, figyelembe véve a kialakítandó kompetenciákat.

1. *Tényanyag ismeret:* az élettelen és élő természet átalakulásának legfontosabb törvényei
  - alapvető fizikai számítások elvégzése
  - ismeretek alkalmazása a mindennapi életünkben
  - szóbeli ellenőrzés minden tanórán (felelés és frontális osztálymunkában)
  - írásbeli házi feladat formájában (órai ellenőrzés nem maradhat el)
  - fogalom röpdolgozatok formájában (2-3 óránként)
2. *Az ismeretanyag összefüggéseinek felismerése*
  - szóbeli feleletnél kisebb anyagrészek összefüggései
  - röpdolgozatokban az anyag résztémáinak kapcsolata
  - témazárókban oksági kapcsolatot elemző feladatokban
3. *Ábrák, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése*

- szóbeli feleleteknél a napi anyaghoz kapcsolódóan
- röpdolgozatokban egy-egy résztémában találhatóokról
- témazárókban

4. *Az elméleti ismeretek alkalmazása a gyakorlatban*

- szóbeli feleleteknél az aktuális anyaghoz kapcsolódó ismeretek számonkérése
- otthoni projektek, plakátok, szemléltető, felhívó anyagok készítése
- új ismeretek keresése a modern ismerethordozók felhasználásával (könyv, folyóirat, Internet)

5. *Számolásos feladatok megoldása*

- szóbeli feleletnél egyszerű számolásos feladatok a napi anyaghoz kapcsolódóan
- röpdolgozatokban kisebb anyagrészből egyszerű számolásos feladatok
- témazárókban összetett feladatok

6. *A 9-10-11. évfolyamon* kiemelten kell figyelni az ismeretanyag szintézisére, az oksági kapcsolatok felismerése, valamint a megismert tények alapján a természet- és környezetvédelmi, egészségvédelmi ismeretek alkalmazásának fontosságára és az ellenőrzésre.

Kémia:

Az ellenőrzés, számonkérés elvei, módszerei

Az elveket és módszereket a minimumkövetelmények alapján állítottuk össze, figyelembe véve a kialakítandó kompetenciákat.

Tényanyag ismeret: az élettelen és élő természet átalakulásának legfontosabb törvényei, legfontosabb elemek és szerves vegyületek tulajdonságai, legfontosabb szerves vegyületek tulajdonságai
alapvető kémiai számítások elvégzése

- szóbeli ellenőrzés a legtöbb tanórán (felelés vagy frontális osztálymunkában)
- írásbeli házi feladat formájában (ellenőrzés nem maradhat el)
- röpdolgozatok formájában

Az ismeretanyag összefüggéseinek felismerése

- szóbeli feleletnél kisebb anyagrészek összefüggései
- röpdolgozatokban az anyag résztémáinak kapcsolata
- témazárókban oksági kapcsolatot elemző feladatokban

Ábrák, grafikonok, fotók felismerése és értelmezése

- szóbeli feleleteknél a napi anyaghoz kapcsolódóan
- röpdolgozatokban egy-egy résztémákban található
- témazárókban

Az elméleti ismeretek alkalmazása a környezetvédelemben és az egészségvédelemben

- szóbeli feleleteknél az aktuális anyaghoz kapcsolódó ismeretek számonkérése
- otthoni projektek, plakátok, szemléltető, felhívó anyagok készítése
- új ismeretek keresése a modern ismerethordozók felhasználásával (könyv, folyóirat, Internet)

Vázlatrajzok, folyamatábrák készítése a tanult legfontosabb laboratóriumi műveletekből és átalakulásokból

- röpdolgozatokban
- témazárókban

A 9-10. évfolyamon kiemelten kell figyelni az ismeretanyag szintézisére, az oksági kapcsolatok felismerésére, valamint a megismert tények alapján a természet- és környezetvédelmi, egészségvédelmi ismeretek alkalmazásának fontosságára és az ellenőrzésre.

Értékelés az írásbeli ellenőrzésnél:

Röpdolgozatok esetén:

0-34%	elégtelen
35-49%	elégséges
50-74%	közepes
75-89%	jó
90-100%	jeles

Témazáró dolgozat esetén:

0 –30%	elégtelen
31-50%	elégséges
51-69%	közepes
70-89%	jó
90-100%	jeles

Földrajz:

Az ellenőrzés, számonkérés elvei, módszerei

A tanulói teljesítmények értékelése három, egymáshoz szorosan kapcsolódó részelemből tevődik össze: a földrajzi-környezeti az ismeretek, az ismeretek alkalmazásának képessége, a földrajzi kompetenciákban (térbeli- és időbeli tájékozódás, térképhasználat, földrajzi összefüggések felismerésére képes gondolkodás) való jártasság. Kiemelt figyelmet kell fordítani az ismeretanyag szintézisére, az oksági kapcsolatok felismerésére, az ábra-és grafikonelemzésre, forrásfeldolgozásra, számítási feladatok megoldására.

A tanulói teljesítmény értékelése szempontjából az alapvető ismeretelemek elsajátítása mellett döntő fontosságú, hogy a tanulók milyen mértékben sajátították el a legfontosabb földrajzi kompetenciákat, kiemelten a földrajzi térben való tájékozódás képességét, a földrajzi tartalmú információszerezés és az információk feldolgozásának, értelmezésének képességét.

A tanulói teljesítmény értékelésére sokféle lehetőség és mód kínálkozik:

Tényanyag, definíciók, adatok ismerete természeti és társadalomföldrajzból.

Az ellenőrzés módjai

- szóbeli ellenőrzés tanórákon (szóbeli feleletek vagy frontális osztálymunka formájában)
- írásbeli házi feladatok (a következő tanórán ellenőrizzük, mely a tanuló számára ismétlést, rendszerező összefoglalást jelent)
- néhány tanóra anyagából röpdolgozatok formájában

- témazáró dolgozatokban fogalmak meghatározás során

Az ismeretanyag összefüggéseinek felismerése, asszociációs készség mérése:

Az ellenőrzés módja:

- írásbeli házi feladatok (az órai ellenőrzés nem maradhat el)
- tankönyvi ábrák elemzése szóbeli feleletek során
- röpdolgozatok és témazáró dolgozatok formájában

Különböző típusú térképeken közölt információ olvasása és értelmezése; ábrák és képek elemzése

Az ellenőrzés módjai:

- szóbeli feleletek során
- témazáró dolgozatokban, melynek feladattípusai: tesztek, ábraelemzés, térkép-vázlatok összehasonlító elemzése, nyílt végű kérdések
- otthonra kijelölt szóbeli feladatok formájában (melynek órai ellenőrzése nem maradhat el)

Kontúrképes feladatok megoldása

Az ellenőrzés módjai:

- írásbeli röpdolgozatokban
- témazáró dolgozatok során

Földrajzi információkkal kapcsolatos vázlatrajzok készítése, elemzése, értelmezése

Az ellenőrzés módjai:

- otthonra kijelölt, majd ellenőrzött írásbeli feladatokban
- röp- és témazáró dolgozatokban

Egyszerű gyakorlati és számítási feladatok elvégzése és értelmezése

Az ellenőrzés módjai:

- otthonra kijelölt, majd ellenőrzött, főleg munkafüzeti írásbeli feladatokban
- témazáró dolgozatok során

Földrajzi tartalmú információhordozók használata, információk értékelése

Az ellenőrzés módjai:

- otthonra kijelölt szóbeli feladatokban
- kiselőadásokra való felkészülés során
- projektfeladatok elkészítésében

Egyéb tanulói tevékenységek értékelése: tanórai tevékenység; szerepvállalás a csoportmunka során; terepi munka, megfigyelések elvégzése és a tapasztalatok értelmezése, illetve jegyzőkönyv készítése; gyűjtőmunka és az összegyűjtött információk különböző formában történő feldolgozása (írásbeli vagy szóbeli beszámoló, tábló, rajz, ppt, stb.).

Egy-egy kiválasztott témához kapcsolódó rövid szóbeli vagy írásbeli beszámoló, leírás, rajz készítése tanári irányítással, csoportmunkában vagy egyéni formában.

Értékelés az írásbeli ellenőrzésnél érdemjegyekkel:

Röpdolgozatok:

0- 40%	elégtelen
41-55%	elégséges
56-75%	közepes
76-89%	jó
90-100%	jeles

Témazáró dolgozatok:

0 –30%	elégtelen
31-50%	elégséges
51-69%	közepes
70-89%	jó
90-100%	jeles

Biológia – egészségtan:

Az ellenőrzés, számonkérés elvei, módszerei

A tanuló munkájának értékelése során meg kell vizsgálni, hogy:

- elsajátította-e el a biológia nyelvezetét, megszerezte-e a kellő ismereteket a természeti környezet jelenségeiről, folyamatairól, ezek törvényszerűségeiről;
- birtokába jutott-e az ismeretszerzés különböző folyamatainak, a tanulás, a megfigyelés, a kísérlet, modellezés, kutatás területein;
- kialakult-e problémafelvető és megoldó képessége elméleti és gyakorlati területen;
- képes-e a szerzett tapasztalatok, ismeretek önálló rendszerezésére, csoportosítására, a felmerült problémák világos megfogalmazására, kifejtésére, demonstrálására;
- felismeri-e a tudományterület gyakorlati alkalmazásának fontosságát, lehetőségeit;
- képes-e megfogalmazni a természeti, a biológiai jelenségek ok-okozati összefüggéseit;
- felismeri-e az idő és tér szerepét a természeti környezet és természeti jelensége kialakulásában, elhelyezkedésében, mindezek összefüggéseit, egymásra való hatásukat;
- ismeri-e a biológia fejlődését, kimagasló alakjainak munkásságát, a tudományterület helyét, szerepét az emberiségi művelődéstörténetében.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az ismeretanyag szintézisére, az oksági kapcsolatok felismerésére, valamint a megismert tények alapján a természet- és környezetvédelmi, egészségvédelmi ismeretek alkalmazásának fontosságára és az ellenőrzésre.

A biológiaórákon értékeljük a tanulók

- szóbeli megnyilvánulását,(feleletek, hozzászólások, képelemzések, kérdések, előadások)
- írásbeli teljesítményét,(feladatok, feladatlapok, tesztek,)
- manuális tevékenységét.(rendszerezés, kísérletezés, laborhasználat, számítógéphasználat)

A tanulói teljesítmény értékelésére sokféle lehetőség és mód kínálkozik:

1. Tényanyag ismeret: definíciók, fajismeret, anatómiai és élettani alapfogalmak és ismeretek, ökológiai alapismeretek, alapvető genetikai fogalmak és ismeretek, az evolúció alapjai, etológiai alapismeretek, pszichológiai alapfogalmak

- szóbeli ellenőrzés a legtöbb tanórán (felelés vagy frontális osztálymunkában)
- írásbeli házi feladat formájában (ellenőrzés nem maradhat el)
- röpdolgozatok formájában (2-3 óránként)

2. Az ismeretanyag összefüggéseinek felismerése

- szóbeli feleletnél kisebb anyagrészek összefüggései
- röpdolgozatokban az anyag résztémáinak kapcsolata
- témazárókban oksági kapcsolatot elemző feladatokban

3. Ábrák, grafikonok, fotók felismerése és értelmezése

- szóbeli feleleteknél a napi anyaghoz kapcsolódóan
- röpdolgozatokban egy-egy résztémákban található
- témazárókban

4. Az elméleti ismeretek alkalmazása a környezetvédelemben és az egészségvédelemben

- szóbeli feleleteknél az aktuális anyaghoz kapcsolódó ismeretek számonkérése
- otthoni projektek, plakátok, szemléltető, felhívó anyagok készítése
- új ismeretek keresése a modern ismerethordozók felhasználásával (könyv, folyóirat, Internet)

5. Vázlatrajzok, folyamatábrák készítése a rendszertan, a sejt, az egyes élőlények működése, az evolúció köréből

- röpdolgozatokban
- témazárókban

Értékelés az írásbeli ellenőrzésnél:

Röpdolgozatok esetén:

0- 40%	elégtelen
41-55%	elégséges
56-75%	közepes
76-80%	jó
90-100%	jeles

Témazáró dolgozat esetén:

0 –30%	elégtelen
31-50%	elégséges
51-69%	közepes
70-89%	jó
90-100%	jeles

Etika

Az etika tantárgy a helyes életvezetéshez nélkülözhetetlen magatartásszabályok értelmének megvilágításával, felelősségtudatuk elmélyítésével és az önfejlesztés igényének megerősítésével felkészíti a tanulókat a személyközi kapcsolatok és a társadalmi együttélés konfliktusainak kezelésére, tudatosítja döntéseik, cselekedeteik erkölcsi jelentőségét.

Képessé teszi a diákokat az elfogulatlan vizsgálódásra, méltányos párbeszédre, véleményük szabatos kifejtésére, önálló meggyőződés kialakítására az erkölcs kérdéseiben. A szellemi értékek iránti fogékonyságra, a mások igazsága iránti nyitottságra nevel. Hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók tiszteljék embertársaik erkölcsi méltóságát, felismerjék az élővilág gazdag változatosságának értékét, és képessé váljanak a megértésen, kölcsönös segítségen alapuló együttműködésre társaikkal.

Mindennek révén alapvető módon járul hozzá a Nemzeti alaptantervben az erkölcsi neveléssel kapcsolatos általános célok megvalósulásához. Fontos szerepet vállal az önismeret és a társas kultúra fejlesztésében, hozzájárulhat a lelki egészség megőrzéséhez, közvetve pedig a gazdasági és pénzügyi, valamint a médiatudatosságra való neveléshez is. A tantárgy – önkifejezésre, kérdésre, véleményalkotásra, érvelésre és párbeszédre épülő módszertana révén – erőteljes befolyáshoz juthat az anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztésében. A tanórák keretében feldolgozandó témák jól támogatják a szociális és állampolgári kompetencia fejlődését, ösztönözik a másokért és a közösségért való felelősségvállalásra. A személyes gondolatok igényes megfogalmazásának elvárása pedig elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlődését.

Az etika tantárgy tanulása a 11. évfolyamon kötelező.

Az etika tárgy feldolgozandó témakörei:

Alapvető etika

Az erkölcsi gondolkodás alapjai
Bibliai erkölcsi értékek a világi etikában
Az erkölcsi döntés
A felelősség kérdése
Az erények és a jó élet céljai

Egyén és közösség

A kapcsolatok etikája
Társadalmi szolidaritás
Törvény és lelkiismeret
Szavak és tettek
Hazaszeretet
Többség és kisebbség

Korunk kihívásai

A tudományos-technikai haladás etikai kérdései
Bioetika
A felelősség új dimenziói a globalizáció korában

Ökoetika

A közösség és a korrupció problémája
Felelősség utódainkért

Értékelés

Az egyes témakörök befejezése után írásbeli témazáró dolgozat formájában vagy egyéni beadandó dolgozat vagy projekt formájában adnak számot a tanulók tudásukról.

Ének-zene:

Heti 1 órában készségtárgyként a számonkérés időigényes. A dal vagy népdal eléneklése önállóan, vagy kiscsoportban (3 fő) történik, a tanulónak az elméleti ismeretekkel is rendelkezni kell.

Írásbeli otthoni feladat nincs, de szorgalmi munkaként feldolgozható egy korstílus, műfaj vagy zeneszerző élete. Félévente egy írásbeli dolgozatot írnak a tanulók, melynek témája egy korstílus.

Értékelés:

5: Önállóan tisztán énekel és tud az elméleti kérdésekre is válaszolni.

4: Kisebbségi segítséggel viszonylag tisztán énekel, az elméletben is tájékozott.

3: Csak segítséggel tudja elénekelni a dalt, akkor sem mindig tisztán, hiányosak az elméleti ismeretei is.

2: Próbálkozik az énekléssel, de a segítség ellenére hamis, elméleti válaszaival sem tud javítani.

1: Ha megtagadja a felelést.

Vizuális kultúra:

Értékelés módja, formái, szempontjai:

Az értékelés funkciója a megerősítés és minősítés. A minősítés a tanuló teljesítményének visszacsatolása a tanuló számára: megerősítés abban, hogy a tanulási folyamatban éppen hol tart. A pedagógus az értékelő, minősítő tevékenysége során értékeket vagy nem-értékeket állapít meg a tanulók tudásáról, szorgalmáról, magatartásáról.

Tudáson a tanuló aktuális feladatmegoldó képességét és az ehhez szükséges ismeretek birtoklását értjük. A tanulók tudásának értékelését két oldalról közelítjük meg. Az értékelés feladata, hogy motiválja, serkentse, biztassa, segítse, jutalmazza, elmarasztalja, esetleg büntesse a tanulót a folyamatos tanulás érdekében. A képességfejlesztés felől értékelnünk kell minden tanulói tevékenység teljesítményszintjét. Ebben az esetben az értékeléskor csupán a valós teljesítményeket vesszük figyelembe.

A rajzi, képzőművészeti feladatok megoldása közben elengedhetetlen a folyamatos egyéni és csoportos szóbeli korrektúra, amely elősegíti a tanulók helyes irányban történő előrehaladását, illetve szükséges, hogy a diákok képesek legyenek saját munkájukról véleményt alkotni miközben elhelyezik magukat, fejlődésük szintjét a csoportban, valamint értékelik képességeik szintjét önmagukhoz képest is.

Szorgalom címén a tanulók munkához való viszonyát értjük és értékeljük.

A magatartás minősítésekor a tanulóknak az emberekhez (iskolatársakhoz, pedagógusokhoz, szülőkhöz, más felnőttekhez stb.) és tárgyakhoz (iskolaépülethez, taneszközökhöz, berendezésekhez stb.) való viszonyát értjük.

Az értékközvetítő és képességfejlesztő program valamennyi tantárgya keretében használjuk az alapvetően fontos formáját, az érdemjegyekkel, osztályzatokkal való értékelést, a formatív és szummatív értékelést. A formatív értékelés a tanulási folyamatba beiktatva pontos eligazítást nyújt a tanuló számára, hogy hol tart a tanulásban. A szummatív értékelés a nagyobb tanulási egységek (témák) tanulásának lezárásakor minősíti a tanulót. Az értékelés mindkét fajtáját a pedagógus – belátása szerint – kifejezheti érdemjegyekkel vagy szöveges formában.

A tanulói teljesítmény értékelésének lehetőségei:

- képzőművészeti-, projekt- illetve egyéb tervező, alkotó feladatok szóbeli és/vagy érdemjeggyel történő értékelése,
- elméleti felkészültséget bemutató a tanulók által otthoni munkával létrehozott prezentációk, házi dolgozatok szóbeli és/vagy érdemjeggyel történő értékelése,
- elméleti felkészültséget mérő feladatlapok, tesztek érdemjeggyel történő értékelése.

Értékelés írásbeli ellenőrzésnél:

- 0-25% elégtelen
- 26-50% elégséges
- 51-74% közepes
- 75-89% jó
- 90-100% jeles

3.8. Tantárgyankénti speciális követelmények és számonkérési módok: A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése

Iskolánk minden tanulójának magatartását és szorgalmát osztályzattal értékeljük. (A magántanuló kivételével.)

A magatartás és szorgalom osztályzatokat az osztályfőnök adja. Az osztályzatok kialakításához az osztály diákönkormányzat és az osztályban tanító pedagógusok véleményét meghallgatja. A magatartás és szorgalom osztályzatokat a nevelőtestület hagyja jóvá.

A tanuló magatartásának értékelése:

Példás magatartású az a tanuló, akinek *szorgalma példás vagy legalább jó*. Viselkedése, magatartása illedelmes, tisztelettudó, nyelvi kommunikációs szokásai, stílusa az intelligens köznyelv regiszterének megfelelnek mind a társaival, mind a pedagógusokkal folytatott kommunikáció során. Munkájáért dicséretet kapott (osztályfőnöki, intézményvezetői, szaktanári, tantestületi).

Kizáró ok: írásbeli fegyelmező intézkedés, fegyelmi eljárás, igazolatlan hiányzás.

Jó magatartású az a tanuló, akinek *szorgalma legalább jó (esetleg változó)*. Magatartásában, viselkedésében, beszédstílusában követi a társadalmi együttélés szabályait, az iskola, a közösségi élet normáit elfogadja. Osztályfőnöki figyelmeztetésnél nincs súlyosabb írásbeli büntetése. *Nincs egynél több igazolatlan mulasztása.*

Változó magatartású az a tanuló, akinek szorgalma változó, esetleg hanyag, igazolatlan hiányzása van. A házirend követelményeit megszegte, az iskolai közös munkát magatartásával zavarja. Az osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetésnél magasabb fokozatú fegyelmező intézkedésben részesült.

Rossz magatartású az a tanuló, aki az iskolai normákat rendszeresen megszegi. Több alkalommal osztályfőnöki, intézményvezetői és/vagy tantestületi fegyelmező intézkedésben részesült. Fegyelmi büntetést kapott.

A tanuló szorgalmának értékelése:

Példás szorgalmú az a tanuló, aki a képességeinek megfelelően, egyenletesen tanul minden tantárgyból, bizonyos területeken önálló tevékenységével kiemelkedik.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki képességeinek megfelelően tanul, teljesítménye javult. Érdemjegyeiben kisebb egyenetlenség figyelhető meg. Érdeklődése megmarad a szorosan vett iskolai tananyag szintjén.

Változó szorgalmú az a tanuló, akinek eredményei megfelelőek, de a pedagógusok véleménye szerint jobb eredményekre lenne képes. Nem tanul rendszeresen. Iskolai munkájában gyakori a kötelességmulasztás, de munkavégzésre ösztönözhető. Több tantárgyból rontott, bármely tantárgyból megbukott.

Hanyag az a tanuló, aki kifejezetten és következetesen kötelességmulasztó, rendszeres munkára nem hajlandó, akinek passzivitása romboló hatású, aki hanyagsága miatt osztályismétlése bukott.

3.9. Az írásbeli beszámoltatások rendje, formái, korlátai, a tanulók értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tanuló a tantárgyi helyi tantervekben, valamint az intézmény Pedagógiai Programjának II. 5. pontjában meghatározott számú írásbeli beszámolót köteles készíteni a tantárgy természetének és a tantervben meghatározott módon (témazáró dolgozat, projekt-munka, értekező dolgozat, teszt, esszé, olvasó napló, beszámoló stb.).

A tanévközi írásbeli beszámolók mennyisége a tantárgy éves óraszámától függ.

Az egyes tantárgyak írásbeli beszámolóinak formáit, az értékelés módját és az értékelésben betöltött szerepét a II. 5. fejezet tartalmazza.

A tanulmányi munka értékelése érdekében a tanuló szóban és írásban az alábbiak szerint ad számot tanulmányi kötelezettségének teljesítéséről:

- szóbeli feleletek
- röpdolgozatok
- nagy dolgozat, témazáró dolgozat
- gyakorlati dolgozatok (számítógépnél)
- negyedéves összefoglaló szóbeli vagy írásbeli beszámoló a tantárgy természetének megfelelően a tanulócsoport előmenetele alapján a szaktanár döntése függvényében
- tanév eleji, tanév végi felmérő dolgozat vagy szóbeli beszámoló
- tantárgyi mérések
- munkanapló
- portfólió
- projekt

A témazáró dolgozatot, nagy dolgozatot a tanuló számára legalább a dolgozat megírása előtt egy héttel előre be kell jelenteni. A témazáró dolgozat, nagy dolgozat kétszeres súlyozással számít be a tanuló tanév végi osztályzatába. Heti két órás tárgy esetén tanév végére minden tanulónak legalább három, heti egy órás tárgy esetén legalább két témazáró (nagy dolgozat)

írása kötelező, a képességfejlesztő tárgyak kivételével. Minden tantárgyból a tanulónak legkevesebb három érdemjeggyel kell rendelkeznie félévente.

A szóbeli feleleteket, s röpdolgozatokat nem jelentjük be a tanulónak, a napi rendszeres készülést ellenőrizzük a tanév elején ismertetett tantárgyi követelmények alapján.

A témazáró dolgozatokat, nagy dolgozatokat, röpdolgozatokat a tanuló tanórán a dolgozat javításakor, értékelésekor tekintheti meg. A szülő a témazáró dolgozatot írató tanárnál ugyancsak megtekintheti a tanuló kijavított írásbeli munkáját.

A témazáró és röpdolgozatokat a tanév végéig őrzi meg a szaktanár.

3.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

3.10.1. A feladatok meghatározásának elvei:

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli, gyakorlati és szóbeli feladatok a helyi tantervi követelmények teljesítését szolgálják, nagy szerepük van a képesség- és készségfejlesztésben, a NAT kulcskompetenciáinak kialakításában. Önművelő, önnevelő, személyiségformáló szerepük is van. Fejleszti a tanuló önállóságát, problémamegoldó készségét, gondolkodását, időbeosztását.

A tananyag természetétől függően a szaktanár határozza meg a házi feladatot, amely írásbeli, gyakorlati vagy szóbeli részből állhat.

A szaktanár kötelessége az egyértelmű és világos feladat meghatározás. A szaktanár mindig segítséget nyújt a tanuló által elkészített feladat ellenőrzéséhez (tanórai ellenőrzés, egyéni ellenőrzés; a megoldások elérhetőségének rendelkezésre bocsájtása az ellenőrzéshez).

Az átlagostól eltérő, nagyobb időt igénylő feladatok megoldásához a tanulónak minimum egy hetet biztosítani kell. A feladat természetéből fakadóan a pedagógus több időt is biztosíthat (pl. projekt munka, ajánlott, kötelező olvasmány).

A kötelező olvasmányok jegyzékét a megelőző tanév végén (utolsó óráján) a tanulók rendelkezésére kell bocsájtani és tájékoztatni kell őket a beszámoltatás módjáról (olvasó napló, prezentáció, dolgozat stb.).

Az intézményben új tanévet kezdő tanulók a kötelező olvasmányok jegyzékét a beiratkozáskor kapják meg.

3.10.2. A feladatok meghatározásának korlátai:

A hét végére adott házi feladat az órarend függvénye, az egyik óráról a másik órára adott házi feladat péntek délután (még munkanapon) elkészíthető, egyéb esetben a nagyobb lélegzetű feladatok elkészítése (pályázat, projekt, portfólió, munkanapló, kötelező olvasmány) a tanuló szabad időbeosztásának függvénye, hiszen az ilyen jellegű feladatokra minimum egy hét áll rendelkezésre.

3.11. A középszintű érettségi vizsga témakörei:

A 2017. január elsejétől hatályos 40/2002. (V.24.) OM rendelet szerint, mely az érettségi vizsga tantárgyainak vizsgaleírását és vizsgakövetelményeit tartalmazza, az alábbi tárgyakból nincs nyilvánosságra hozandó anyag:

Biológia
Élő idegen nyelv
Ének-zene
Földrajz
Latin nyelv
Matematika
Vizuális kultúra

Témaköröket hirdetünk **informatikából** és **történelemből**, témaköröket és kísérleteket **fizikából** és **kémiából**, témaköröket és tételcímekeket **magyarból**, tételcímekeket **drámából**, a gyakorlati vizsga anyagát **testnevelésből** és projektfeladatokat **mozgókép-kultúra és médiaismeretből**.

3.11.1. Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

1. Kommunikáció

A kommunikáció tényezői és funkciói, nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközei. Szóbeliség és írásbeliség. A nyelvi és vizuális kommunikáció. Nyelvi és vizuális kommunikáció. Pragmatika. Személyközi kommunikáció. A tömegkommunikáció.

2. A magyar nyelv története

A nyelv mint történeti képződmény. A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai. Nyelvtörténeti korszakok. A magyar nyelv szókészletének alakulása. Az írott nyelvi norma kialakulása. Nyelvművelés.

3. Ember és nyelvhasználat

Ember és nyelv. A nyelv mint jelrendszer. Általános nyelvészet. Nyelv és gondolkodás. A nyelv és a beszéd funkciói. Nyelvváltozatok. Nyelv és társadalom. Kisebbségi nyelvhasználat. Nyelvpolitika.

4. A nyelvi szintek

Hangtan. Helyesírás. Alaktan és szótan. Mondattan. A mondat szintagmatikus szerkezete. Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban. Szókincs és frazeológia.

5. A szöveg

A szöveg és a kommunikáció. A szöveg egységének tényezői, feltételei, tényezői.

A szöveg szerkezete és jelentése. Intertextualitás.

A szöveg szóban és írásban. A szövegtípusok. Szöveg a médiában.

6. A retorika alapjai

A nyilvános beszéd. Érvelés, megvitatás, vita.

A szövegszerkesztés eljárásai.

7. Stílus és jelentés

Szóhasználat és stílus. A szójelentés. A szavak szerkezetének jelentése.

Állandósult nyelvi formák.

Nyelvi-stilisztikai változatok. Stílusesszközök: szóképek, alakzatok.
Stílusréteg, stílusváltozat.

A szóbeli vizsgára a szaktanár legalább 20 tételt jelöl ki. A témakörök mindegyikéhez legalább két tételnek kell tartoznia. További szóbeli tételek kijelöléséről a szaktanár dönt.

Irodalom

1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

Petőfi Sándor, Arany János. Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila

2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Illyés Gyula, Jókai Mór, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kölcsey Ferenc, Kertész Imre, Krúdy Gyula, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond. Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János, Zrínyi Miklós, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos

Az életmű néhány jellemzője, 2-3 lírai és/vagy néhány epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése.

3. Művek a magyar irodalomból. III: Kortárs szerzők

Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai művének értelmezése a mindenkorl vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett irodalmi alkotás.

4. Művek a világirodalomból

Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia. További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század

5. Színház- és dráma

Színház és dráma a különböző korszakokban.

Szophoklész, Shakespeare, Moliere, Katona József, Madách Imre, Ibsen, Csehov, Örkény István

6. Az irodalom határterületei

Népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet

Az irodalom filmben, rádióban, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban

Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai. Gyermek és ifjúsági irodalom, A szórakoztató irodalom, Egy-két tipikus műfaj: útirajz, detektívregény, kalandregény, fantasztikus irodalom, fanfiction, komment, blog.

7. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók irodalmi alkotásokban való megjelenítése. (Pl. Nagy László, Krúdy Gyula, Zrínyi: Szigeti veszedelem), Szerzők, művek a határon túli magyar irodalomból.

A VIZSGA LEÍRÁSA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
240 perc		15 perc	
90 perc	150 perc		
Feladatsor		Tételkifejtés	
I.feladatlap Szövegértés és köznapi szövegalkotás: szövegértési feladatsor és köznapi szöveg alkotása	II.feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy összehasonlítás	Egy magyar nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
50 pont	40 pont	10 pont	25 pont
Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
100 pont		50 pont	

Az írásbeli feladatlap formai jellemzői

Az írásbeli vizsga első része egy köznapi szöveg értését és egy köznapi szöveg alkotását várja el. Eszerint tartalmaz egy szövegértési feladatsort, valamint egy köznapi szövegalkotási feladatot, amely lehet érvelés vagy gyakorlati szövegalkotás. A kétfajta köznapi szövegalkotási feladat közül a vizsgázó választ.

Az írásbeli vizsga második része egy műértelmező szöveg alkotását várja el, amely lehet egy mű adott szempontú értelmezése vagy két mű adott szempontú összehasonlító értelmezése. A két műértelmező szövegalkotási feladat közül a vizsgázó választ.

Ahol a vizsgázó a kijelölt feladatok közül választ, ott a feladatlapon jelzi a választását. Ha az elkezdett feladat helyett másikat választ, akkor az általa érvénytelennek tekintett írásművet át kell húznia.

A szövegértési és köznapi szövegalkotás (I.feladatlap) értékelésének pontértékei:

Szövegértés és köznapi szövegalkotás	Szövegértési feladat	40 pont
	Szövegalkotási feladat	10 pont

A műértelmező szövegalkotás minősítésének szempontjai és értékelése:

Műértelmező szövegalkotási feladat	Tartalmi minőség		25 pont
	Nyelvi minőség	Szövegszerkezet	5 pont
		Stílus	5 pont
		Nyelvhelyesség	5 pont

A helyesírás és az íráskép minősítése

Helyesírás – a helyesírási normának való megfelelés szerint; a súlyos hibák, az enyhe hibák és a központosítás figyelembevételével.

Íráskép – a szöveg rendezettsége, olvashatósága, az olvasó szempontjának figyelembe vétele, a forma kulturáltsága szerint.

Az írásbeli dolgozat pontszámainak összesítése:

Szövegértési és köznapi szövegalkotás	Szövegértés	40 pont
	Szövegalkotás	10 pont
Műértelmező szövegalkotás	Tartalmi minőség	25 pont
	Nyelvi minőség	15 pont

Helyesírás	8 pont
Íráskép	2 pont

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői:

Magyar nyelvi tételsor és feladatok

A tételsor 20 tételét a részletes vizsgakövetelmény Magyar nyelv című fejezetében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez legalább két tétel tartozzék. További szóbeli tételek kijelöléséről a tételkészítő dönt, de egy témakörben legföljebb 4 tétel adható.

Témakörök	Tételek száma
1.Kommunikáció	2-4
2.Ember és nyelvhasználat	2-4
3.A magyar nyelv története	2-4
4.A nyelvi szintek	2-4
5.A szöveg	2-4
6.A retorika alapjai	2-4
7.Stílus és jelentés	2-4

Irodalom tételsor és feladatok

A tételsor 20 tételét a részletes vizsgakövetelmény Irodalom című fejezetében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez a megadott számú tétel tartozzék.

Témakörök	Tételek száma
1.Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők	6
2.Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők	6
3.Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők	1
4.Művek a világirodalomból	3
5.Színház és dráma	2
6.Az irodalom határterületei	1
7.Regionáli kultúra és határon túli irodalom	1

3.11.2. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

Az érettségi vizsga témakörei 6+1 témakör köré rendezhető:

Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
Népeség, település, életmód
Egyén, közösség, társadalom
Modern demokráciák működése
Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
Szabad (problémaközpontú) témakör

A szóbeli tételek körét a vizsgakövetelmények alapján a szaktanárok határozzák meg és a tanév kezdetén nyilvánosságra hozzák a részletes érettségi vizsgakövetelmények érettségi témakörei alapján.

A szaktanárok témakörönként 2-4 konkrét tételcímet, feladatot határoznak meg, összesen legalább húszat.

A feladatok 60%-ban a magyar, 40%-ban pedig az egyetemes történelemhez kapcsolódnak, és az összes feladatok 50%-át a 1849-től és a XX. századi történelem adja.

A középszintű érettségi témakörei

1. Az ókor és kultúrája

- 1.1. Poliszok ókori Hellaszban
- 1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
- 1.3. Az európai kultúra alapjai

2. A középkor

- 2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
- 2.2. A középkori egyház
- 2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
- 2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
- 2.5. A középkor kultúrája

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

- 3.1. A magyar nép története az államalapításig
- 3.2. Az államalapítás és az Az Árpád-házi uralkodók kora
- 3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
- 3.4. A Hunyadiak

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

- 4.1. A földrajzi felfedezések és következményei
- 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
- 4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
- 4.4. A felvilágosodás kora
- 4.5. Nagy hatalmi konfliktusok a 17-18. században

5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

- 5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
- 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
- 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
- 5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
- 5.5. Művelődés, egyházak, iskolák

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

- 6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
- 6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
- 6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
- 6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

- 7.1. A reformkor
- 7.2. Forradalom és szabadságharc
- 7.3. A kiegyezés és a dualizmus
- 7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

8. A világháborúk kora (1914-1945)

- 8.1. Az első világháború és következményei
- 8.2. Gazdaság, társadalom és életmód
- 8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus
- 8.4. A kommunista diktatúra
- 8.5. A második világháború

9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

- 9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon
- 9.2. A Horthy-korszak
- 9.3. Művelődési viszonyok és társadalom
- 9.4. Magyarország a második világháborúban

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)

- 10.1. A kétpólusú világ kialakulása
- 10.2. A „harmadik világ”
- 10.3. A kétpólusú világrend megszűnése
- 10.4. Az európai integráció
- 10.5. A globális világ sajátosságai

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

- 11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
- 11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- 11.3. A Kádár-korszak
- 11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
- 11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

- 12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás
- 12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
- 12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

3.11.3. Élő idegen nyelv

Az idegen nyelvi érettségi formái

Középszinten: írásbeli és szóbeli
Emelt szinten: írásbeli és szóbeli

Az idegen nyelvi érettségi célja

Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e kommunikációs céljait megvalósítani. A vizsga a

négy nyelvi alapkészséget mér: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszédképesség és írásképesség. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő szókinccsel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is. A vizsga egynyelvű, azaz közvetítési készséget nem mér. Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje a B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg

Az Európa Tanács B1, B2 szintjeinek általános leírása:

B2 Megérti a változatos, konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.

B1 Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.

A vizsga szókincsének alapjául a mindenkori mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép- és emelt szintre. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak. A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

Témák	Kapcsolódó gondolatok
<p><i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás.</p> <p><i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.</p>
<p><i>Ember és társadalom</i> Ember külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz.</p>

<p>Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan:</i> biotermékek.</p>
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> lakóhely és környék hagyományai.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikai, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, köteleességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i></p>

<p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p>testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű</p>

	országok turisztikai jellemzői.
<p><i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>Történelem,</i> <i>társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek (Hatályos 2017. január 1-jétől)</i> Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika:</i> alpműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezsi, zsebpénz.</p>

3.11.4. Latin nyelv

A latin nyelv oktatása jelenleg heti két órában a 11-12. évfolyamon történik. A rendelkezésre álló óraszámok jelenleg nem elégségesek az érettségi vizsgához szükséges tananyag elsajátításához. Amennyiben a tanuló még további két tanév anyagából osztályozóvizsgát tesz, az intézmény biztosítani tudja az érettségi vizsgázás lehetőségét.

3.11.5. Matematika

MATEMATIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Középszinten: írásbeli.

A matematika érettségi vizsga célja

A matematika érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó
- tud-e logikusan gondolkodni, rendelkezik-e megfelelő matematikai probléma- és feladatmegoldó, valamint absztrakciós, analízáló és szintetizáló képességgel;

- tud-e állításokat, egyszerűbb gondolatmenetű bizonyításokat szabatosan megfogalmazni, áttekinthető formában leírni;
- elsajátította-e a mindennapi életben használatos számolási technikákat, rendelkezik-e biztos becslési készséggel, az önellenőrzés igényével;
- képes-e statisztikai gondolatok megértésére, intelligens felhasználására, a függvény- vagy függvényszerű kapcsolatok felismerésére és értékelésére;
- képes-e a leírt síkbeli és térbeli szituációk elképzelésére, tud-e ezekhez ábrát készíteni, s ennek segítségével az adott konstrukcióban gondolkodni, számolni;
- képes-e a tanult ismereteket más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatokban alkotó módon alkalmazni;
- képes-e hétköznapi szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, egy-egy gyakorlati kérdés megoldásához matematikai modellt alkotni, különböző problémamegoldó stratégiákat alkalmazni;
- képes-e a különböző matematikai segédeszközök (függvénytáblázat, zsebszámológép) célszerű alkalmazására; a mindenkor tárgyi feltételek függvényében, azokkal szinkronban a matematikai eszközökkel való problémamegoldásban a programozható számológép, a grafikus kalkulátor és a számítógép használata fokozatosan követelménnyé válhat.

TÉMAKÖRÖK

Halmazok
 Matematikai logika
 Kombinatorika
 Gráfok
 Alapműveletek
 Nevezetes halmazok
 Hatvány, gyök. logaritmus
 Oszthatóság
 Arányosság
 Egyenletek, egyenlőtlenségek
 Középértékek
 Függvények
 Egyváltozós valós függvények
 Sorozatok
 Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei
 Geometria
 Transzformációk
 Síkbeli és térbeli alakzatok
 Vektorok síkban és térben
 Trigonometria
 Koordinátageometria
 Kerület, terület
 Felszín és térfogat
 Leíró statisztika
 A valószínűségszámítás elemei

3.11.6. Informatika

A vizsga formája

Középszinten: gyakorlati és szóbeli.

Az informatika érettségi vizsga célja

Az informatika érettségi vizsga célja, hogy a tanuló adjon számot az általános műveltség részét képező informatikai ismeretek elsajátításának mértékéről.

Középszinten:

A tanuló adjon számot arról, hogy:

- képes kiválasztani a munkájához megfelelő informatikai eszközöket;
- alkalmazói szinten önállóan tudja használni a számítógépet és a hálózatot feladatai megoldásához;
- képes a számítógépet és kiegészítő eszközeit önállóan, biztonságosan használni;
- tudja használni a legismertebb alkalmazói rendszereket;
- ismeri az információs és kommunikációs technológiák társadalmi hatásait és képes a változásokhoz alkalmazkodni;
- képes az informatikai ismereteit rendezni és önállóan alkalmazni;
- képes a könyvtári informatikai (hagyományos és számítógépes) rendszerek lehetőségeinek felhasználására;
- képes a további szakmai fejlődésre.

TÉMÁK

1. Információs társadalom

1.1. A kommunikáció

1.1.1. A kommunikáció általános modellje

1.1.2. Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek

1.1.3. Számítógépes információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban

1.1.4. Közhasznú információs források

1.2. Információ és társadalom

1.2.1. Az informatika fejlődéstörténete

1.2.2. A modern információs társadalom jellemzői

1.2.3. Informatika és etika

1.2.4. Jogi ismeretek

2. Informatikai alapismeretek - hardver

2.1. Jelátalakítás és kódolás

2.1.1. Analóg és digitális jelek

2.1.2. Az adat és az adatmennyiség

2.1.3. Bináris számábrázolás

2.1.4. Bináris karakterábrázolás

2.1.5. Bináris kép- és színkódolás

2.1.6. Bináris hangkódolás

2.2. A számítógép felépítése

2.2.1. A Neumann-elvű számítógépek

2.2.2. A (személyi) számítógép részei és jellemzőik: Központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfészek (illesztő), ház, tápegység, alaplap

2.2.3. A perifériák típusai és főbb jellemzőik: bemeneti eszközök, kimeneti eszközök, bemeneti/kimeneti eszközök, háttértárak

2.2.4. A (személyi) számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése

2.2.5. Hálózatok

3. Informatikai alapismeretek - szoftver

3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai 3.1.1. Az operációs rendszerek (fajtai)

részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete

3.1.2. Könyvtárszerkezet, könyvtárak létrehozása, másolása, mozgatása, törlése, átnevezése

3.1.3. Állományok típusai, keresés a háttértárakon

3.1.4. Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás

3.1.5. Az adatkezelés eszközei: Tömörítés, kicsomagolás, archiválás, adatvédelem

3.1.6. A szoftver és a hardver karbantartó (segéd)programjai: víruskeresés és -irtás, víruspajzs, lemezkarbantartás, ...

3.1.7. A hálózatok működésének alapelvei, hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem

4. Szövegszerkesztés

4.1. A szövegszerkesztő használata

4.1.1. A program indítása

4.1.2. A munkakörnyezet beállítása

4.1.3. A szövegszerkesztő menürendszere

4.1.4. Dokumentum megnyitása, mentése, nyomtatása

4.2. Szövegszerkesztési alapok

4.2.1. Szövegbevitel, szövegjavítás

4.2.2. Karakterformázás

4.2.3. Bekezdésformázás

4.2.4. Felsorolás, számozás

4.2.5. Tabulátorok használata

4.2.6. Oldalformázás

4.3. Szövegjavítási funkciók

4.3.1. Keresés és csere

4.3.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés 4.3.3. Helyesírás ellenőrzés, szinonima szótár, elválasztás

4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben 4.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel, sorba rendezés

4.4.2. Körlevélkészítés

4.4.3. Táblázatok, grafikák, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe, valamint formázásuk

5. Táblázatkezelés

5.1. A táblázatkezelő használata

5.1.1. A program indítása

5.1.2. A munkakörnyezet beállítása

5.1.3. A táblázatkezelő menürendszere

5.1.4. A táblázat megnyitása, mentése, nyomtatása

5.2. A táblázatok felépítése

5.2.1. Cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap

5.3. Adatok a táblázatokban

5.3.1. Adattípusok

5.3.2. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás

5.3.3. A cellahivatkozások használata

5.3.4. Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény

5.4. Táblázatformázás

5.4.1. Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése

5.4.2. Karakter-, cella- és tartományformázások

5.4.3. Cellák és tartományok másolása

- 5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok
  - 5.5.1. Egyszerű táblázat készítése
  - 5.5.2. Formázási lehetőségek
  - 5.5.3. Diagramtípus kiválasztása, diagramok szerkesztése
- 5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel
  - 5.6.1. Tantárgyi feladatok megoldása
  - 5.6.2. A mindennapi életben előforduló problémák
- 6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
  - 6.1.1. Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs
- 6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata
  - 6.2.1. Adattípusok
  - 6.2.2. Adatbevitel, adatok módosítása, törlése
  - 6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása
- 6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
  - 6.3.1. Lekérdezések, függvények használata
  - 6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés
  - 6.3.3. Összesítés
- 6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok
  - 6.4.1. Űrlapok használata
  - 6.4.2. Jelentések használata
- 7. Információs hálózati szolgáltatások
  - 7.1. Kommunikáció az Interneten
    - 7.1.1. Elektronikus levelezési rendszer használata
    - 7.1.2. Állományok átvitele
    - 7.1.3. WWW
    - 7.1.4. keresőrendszerek
    - 7.1.5. Távoli adatbázisok használata
  - 7.2. Weblap-készítés
    - 7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezete
    - 7.2.2. Web-lap készítése Webszerkesztővel
    - 7.2.3. Formázási lehetőségek
- 8. Prezentáció és grafika
  - 8.1. Prezentáció (bemutató)
    - 8.1.1. A program indítása
    - 8.1.2. A munkakörnyezet beállítása
    - 8.1.3. A program menürendszere
    - 8.1.4. Prezentációs anyag elkészítése (szöveg, táblázat, rajz, diagram, grafika, fotó, hang, animáció, diaminta ...) és formázása
  - 8.2. Grafika
    - 8.2.1. A program indítása
    - 8.2.2. A munkakörnyezet beállítása
    - 8.2.3. A program menürendszere
    - 8.2.4. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása
    - 8.2.5. Képek beillesztése, formázása
- 9. Könyvtárhasználat
  - 9.1. Könyvtárak
    - 9.1.1. A könyvtár fogalma, típusai
    - 9.1.2. Eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer, multimédia övezet
    - 9.1.3. A helyben használható és a kölcsönözhető könyvtári állomány
    - 9.1.4. A könyvtári szolgáltatások
  - 9.2. Dokumentumok

- 9.2.1. Nyomtatott dokumentumok
- 9.2.2. Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók (kazetta, diakép, film, CD, mágneslemez, DVD)
- 9.3. Tájékoztató eszközök
- 9.3.1. Katalógusok
- 9.3.2. Adatbázisok
- 9.3.3. Közhasznú információs források (pl. telefonkönyv, menetrend, térkép)

3.11.7. Fizika

A vizsga formája

Középszinten: írásbeli és szóbeli

A fizika érettségi vizsga célja

A fizika érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó:

- rendelkezik-e a köznapi műveltség részét képező fizikai ismeretekkel;
- képes-e ismereteit a mindennapokban tapasztalt jelenségekkel, a technikai eszközök működésével összekapcsolni;
- ismeri-e a természettudományos gondolkodás, a természettudományok művelése során egyetemessé fejlődött megismerési módszerek alapvető sajátosságait;
- képes-e az alapmennyiségek mérésére, a mért adatokból egyszerű számításokkal meghatározható további mennyiségek értékeire következtetni;
- képes-e egyszerűen lefolytatható fizikai kísérletet elvégezni, valamint a kísérleti tapasztalatokat kiértékelni, grafikont elemezni;
- rendelkezik-e a mértékekkel, mértékrendszerekkel, mennyiségekkel összefüggő gyakorlatias belső látásmóddal és arányérzéssel;
- képes-e a tananyag által közvetített művelődési anyag alapvető fontosságú tényeit és az ezekből következő alaptörvényeket, összefüggéseket szabatosan kifejtetni;
- megérti-e a napjainkban felmerülő, fizikai ismereteket is igénylő problémák lényegét;
- ismeri-e a fizikatörténet legfontosabb eseményeit és személyiségeit, a tananyag által közvetített legjelentősebb kultúrtörténeti vonatkozásokat.

Tartalmi követelmények

KÖZÉPSZINT

I. Mechanika

1. Newton törvényei
2. Egyenes vonalú mozgások
3. Munka, mechanikai energia
4. Pontszerű és merev test egyensúlya, egyszerű gépek
5. Periodikus mozgások

II. Hőtan

6. Hőtágulás
7. Gázok állapotváltozása
8. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban. A termodinamika főtételei

9. Halmazállapot-változások

III. Elektromágnesesség

10. Testek elektromos állapota
11. Elektromos áram
12. Elektromágneses indukció
13. Elektromágneses hullámok
14. Geometriai fénytán – optikai eszközök

IV. Atomfizika, magfizika

15. Az anyag szerkezete
16. Atommodellek, az atom elektronszerkezete
17. Az atommag összetétele, radioaktivitás
18. Sugárzások – sugárvédelem

V. Gravitáció, csillagászat

19. A gravitációs mező – gravitációs kölcsönhatás
20. Csillagászat

Legalább 60 nappal a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben elrendelt középszintű szóbeli vizsgák kezdőnapját megelőzően a szóbeli témaköröket, a kísérleteket, illetve a mérési feladatokban használt eszközök részletes listáját és fényképeit honlapunkon közzétesszük.

3.11.8. Biológia-egészségtan

Biológiából a jogszabályok értelmében a témakörök nem hirdethetők

3.11.9. Kémia

Témakörök:

1. Általános kémia

Atomszerkezet

Kémiai kötések

Molekulák, összetett ionok

Anyagi halmazok

Kémiai átalakulások

2. Szervetlen kémia

Hidrogén

Nemesgázok

Halogén elemek és vegyületeik

Az oxigéncsoport elemei és vegyületei

A nitrogéncsoport elemei és vegyületei

A szénsoport elemei és vegyületei

Fémek

3. Szerves kémia

A szerves vegyületek általános jellemzői

Szénhidrogének

Halogéntartalmú szénhidrogének

Oxigéntartalmú szerves vegyületek

Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
Szénhidrátok
Fehérjék
Nukleinsavak
Műanyagok
Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

Az anyagmennyiség
Gázok
Oldatok, elegyek, keverékek
Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
Termokémia
Kémiai egyensúly
Kémhatás
Elektrokémia

3.11.10. Földrajz

Földrajzból a jogszabályok értelmében a témakörök nem hirdethetők

3.11.11. Ének-zene

Reprodukálás

- éneklés: (népzenei és műzenei szemelvények)

pontos szövegejtés és ritmus
intonációs biztonság
a stílusnak megfelelő, kifejező előadás

Műelemzés

- népzene
régí és új stílusú népdalok elemzése a tanult szempontok alapján
- műzene

Zenetörténet

- népzene
népszokások, népi hangszerek
- műzene
zenetörténeti korszakok általános jellemzése
társzművészeti kapcsolatok bemutatása

Zenefelismerés

- korszak
- zeneszerző
- műfajok

Zeneelmélet

- zenei műszavak

- előadási jelek
- hangszerek
- hangközök, hármashangzatok

Dallamírás

- periódus terjedelmű dallam átírása betűkottából vonalrendszerbe

A középszintű vizsga szerkezete énekből

Írásbeli:

zenefelismerés	20 perc	24 pont
zenetörténeti szövegalkotás	100 perc	30 pont
általános zenei alapismeretek	zenetörténeti kérdéssor	20 pont
	zeneelméleti kérdéssor	18 pont
dallamátírás		<u>8 pont</u>
	<u>120 perc</u>	<u>100 pont</u>
		értékelési arány: 60%

Gyakorlati/szóbeli:

népdal és műdal éneklése		
műelemző képesség		
zenei ismeretek mérése, lapról olvasás	<u>15 perc</u>	<u>50 pont</u>
		értékelési arány: 40%

3.11.12. Vizuális kultúra

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgarészben a vizsgázóknak egy központi írásbeli feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsgarész feladata egy portfólió összeállítása. Az adott vizsgarész produktuma gyakorlati munka eredményeként jön létre, de a vizsgának része az elkészült munkák szóbeli bemutatása is, ezért a portfólió tanári értékelése a szóbeli vizsga keretei között zajlik. A portfólió összeállításának szempontjai központilag adottak és évről évre ismétlődnek. A vizsgát megelőzően a vizsgaanyag kiválogatásához lehetőséget kell biztosítani a vizsgázó és a szaktanár közötti konzultációra. A vizsga során a vizsgabizottságot működtető intézménynek lehetőséget kell biztosítani a vizsgabizottság számára a vizsgaanyag rendezett körülmények között történő megtekintésére (pl. egy kiállítás formájában).

A gyakorlati vizsga feladatának jellemzői A portfólió/projekt mint a folyamatmérés egyik fontos eszköze kap szerepet a középszintű vizsgában. A portfólió jelentése: a vizsgázó korábbi tanulmányai során készült munkáiból megadott szempontok szerint összeválogat egy gyűjteményt, és azt a megfelelő módon, bemutatásra alkalmas formában kiállítja. Ez a gyűjtemény lehetőséget nyújt arra, hogy ne csupán egy véletlenszerűen kiragadott vizsgamunkát értékeljünk, hanem több munkán keresztül az alkotóképesség folyamatába is betekintést nyerhessünk. A vizuális projekt egy bőséges asszociációs bázissal bíró téma vizuális feldolgozása szabadon választott eszközökkel. A projektmunka meghatározó vonása,

hogy a téma feldolgozása önálló munkafolyamat eredménye. A végeredmény eléréséig vezető gondolatmenetet a vizsgázónak vizuálisan dokumentálnia is kell (pl. munkanaplóban).

A portfólió összeállításának feltételei

A portfólióba kizárólag ellenőrzött keretek között, a vizsgázó által készített és kiválogatott, lehetőleg az utolsó két tanév folyamán készült munkák kerülhetnek be. Ennek természetesen feltétele, hogy az adott időszakban, az iskolában készült munkákat megfelelő körülmények között megőrizzék. A portfóliónak 8 darab munkát kell tartalmaznia. A munkák mérete nem korlátozott. A portfólió összeállítása a következő szempontok szerint történik:

Tartalmazzon

1. két olyan munkát, amelyet sikeresnek tart a vizsgázó;
2. egy olyan munkát, amelyet kevésbé tart sikeresnek a vizsgázó;
3. egy olyan munkát, amelyet a legkedveltebb technikájával készített a vizsgázó;
4. egy olyan munkát, amely egy tárgy tervezését dokumentálja (több rajz is lehet egy lapon);
5. egy olyan munkát, amely látvány alapján készült tanulmányrajz, festmény vagy plasztika (fotója);
6. egy olyan munkát, amely képet és szöveget együttesen alkalmazó kompozíció;
7. egy olyan munkát, amely a vizsgázó által szabadon választott téma tetszőleges feldolgozása.

A vizsgára kiválogatott munkákat a hitelesség érdekében a megfelelő jelölésekkel és a szaktanár aláírásával kell ellátni. A munkák hátoldalán szerepeljen a vizsgázó neve és a készítés dátuma, valamint a fenti listának megfelelő azonosító szám! (Pl. a 3. sorszámmal ellátott munkáról a vizsgáztatók tudni fogják, hogy a vizsgázó legkedveltebb technikájával készült munkájáról van szó.) Vizsga előtt a saját szaktanár aláírásával hitelesíti a kiválogatott anyagot, igazolva, hogy valóban az iskolában, az adott vizsgázó által készült munkák alkotják a portfólió anyagát. A portfólió bemutatása: A kiválogatott anyaghoz kapcsolódva a vizsgázó szóban önállóan bemutatja, értékeli, értelmezi munkáját és indokolja a válogatását, ismerteti a munkáját irányító főbb gondolatokat. A bemutatást a vizsgacsoport szóbeli vizsgáinak keretében kell megtartani.

3.11.13. Mozgóképkultúra és médiaismeret

1. A mozgóképnyelv alapjai:

A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői; a technikai kép jellemzői; a látvány mozgóképi megszervezése; szerepjáték; montázs; mozgóképi elbeszélés

2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek:

A médiaszövegek rendszerezése; a valóság ábrázolásához való viszony; cselekményelemzés; a mozgóképi szövegek jelentése;

3. Mozgóképi szövegalkotás:

Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése;

4. Műfaj és műismeret:

A filmkultúra kettőssége műfaji jellemzők

5. Korstílusok, szerzők és művek

6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek:

Kortárs film

7. Magyar filmtörténeti ismeretek:

A magyar film a második világháború előtt;
A kortárs magyar film;

8. Média a mindennapi életben:

A társadalmi nyilvánosság; mediatizált információforrások használata; online média használata; a média és az életmód

9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége:

Intertextualitás, sorozatelv; a befogadást befolyásoló tényezők; a sztár; új médiatechnológiák;

10. Médiainstémények:

A médiaszöveg mint termék; a médiaipar intézményei; a médiaipar ellenőrzése;

11. A reprezentáció:

Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában

12. Jellegzetes televíziós műsортípusok:

Hírműsorok; reklám; folytatásos teleregény; show-műsorok; számítógépes játék;

A VIZSGA LEÍRÁSA

Középszint				
Gyakorlati vizsga		Írásbeli vizsga		
		180 perc		
Projekt		Feladatsor		
Médiaszöveg és munkanapló elkészítése („A” feladat)	Esszé elkészítése („B” feladat)	Fogalom- és tárgyismeret	Mozgóképi szövegértés	Média miniesszé
25 pont	25 pont	10 pont	25 pont	15 pont
50 pont		50 pont		

Írásbeli vizsga**Általános szabályok**

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A feladatsor minden esetben tartalmaz egy DVD-re rögzített, néhány (kb. 5-15) perc hosszúságú filmrészletet vagy televíziós műsorrészletet. Az írásbeli vizsga során először a feladatlaphoz tartozó film- vagy műsorrészletet kell a vizsgázóknak megtekinteniük, majd a feladatlapok szétosztását követően a vizsgázók három percet kapnak a filmrészlettel kapcsolatos kérdések tanulmányozására. Ezt követően a vizsgázók másodszor is megnézik a részletet, majd megkezdik a munkát.

A vizsgázó gyakorlati vizsgamunkájának tartalmaznia kell:

- egy médiaszöveget („A” feladat), amely lehet pl. rövid videofilm vagy műsor előzetes, riportázs, reklám, portré, hanganyag, fotósorozat, animációs munka, plakát, képregény, storyboard, számítógépes honlap vagy amely egyéb kreatív formában valósulhat meg;
- egy esszét, minitanulmányt („B” feladat), amely önálló irodalmazás, kutatás, elemzés alapján készül.

3.11.14. Dráma és tánc

A középszintű vizsga a tanulóktól a drámai művek, színházi előadások művészeti eszközeinek felismerését, azonosítását és az alapvető színházi eszközök és néhány színészi technika gyakorlati alkalmazását várja el. Ismerje a tánc- és mozgásszínház műfaját, elemeit. Az értékelés írásbeli, szóbeli és gyakorlati részből áll.

Az írásbeli és gyakorlati vizsgarésszel kapcsolatban nincs nyilvánosságra hozandó anyag. A szóbeli vizsga *tételcímeit* a jogszabályoknak megfelelően hozzuk nyilvánosságra.

3.11.15. Testnevelés

Szóbeli vizsgarész

Olimpiai mozgalom

A harmonikus testi fejlődés

Az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretek

Motoros képességek

Gimnasztika

Atlétika

Torna

Zenés-táncos mozgásformák

Küzdősportok, önvédelem

Úszás

Testnevelési és sportjátékok

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Szakszó, név- és fogalomtár: az előírt szakkifejezések ismerete

Gyakorlati ismeretek

Kötelező részek

gimnasztika

lányok: kötélmászás

fiúk: függeszkedés

Kötelezően választható

Atlétika

futószámok: 60 m-es síkfutás vagy
2000 m-es síkfutás

ugrószámok: magasugrás vagy
távolugrás

dobószámok: kislabdahajítás vagy
súlylökés

Torna:

Kötelező részek

talajtorna: egyénileg összeállított gyakorlat
kötelezően választott egy tornaszer

lányok

szekrényugrás vagy

felemáskorlát: egyénileg összeállított gyakorlat, vagy

gerenda: egyénileg összeállított gyakorlat, vagy

ritmikus gimnasztika: egyénileg összeállított szabadgyakorlat, és egyénileg összeállított gyakorlat választott kéziszerezssel bemutatása

fiúk

szekrényugrás vagy

gyűrű: egyénileg összeállított gyakorlat vagy

nyújtó: egyénileg összeállított gyakorlat, vagy

korlát: egyénileg összeállított gyakorlat

Testnevelési és sportjátékok

Két választott labdajáték

kézilabda: előírt gyakorlatok, vagy

kosárlabda: előírt gyakorlatok, vagy

labdarúgás: előírt gyakorlatok, vagy

röplabda: előírt gyakorlatok

Kötelezően választott:

Úszás vagy küzdősport a követelményekben meghatározott módon

A gyakorlati és az elméleti vizsgarész pontozása értékelési útmutató alapján történik.

3.12. A felvétel rendje:

Iskolai felvétel és átvétel szabályai:

Gimnázium:

Az intézményi beiskolázás a mindenkori tanév rendjére vonatkozó miniszteri rendelet alapján történik. Intézményünk felvételi vizsgát nem tart, a felvétel a jelentkezési lapon regisztrált tanulmányi eredmény alapján történik. Az emelt szintű (tagozatos) művészeti képzésre jelentkező tanulók alkalmassági vizsgán vesznek részt.

Az év közben iskolánkba felvett tanulók osztályozó és különbözeti vizsgák letételével teljesítik a korábban nem tanult tantárgyak követelményeit.

Alapfokú művészetoktatás:

A tanulók felvételére az intézmény minden év június hónapban felvételi vizsgát tart. A tanulók felvételéről a tagintézményvezető dönt.

A jelentkezőket a felvételi vizsgabizottság rangsorolja a felvételi vizsga eredménye és alkati rátermettségük alapján. A tanulók osztályba sorolására ugyancsak a felvételi bizottság tesz javaslatot. A fő tárgy, a kötelező tárgy és a választható tárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól.

Amennyiben a rendes felvételi eljárás során bármely szakfeladaton az intézményben betöltetlen hely marad, az iskola igazgatója rendkívüli felvételi eljárást hirdet.

4. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

4.1. Bevezetés

4.1.1. Beköszöntő

A hatályos Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény - amely a 2012. évi CXXIV. törvénnyel módosult -, alapján minden közoktatási intézménynek felül kell vizsgálnia és az új jogszabályoknak megfelelően módosítania kell pedagógiai programját.

Alapító Okiratunk megfogalmazza a fenntartó, 2013. 04. 01-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, elvárásait iskolánkkal szemben.

A program elkészítése óta eltelt idő azt bizonyítja, hogy eredményeink, a tanuló létszám stabilitása, az iskolahasználók visszajelzései, a kistérségben betöltött szerepünk további bizakodásra adhat okot. A finomítások, módosítások tovább erősíthetik jó kapcsolatainkat a növendékekkel, a szülőkkel, a város polgáraival.

4.1.2. Iskolatörténet, eredmények

Iskolánkat néhány éves zeneoktatói munkacsoportos előzmény után 1956 őszén alapította a Várpalota Városi Tanács König Károly kezdeményezésére, aki első igazgatója is lett a zeneiskolának. 175 növendék 7 főfoglalkozású és három óraadó tanár vezetésével kezdte el a zenetanulást a 6 tanteremből álló, szegényes, de saját épületben. 1959-ben fiókiskolánk nyílt Hajmáskéren és Öskүн, majd '63-ban Inotán, '66-ban Pétfürdőn létesült kihelyezett tagozat.

Az eredményesen működő, folyamatosan gyarapodó létszámú iskola életében 1989 mérföldkővé vált: Akkor kaptuk meg mai szép épületünket, amelyben további dinamikus fejlődésre nyílt lehetőség. Egyre-másra születtek a lelkes munka gyümölcsei, a megyei, majd országos versenyeredmények.

Az első országos verseny, melyre eljutott növendékünk, az Országos Fafúvós Verseny volt Leninvárosban, 1985-ben. Ezt követte a zalaegerszegi Lubik Imre Országos Trombitaverseny 1993-ban, majd kétszer egymás után a szolnoki Friss Antal Gordonkaverseny következett. '96-ban itt nyert I. helyezést Farkas Olívia, Kühlné Szili Gabriella növendéke, míg Szellinger Tamás (Hergovics János növendéke) az országos mélyrézfúvós versenyen nyert 2. díjat. Országos verseny döntőjébe jutott növendékeink

még: Molnár Johanna fagottból (Dóczi István), Aigner Barbara, és Radnai Bálint szolfézsából (Borbás Károly és Farkasné Szász Mariann). 2014-ben Szücs Gellért Zsombor trombitás, különdíjat kapott a Lubik Imre Trombitaverseny döntőjében.

Sok növendékünkben sikerült felébreszteni a zenei pálya iránti vonzódást. Évente többen kerülnek be a különböző zeneművészeti szakközépiskolákba. Amióta pedig Veszprémben is van szakközépiskola, tovább nőtt a zenei pályán továbbtanulók száma. Ma már több volt növendékünk tanít iskolánkban, és a mi növendékünk volt Nyíró Gábor zongoraművész, Kecskés Balázs zongoraművész-zeneszerző, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárai.

De nem csak a versenyek résztvevői és a zenei pályán továbbtanulók színvonalas munkájára lehet büszke tanári karunk, hanem arra is, hogy a kedvtelésből muzsikálók körében jelentős azoknak a száma, akik középiskolás korukban is hűségesek maradnak iskolánkhoz: Továbbképzőseink aránya megközelíti az 5 %-ot, és ez olyan városban, ahol nincs egyetem, főiskola, jó aránynak számít.

Pedagógiai Programunkban szeretnénk olyan elveket, módszereket meghatározni, amelyek hozzájárulnak a fenti sikorsorozat folytatásához, ízlés- és emberformáló tevékenységünk még hatékonyabbá tételéhez.

4.1.3. Hagyományaink

Legfontosabb, megőrzendő hagyományunknak a bensőséges, családi légkört tartjuk. Meg szeretnénk őrizni három fő célkitűzésünk egyensúlyát:

- Zeneértő, a zenélésben örömet, nemes szórakozást kereső és találó embereket akarunk nevelni.
- A legtehetségesebb növendékeket zenei pályára irányítjuk.
- Részt veszünk a város kulturális életében, hangversenyek szervezésében.

A megye iskolái felosztották egymás között a megyei hangszeres versenyeket, találkozókat. Iskolánk a gordonka- és a fafúvós versenyt rendezi, és örömeinkre szolgál, hogy nem csak a rendezés, hanem a szereplés is sikeres.

Városunk reprezentatív zenei rendezvénye a 2000-ben, 2003-ban, 2006-ban, 2009-ben, 2013-ban és 2015-ben rendezett Popper Dávid Nemzetközi Gordonkaverseny, melyre a világ számos országából sok versenyző érkezett.

Iskolánk minden évben önálló hangversenysorozattal jelentkezik. Ezt **a koncertsorozatot** nem csak a növendékek és szüleik, hanem a város zeneszerető közönsége is szívesen fogadja:

- Októberben van a „B” tagozatos növendékek hangversenye
- Óvodai hangszerismertető hangversenyek
- Karácsonyi hangversenyek
- Februárban tartjuk a tanári koncertet
- A harmadik koncert nagyszabású növendékhangverseny, ill. a megyei verseny évében a verseny gálakoncertje.
- Áprilisban volt növendékeink lépnek fel.
- Májusban hangszerismertetőt tartunk általános iskolásoknak.

A fúvószenekar a nagy múltú Bányász Zenekar utánpótlását is biztosítja, és önállóan is gyakran fellép iskolai, városi rendezvényeken. „A zene mindenkié” Közhasznú Alapítványunk immár 1996 óta segíti az iskola munkáját.

4.1.4. Iskolánk szerepe a városban

Rendezvényeink többsége a város közönségének is szól, a megyei versenyek pedig, és különösen a nemzetközi csellóverseny messze túlmutatnak a város határain is.

Tanáraink és növendékeink a Várpalotai Napok rendszeres résztvevői önálló programmal és közreműködőként egyaránt.

Iskolánk tanára vezeti a Bányász Kórust és volt növendékünk a Bányász Fúvószenekart.

A nagy múltú együttesek utánpótlását is iskolánk képezi.

Iskolánk rendezi az általános iskolások városi zenei vetélkedőjét. Ez a zenei műveltség megszerzésének, bővítésének jó alkalma.

A Ney Dávid városi kórustalálkozó igen sok embert mozgat meg a kórus zene ügye mellett. Tanáraink zongorakísérőként, diákjaink hangszeres közreműködőként, volt növendékeink pedig karvezetőként képviselik iskolánkat a rendezvényen.

Részt veszünk a Zenei Világnap és a Magyar Kultúra Napjának megünneplésében

Említést érdemel az Inotán, Hajmáskéren és Öskün rendszeresen elhangzó Karácsonyi koncert.

Növendékeink rendszeresen közreműködnek kiállítások megnyitásán, városi ünnepélyeken, szólóban, kamarazenevel, zenekarral. Hajmáskéren és Öskün, Ósiben hangversenyekkel színesítjük a települések kulturális életét.

4.1.5. Tárgyi feltételeink

Iskolánk épülete az 1988. évi átadás óta jól megfelel az iskola céljainak, 14 tanteremünk, 60 főt befogadó kamarateremünk van 2 irodával. Könyvtárunk, kotta- és hanglemeztárunk jelentős állománnyal rendelkezik. Az előképzős órákat a Várkerti, Nepomuki, Rákóczi, Bán és Vásárhelyi általános iskolákban, valamint Pétfürdőn, Öskün, Ósiben és Hajmáskéren tartjuk.

Hangszereink mennyiségi szempontból néhány hiánytól eltekintve megfelelnek a kötelező felszerelésről szóló 11/1994. MKM rendelet 7. mellékletében foglaltaknak. Jobb minőségű hangszerekből azonban hiányunk van. Mind a szóló, kamarazenei, zenekari hangzás, mind a versenyekre, felvételi vizsgára készülő növendékek esélyeinek a javítása céljából szükségünk lesz a közeljövőben néhány márkás hangszerre.

Jelenlegi hangszereink:

zongora	8
pianínó	9
szintetizátor	2
digitális zongora	4
hegedű	53
brácsa	4
gordonka	33
nagybőgő	1 (népi)
furulya	5 készlet
piccolo	2
fuvola	40
oboa	8
klarinét	25
szaxofon	4
fagott	8

trombita	18
harsona	2
tuba	2
kürt	3
tenorkürt	6
ütőhangszerek	ebből 1 marimba

Iskolánk internet hozzáféréssel, interaktív táblával és 6 asztali számítógéppel továbbá 5 lappal rendelkezik. Audiovizuális eszközökkel is megfelelőképpen el vagyunk látva. A hiányokat folyamatos beszerzéssel pótoljuk. A jelen Pedagógiai Program megvalósításához rendelt eszközjegyzéket mellékeljük.

4.2. Az iskola működése

4.2.1. A képzés szerkezete

Iskolánkat a tanulók általában közismereti iskolai tanulmányaikkal párhuzamosan látogatják, és mivel a zeneiskola nem kötődik tankötelezettséghez, egy-egy évfolyamba különböző korosztályhoz tartozó tanulók is járhatnak. A tanulóknak és szüleiknek jogukban áll pedagógust választani, csak az adott kolléga teljesítendő óraszama szabja meg az igény teljesítését.

A hangszeres tanulmányokat megelőzi két év fakultatív előképző. Kívánatos, hogy a hangszer tanulást énekes alapvetés előzze meg, de gyakran előfordul, hogy jó képességű növendékek az előképzővel párhuzamosan már hangszeres előkészítő évfolyamot is végeznek. A korábbi „kis előképző”, mely fontos helyet foglalt el beiskolázásunkban, változatlan formában, de új elnevezéssel, 1. előképző évfolyamként működik. A csoportlétszámok kialakításánál elsődleges szempont az Nkt. és a fenntartó által megszabott létszámok teljesítése. A 27/1998. (VI. 10.) MKM. Rendeletet módosító, 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet 1. sz. melléklete az irányadó a 2011 – 2012. tanév előtt megkezdett hangszeres tanulmányok tekintetében:

Az alapfokú évfolyamok száma a húros hangszerek, zongora, szintetizátor, a furulya, a fuvola, magánének a trombita és az ütőhangszerek esetében 6, klarinét, szaxofon, tenorkürt, tuba, vadászkürt esetében 4-év.

A középfokú – továbbképző – évfolyamok száma 4.

Összefoglalva: előképző: 2 évfolyam
alapfok: 6 évfolyam, rövid tanszakokon 4 évfolyam
középfok: 4 évfolyam
összesen: 12 évfolyam, rövid tanszakokon 10 évfolyam.

Az iskola látogatásának korhatára gyakorlatilag nincs, a finanszírozás azonban meghatározza, hogy állami támogatás csak 6 és 22 év közötti tanulók után vehető igénybe, ha a 18 év feletti tanuló a közoktatásban vesz részt.

A zeneiskolában hagyományosan kötött vizsgarend van, az első félév végén szülői értekezlettel egybekötött nyilvános hangverseny keretében is lehet a vizsga, a tanév végi beszámoló bizottság előtt zajlanak.

Az alapfokú művészetoktatási intézmény alapfokú évfolyamáról a továbbképző évfolyamra az léphet, aki – jogszabályban meghatározottak szerint szervezett – művészeti alapvizsgát tett. A vizsgára február 15-ig kell jelentkezni és 3 tagú vizsgabizottság előtt kell számot adni a követelmények elsajátításáról. A továbbképző osztályok végén záróvizsgára lesz lehetőség. Mind az alapvizsga, mind a záróvizsga 3 tagú bizottság előtt tehető le. A követelményeket a

„27/1998.(VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról” című rendeletet módosító, 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet 2. sz. melléklete alapján készült helyi tanterv tartalmazza.

Az egyes tanulmányi szakaszok nevelési céljai nem különülnek el. Az egyéni képzésből fakad, hogy a nevelési feladatok ütemezését, esetenként sorrendjét a növendék egyénisége, képességei, adottságai határozzák meg.

4.2.2. A képzési célok szakaszai és általános követelményei

Szolfézs előképző:

- Magyar és európai gyermekdalok éneklése, szolmizálása,
- Kottaolvasási, - írási alapkészségek kialakítása.

Hangszeres előképző:

- Hangszeres alapfunkciók kialakítása,
- Alapfokú hangszerkezelési jártasság kialakítása játékos módszerekkel, gyermekdalokon.

Fejlesztési követelmények, feladatok

Alapfok, „A” tagozat:

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése
- Zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása)
- Biztonságos kottaolvasás készsége
- Kiművelt belső halláson alapuló intonációs készség
- A tantervben előírt nehézségi fokú zenei anyag stílusos, megformált előadása
- Törekvés a szép hangra, árnyalt dinamikára
- A játszott zenei anyagban előforduló előadási jelek, zenei szakkifejezések ismerete
- A játszott szerzők, más közismert zeneszerzők ismerete
- Alapfokú lapról olvasási készség
- Törekvés a kreativitásra, improvizációra
- Alkalmazkodás igénye duóban, kamarazenében
- Alapvető harmóniai, formai ismeretek
- Önálló gyakorlás képessége
- Alapfokú szereplési rutin szólóhangszeren, kamarazenében.

Alapfok, „B” tagozat: A szakközépiskolai felvételi vizsga szintjének teljesítése:

Az „A” tagozat követelményein felül:

- Ciklikus, nagyobb lélegzetű művek stílusos, biztonságos megszólaltatása
- Önálló formálás, kidolgozás készsége
- Magas zenei igényű hangképzés
- Teljesen biztos, kiművelt hallás több szólamban is
- Lapról olvasás
- Diktálás után többszólamú részletek lejegyzése
- Hangközök, harmóniak, harmóniafüzések felismerése, játszása, leírása.

Továbbképző „A” tagozat: Az alapfokon elsajátított ismeretek, készségek továbbfejlesztése olyan tempóban, amely a növendék idejének, lehetőségeinek megfelel. A hangszer mellett kötelező a középiskolás növendékeknek legalább egy választható tárgy felvétele. Ez lehet zenekar, kamarazene, zeneirodalom, kórus, vagy engedéllyel a B tagozatosok szolfézs, vagy zeneelmélet órája. Azt a középiskolás növendéket, aki idő hiányában a tantervi követelményeket nem tudja teljesíteni, de a zenei képzéstől nem akar elszakadni, kamarazene főtárgyra, vagy zeneirodalom főtárgyra irányítjuk át. Ezek mellett még csökkentett

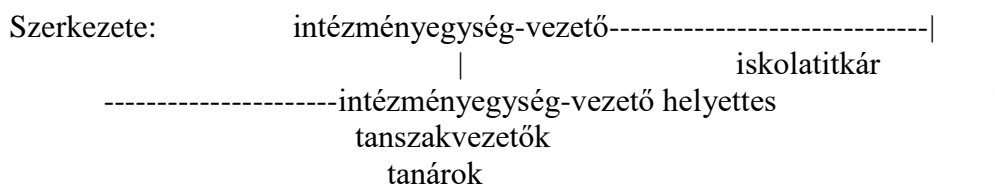
óraszámában – heti 1 x 30 percben – hangszeres képzésben részesülhet. A záróvizsga feltétele a négy középfokú osztály sikeres elvégzése és a vizsgaszabályzatban megjelölt elméleti, zeneirodalmi anyag elsajátítása. A záróvizsgára bocsátáshoz jogszabály vagy az iskolavezetés a tanszakvezető egyetértésével alkalmanként egyes választható tárgyak látogatását kötelezővé teheti.

Továbbképző „B” tagozat: Egyes növendékek középiskolában is magasabb teljesítményre képesek. Számukra a zeneiskola biztosítja a továbbképzős „B” tagozatos képzést, valamint egyes kötelező tárgyakat: zongora, szolfézs, zeneelmélet, zeneismeret, zeneirodalom, kamarazene.

A tagozat követelményeit a főiskolai, egyetemi felvételi vizsga követelményei határozzák meg.

4.2.3. Az iskola szerkezete, irányítási rendszere

**Az Alapfokú Művészeti Iskola a Thuri György Gimnázium
intézményegységeként működik.**

Az intézményegység-vezető, intézményegység-vezető helyettes, a tanszakvezetők, a tanárok és az iskolatitkár munkáját munkaköri leírás alapján végzi. A munkaköri leírások a Szervezeti és Működési Szabályzat mellékletei.

4.2.4. Ellenőrzés, felügyelet, tanácsadás

A belső ellenőrzés az intézményvezető feladata. Ennek formái:

- Óralátogatás – különösen kezdő kollégák és problémák esetén
- Részvétel a hangversenyeken, meghallgatásokon, beszámolókon, tanszaki napokon, lehetőség szerint megyei, regionális, országos versenyeken is.
- A munkavégzés rendjének és zavartalanságának ellenőrzése.

Az intézményvezető megosztja az ellenőrzési feladatokat az intézményegység-vezetővel illetve annak helyettesével, bevonja a tanszakvezetőket.

A szakmai felügyelet első fokon a tanszakvezetők feladata. Az intézményegység-vezető helyettes szakmai ellenőrző tevékenysége saját szakán túl elsősorban pedagógiai és általános zenei jellegű.

A tanszakvezetők feladata a kezdő kollégák beilleszkedésének a segítése.

Problémás esetben az intézményvezető – vagy a fenntartó – külső szakértőt bíz meg egy-egy terület átvizsgálásával.

Az ellenőrzés és felügyelet témakörébe tartozik a továbbképzések irányítása. A tanárok saját ambícióit és az iskola céljait, elvárásait az intézményvezető az intézményegység-vezető és a tanszakvezetők véleményének figyelembe vételével hangolja össze – a tanár önállóságának tiszteletben tartásával.

A tanácsadás leghatékonyabb formája, ha a tantestületben olyan légkör uralkodik, melyben mindenki szívesen fogadja a segítő szándékú bírálatot, javaslatot a többi kollégától. Ennek erősítése és általánossá tétele az iskolavezetés fontos feladata.

4.2.5. Érdekvédelem

A tanulók érdekvédelmét szülői munkaközösség látja el.

A tanárok érdekvédelmi fóruma a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének iskolai csoportja.

A szakmai érdekképviselőket a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége biztosítja.

A dolgozók jogairól, az ezzel kapcsolatban megjelenő jogszabályokról az intézményvezető tájékoztatja a dolgozókat. Minden érdekelt törekszik a vitás kérdések tárgyalásos megoldására, a dolgozók csak az összes egyeztetési lehetőség sikertelensége esetén fordulnak külső jogorvoslati fórumhoz.

4.2.6. A tanulói jogviszony létesítése

A zeneiskolában a tankötelezettséget teljesíteni nem lehet, az iskola látogatása fakultatív.

A tanulói jogviszony a beiratkozással jön létre. A növendékeknek minden tanév végén újra be kell iratkozniuk.

Az új növendékek beiratkozását megelőzi a nyilvánosan meghirdetett felvételi meghallgatás. A jelentkezők alkalmasságát a meghallgatást végző 3 tagú bizottság állapítja meg, eredményét rangsorolja. Javaslatot tesz a felvételre, az intézményvezető a szabad férőhelyek mértékéig a javaslat szerint veszi fel a jelentkezőket. 50%-os teljesítmény, vagy 3,5-es általános iskolai bizonyítvány alatti jelentkezőket csak rendkívül indokolt esetben veszünk fel. A helyhiány miatt elutasított jelentkezők az iskolához benyújtott, de a fenntartónak címzett fellebbezéssel élhetnek.

A régi növendékeket érvényes bizonyítványuk alapján írjuk be. A pótvizsgára utasított, vagy más okból ősszel vizsgázó tanulót a vizsga letételéig feltételesen írjuk be.

A más zeneiskolából érvényes bizonyítvánnyal jelentkező tanulókat – amennyiben időben jelentkeznek – lehetőleg felvesszük.

4.2.7. A tanulói jogviszony megszűnése

Természetesen megszűnik a tanulói jogviszonya annak a növendéknek, aki

- a zeneiskola továbbképző osztályait sikeresen elvégezte,
- az alapfokú osztályokat elvégezte és eredményes felvételi vizsgát tett zeneművészeti szakközépiskolába
- az alapfokú osztályokat elvégezte, és nem kíván továbbképzőbe lépni.

Az új tanévre nem iratkozhat be az a tanuló,

- aki elégtelen osztályzatot kapott és a pótvizsgát nem teszi le
- akinek az iskolával szemben tartozása van.

Tanév közben megszűnik a tanulói jogviszonya annak a növendéknek, aki

- 10 igazolatlan mulasztást vétett, és felszólításra sem tudja vagy akarja igazolni hiányzását. Kiskorú tanuló esetében a szülőtől kell kérni a helyzet tisztázását.
- Olyan súlyos fegyelmi vétséget követett el, amely a megfelelő eljárás után az iskolából való kizárást vonja maga után.
- Térítési díjjal tartozik, mentességet, mérséklést nem kért és írásbeli felszólítás után sem hajlandó rendezni határidőre a tartozását.

4.2.8. Az esélyegyenlőség biztosítása a Pedagógiai Programban.

Iskolánkban a rossz anyagi körülmények között élő diákok száma 15-20 % körül mozog. Nagyrészüket Inota városrészből kerül ki, ahol sajnos elég nagy számban fordul elő, hogy csonka családban nőnek fel a gyermekek, vagy olyanra is van példa, hogy a nagyszülők nevelik őket.

A munkanélküliség is elég jelentős városunkban, ami szintén döntő egy család életében és komolyan befolyásolja a gyermekek sorsát.

A művészetoktatásban nagy lehetőségek rejlenek a nehéz sorsú gyermekek életminőségének javítására.

Az egyéni oktatásból adódóan a tanulók a zenetanáruknak néha jobban megnyílnak, őszintébben beszélnek problémáikról, mint a szüleikkel.

A négy szemközti kommunikáció és az a lehetőség, hogy a zenét tanuló a hangszerén könnyebben ki tudja fejezni az érzelmeit / kijátssza magából az örömet és a bánatát/ kiváló lehetőség a problémák enyhítésére, feloldására.

Intézményünk gyermekközpontú, szolgáltató lévén igyekszik a jelentkezők szüleit teljes körűen tájékoztatni az igénybe vehető szociális kedvezményekről, a jegyzői határozattal rendelkezők pedig a térítési díj fizetése alól felmentést kapnak.

Az érintett tanulók tehetséggondozásának lehetőségét biztosítani kell, hogy művészetszerető emberré váljanak.

Az oktatás folyamán minél barátságosabb légkört próbálunk teremteni, hogy tanulóink jó érzéssel jöjjenek hozzánk és még jobb hangulatban távozzanak a hangszeres és csoportos órákról is.

A szülői értekezleteken és a tanszaki bemutatókon megpróbáljuk a szülőkkel is érzékeltetni azt az érzést, amit a szakma csak flow /áradat/ érzésként említ, és a zeneművek előadásakor érezhet az előadó.

Az esélyegyenlőséget azzal is megpróbáljuk biztosítani, hogy a kihelyezett tagozatokon is ugyanolyan feltételeket biztosítsunk a humán erőforrás, szakos ellátottság és a tárgyi feltételek biztosítása terén, mint a székhelyünkön.

A hiányzásokat figyelemmel követjük, és minél hamarabb megpróbáljuk felderíteni az okokat és a szülők figyelmét felhívni a megengedettnél magasabb hiányzások következményeire.

Az akadálymentesítés megoldása folyamatban van.

4.2.9. A zeneiskola munkarendje

Az iskola a tanév rendjéről szóló miniszteri utasítás szerinti munkarendet tartja. Az őszi, téli és tavaszi szünet időpontjának esetleges módosítását az általános és középiskolákkal és a fenntartóval egyeztetjük.

A tanév munkájának részletes tervezése az iskola munkatervében történik. A munkaterv és a tanévvégi beszámoló az intézményvezető szempontjai alapján készül.

Az iskola munkatervében

- kiemelt oktatási és nevelési feladatok,
- tanszaki célkitűzések, mellékletként a tanszaki munkatervek
- rendezvénynaptár, külön az általunk rendezendő megyei, regionális, országos vagy nemzetközi versenyek, fesztiválok
- versenyekre jelentkezések
- az iskola kapcsolatai kapnak helyet.

A tanév végén a munkaterv az alapja a **beszámolónak**, amelyben a munkatervi pontok értékelésén kívül szerepelnek

- a felvételi vizsgák eredményei
- a megyei, regionális, országos, nemzetközi versenyeken elért eredmények
- a felkérésre teljesített szereplések, közreműködések
- a teljesített továbbképzések
- egyéb, a munkatervben előre nem tervezhető események.

A tanszakvezetők önálló, az iskola éves munkatervével egyeztetett, abba beillesztett tanszaki munkaterv alapján irányítják a tanszak munkáját.

A tanszaki munkatervek teljesítéséről a tanév végén a tanszakvezetők beszámolót készítenek, amelyek a fenntartónak szóló intézményi beszámoló mellékletét képezik.

A heti munkarendet az órarendek tükrözik. Az iskola hét közben 8-tól 20 óráig tart nyitva. Szombatra órarend szerinti órát beosztani nem szabad, alkalmi gyakorlásra, próbára előzetes megbeszélés alapján van lehetőség.

Az előképzős órákat a távolabb fekvő iskolákban órarendbe illesztve, az általános iskolai órák után tartjuk meg.

4.3. Nevelési Program

4.3.1. Személyiségfejlesztő iskola

Intézményünk pedagógiai alapelvei, hogy a minőségközpontúságot és a tehetséggondozást állandóan szem előtt tartva, tevékenységünk szolgáltató jellegét megőrizzük. A ránk bízott gyerekek emberi értékeit, lelki egészségét, értelmi és érzelmi intelligenciáját, magatartási szokásait, zenei alkotóképességét, sikerélményt biztosító, szeretetteljes, mindenkire személy szerint odafigyelő, segítő, esélyegyenlőségre lehetőséget adó légkör megteremtésével biztosítjuk. Nevelési céljaink, hogy mindazok a gyermekek, fiatalok, akik iskolánkba kerülnek,

- megszeressék a művészi zenét,
- megtanuljanak hangszeren játszani, ill. énekelni,
- harmonikus, kiegyensúlyozott személyiséggé váljanak,
- fejlett érzelmi kultúrára tegyenek szert,
- sokoldalú társas kapcsolatok kialakítására, fenntartására váljanak képessé.

Ezen célok elérésére az a heti 4-6 óra, amelyet a növendékek az iskolában töltenek, nem elegendő. Ezért az első órától kezdve arra törekszünk, hogy a növendékekkel kialakítandó szoros kapcsolat oda vezessen, hogy ne csak otthoni gyakorlásra tudjuk készíteni növendékeinket (bár ez sem kis feladat) hanem a fenti célok megvalósítását szolgáló állandó szokásokat is képesek legyünk kialakítani bennük.

A bevezetőben megfogalmazott célokat a következő módokon szeretnénk megvalósítani:

Zeneértő, a zenélésben örömet, nemes szórakozást kereső és találó emberek nevelése. E célkitűzés megvalósítása abban a pillanatban kezdődik, amikor a gyermek először beteszi a lábát a Zeneiskolába. Megismerkedik a zene alapjaival, hangszert választ, melynek segítségével aktívan megkezdheti a zene művelését. Az általános gyakorlat, hogy a zenetanulás a gyermek általános iskolai második osztályos korában kezdődik a hangszertanulást megelőző egy vagy két (fakultatív) előképző évfolyamon. Az 1. előképző évfolyam az óvodák egészen kitűnő zenei programjának a folytatása, játékos bevezetés a zene világába. A 2. előképző elvégzése után választhatnak hangszert a növendékek: zongora, hegedű, gordonka, furulya, fuvola, klarinét, trombita, gitár, szintetizátor. Felső tagozatos korban jöhetnek a nagyobb hangszerek: oboa, fagott, kürt, harsona, tuba, szaxofon. Középisikolás korban, a mutálás befejeződése után kezdhető az énektanulás. A hangszeres órák mellett szolfézs foglalkozásokon vesznek részt a növendékek, a középisikolások zeneirodalom órákat hallgatnak.

Igen fontosnak tartjuk, hogy a zenetanulás, mely jórészt szülői indíttatásra, sokszor a gyermek személyes akarata nélkül, vagy éppen ellenére kezdődik, az évek során átalakuljon, megváltozzon. Az a növendék, aki ráérez a zene szépségére, szinte nem tudja abbahagyni a zenetanulást. Ezek a növendékek szívesen vesznek részt kamarazenélésben, zenekari vagy énekkari munkában. Felnőtt korokban keresik a különböző amatőr együttesekben való részvétel lehetőségét. Erre bizonyíték az, hogy a Bányász Kórus és a Bányász Fúvószenekar fiatalabb tagjai szinte valamennyien iskolánk növendékei voltak, vagy ma is azok.

„A tehetség valamely adottságnak, képességnek vagy képesség együttesnek kimagasló szintje, a feladatok iránti erős elkötelezettség és a magas kreativitás kölcsönhatása.”

A legtehetségesebb növendékek zenei pályára irányítása igen felelősségteljes feladat, sőt, az igazi tehetség felfedezése is az. Tehetséges növendékeink fejlődését biztosítják a különböző szintű zenei versenyek. A megyénkben meghonosodott gyakorlat szerint az egyes iskolák más-más hangszer megyei versenyét bonyolítják le. Iskolánk a gordonkások és a fafúvósok versenyét vállalta. Természetesen részt veszünk a többi iskola által rendezett versenyeken is.

Magasabb szintűek természetesen az országos versenyek, melyekre több megyét átfogó körzeti válogató alapján kerülnek a résztvevők. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ezek közül is több válogatón, ill. versenyen részt tudunk venni.

Zenei pályára készülő növendékeink számára emelt szintű, ún. „B” tagozatos képzést biztosítunk, hosszabb hangszeres órákkal, speciális szolfézs csoporttal. Számukra biztosítjuk a versenyekre készülést. A felvételi vizsgákra, előfelvételikre a tanár, szükség esetén zongorakísérő is elutazik a tanulóval. Rendszeresen fellépéseket szervezünk részükre, hogy a szükséges rutint megszerezzék. Zenei táborokba, kurzusokra küldjük őket

A pályára induló növendékeink sorsát középisikolás, főiskolás korokban is figyelemmel kísérjük, visszahívjuk őket beszámolni tanulmányaikról, sikereikről, valamint évente koncertezni is.

Részvétel a város kulturális életében, hangversenyrendezés

Egyenrangú célkitűzésünk a másik két, tanulmányi jellegű prioritással a közművelődés szolgálata. Formáiról, alkalmairól az 4.1.4. pontban beszámoltunk.

4.3.2. Közösségépítés

A kamarazene és a zenekari játéknak kiemelt szerepet szánunk zeneiskolánk pedagógiai programjában. Ennek jelentősége túlmutat a zeneiskolai foglalkozásokon, és mással alig pótolható közösségi nevelési lehetőséget rejt magában.

A kamarazenei csoport tagja:

- Egyéni teljesítményével hallhatóan és mérhetően járul hozzá az együttes produkciójához. Jó játéka emeli, gyenge játéka csökkenti a közös játék minőségét, szélsőséges esetben teljesen tönkre is teheti a többiek játékát. Felelőssége a többiekért kézzelfogható.

- Az együttesben jóval magasabb színvonalú művek eljátszására képes a számára szólóban elérhetőnél. A közösség ereje megkerülhetetlen tapasztalatává válik.

- A darab tanulása, kidolgozása során szembesül a tanár utasításával. Ennek elfogadása - esetleg saját elképzeléseinek módosítása árán is - a hiteles megszólaltatáshoz elengedhetetlen művészi alázat megtanulásának szinte egyedüli alkalma.

- A csoport többi tagja véleményének a meghallgatása nélkül nem remélheti, hogy az ő véleményét meghallgatják. Tehát ahhoz, hogy egyéni véleménye a közös produkcióba beépülhessen, legalább részben el kell fogadnia a többiek véleményét, vagyis ki kell fejlesztenie magában a kompromisszumra hajlandó tárgyalási készséget.

- A jól sikerült együttes szereplés élménye olyan közösségformáló, közösségteremtő alkalom, melynek során egymásért felelős, egymás munkáját becsülő, azonos célért erőfeszítésre képes közösség születik.

Ezért érdemes többlet energiát áldozni a kamarazenei csoportok, zenekarok létrehozására, működtetésére. Tanári irányításuk, vezetésük a demokratikus vezetés megismerését kell, hogy jelentse az együttes tagjai számára, azzal a tapasztalattal tetézve, hogy a teljesítmény a jól vezetett, öntudatosan együttműködő személyek erőfeszítésének az eredménye.

A kamarazene csoportok minimum heti egy órában (45') próbálnak, a tantárgyfelosztásban beállított kamarazenei órában. Munkájukat éves terv alapján végzik, melyben szerepel megtanulandó művek szerzője, címe, a tanulás ütemezése és a várható fontosabb szereplések. Az év vége táján teljesített szereplésük beszámolóknak tekinthető. Értékelésük a szakmai programban rögzített elvek szerint történik. Iskolánkban csengettyű együttes színesíti a kamaracsoportok palettáját, tanulóink nagy kedvvel vesznek részt a csoport munkájában.

A zenekarok min. heti 1 x 2 órában próbálnak (2 x 45'), működésük hasonló a kamarazenei csoportok működéséhez.

A jelenleg működő vonós- és fúvószenekar mellett szeretnénk újraindítani a korábban jól működő fáfúvós, rézfúvós kamaracsoportokat, valamint szorgalmazzuk ezek alakítását más tanszakokon is.

4.3.3. Beszámoltatás, vizsga

A hangszeres növendékek minden tanév félévében a tanév rendjében előírtaknak megfelelően félévi beszámolón vesznek részt. A beszámoló anyagát a tantervben előírtak alkotják, általában két etűd és egy darab. A félévi meghallgatások és az év végi beszámolók esetleges további követelményeit a tantervi kötelező anyagon túl a tanszakok maguk határozzák meg azzal a megkötéssel, hogy a többlet-feladatokat - lapról játszás, zenei műszavak, kamarazene (duó, négykezes) - a tanév elején ismertetni kell. A tanszaki munkaközösség ezt éves munkatervében részletezheti, kiegészítheti.

A félévi meghallgatások tanszaki hangversenyek formájában, nyilvánosan, de bizottság előtt is lebonyolíthatók.

A tanév végi beszámoló anyaga - ha a tanterv másként nem rendelkezik - négy darab, "B" tagozatosoknak tanszakonként változóan 4-6 darab. A "B" tagozatosok anyaga kötelezően kotta nélkül játszandó, az "A" tagozaton a fejből játék kötelezettségének a mértéke tanszakonként változik. Az előadási darabokat azonban az "A" tagozaton is fejből kell játszani a vizsgán.

Az év végi beszámoló zártkörű, vizsgabizottság előtt zajlik. A bizottság tagjai a tanszak tanárai és rokon szakos tanárok, legalább 3 fő. Kisebb létszám esetén a meghallgatást, beszámolót szüneteltetni kell. A „B”-s növendékek vizsgája az iskola teljes tantestülete előtt hangzik el.

Azt a tanulót, aki a beszámolóról igazoltan hiányzik, ősszel kell meghallgatni, vagy hiteles orvosi illetve szülői igazolás esetében egész évi munkája alapján osztályozható.

A fentiekén kívül minden növendék évente legalább egy alkalommal tanszaki hangversenyen nyilvánosan fellép.

4.4. A művészeti alapvizsga követelményei: A helyi tanterv mellékleteként szerepel a pedagógiai programban.

4.4.1. A növendékek munkájának értékelése

A növendékek minden hónap végén osztályzatot kapnak tárgyhavi munkájukra. Az osztályzat előmeneteli és szorgalmi jegyből áll. A hónap utolsó óráján mindkét jegyet beírjuk a tájékoztató füzetbe.

Félévkor a tájékoztató füzetben félévi értesítőt kap a növendék a zeneiskolában tanult vagy látogatott valamennyi foglalkozásról, ezt a szülővel láttamoztatni kell.

Tanév végén a növendék bizonyítványt kap. Ebben a hangszer, magánének főtárgy, a szolfézs, a zeneelmélet és a zongora kötelező tárgy értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik: 5 - jeles, 4 - jó, 3 - közepes, 2 - elégséges, 1 - elégtelen. A szorgalmi minősítések: 5 - példás, 4 - jó, 3 - változó, 2 - hanyag. A többi kötelező és választott tárgy értékelése: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg. Az osztályzatokat a tájékoztató füzetbe számmal, a bizonyítványba számmal és betűvel kell beírni.

A félévi értesítőben és a bizonyítványban kapott érdemjegyek egy osztályzattal eltérhetnek a hó végi jegyek átlagától. Az ennél nagyobb eltérést mind a vizsgabizottság, mind a növendék és szülője előtt részletesen indokolni kell.

A szorgalmi minősítést az igazolatlan mulasztások a következő módon befolyásolják: Az a növendék, akinek a tanév folyamán

1-2 igazolatlan mulasztása van, legfeljebb 4 - jó,

akinek 3-4, legfeljebb 3 - változó,

akinek 5-9, legfeljebb 2 - hanyag minősítést kaphat.

Részletes minősítést készít a hangszeres és a szolfézstanár a növendékről szakközépiskolai felvételi vizsga előtt. A minősítést az igazgató elküldi a felvételiztető intézménynek. A legeredményesebb és legszorgalmasabb növendékeinket, a tanévzáró ünnepély keretében jutalmazzuk meg.

4.4.2. A magasabb osztályba lépés feltételei

- Eredményes főtárgyi és kötelező tárgyi vizsga az évfolyam anyagából.

- Részvétel az órák min. 66%-án. Ettől a feltételtől jó színvonalú beszámoló és kellő indok alapján kérelemre el lehet tekinteni.
- Az iskolával szemben fennálló esetleges tartozás rendezése.
- Az a tanuló, aki az év végi beszámolón elégtelen osztályzatot kapott, csak eredményes javítóvizsga után írható be magasabb osztályba.
- Az a tanuló, aki a tanév folyamán 10 vagy több órát igazolatlanul mulasztott, nem bocsátható vizsgára, a tanulók névsorából törölni kell.
- Az a tanuló, akinek mulasztásai nem érik el az órák 33 %-át, de egyéb méltányolható okból nem végezte el az évfolyam anyagát, a szülő írásbeli kérelmére osztályát megismételheti.
- Osztályát folytathatja az a tanuló is, tantestületi döntés értelmében osztályozó vizsga letételével, aki igazoltan hiányzott a foglalkozások 33%-áról.

Indokolt esetben a tanuló két évfolyam anyagából összevont beszámolót tehet. Az erre vonatkozó kérelmet a tanuló, ill. törvényes képviselője írásban köteles benyújtani a tárgyév ápr. 30-ig. Az összevont beszámoló anyagát 1/3 részben az alacsonyabb, 2/3 részben a magasabb osztály anyagából kell választani.

4.5. Oktatási program, tantervek

A Pedagógiai Program 1. számú melléklete tartalmazza az alapfokú művészetoktatás helyi tantervét, mely a 27/1998. (VI. 10.) MKM. rendelet alapján készült.

4.5.1. A tananyag, taneszközök kiválasztásának elvei

A törzsanyag elvégzéséhez használt könyvek, kották kiválasztása a tantervben ajánlott tankönyv- és kottajegyzék alapján történik. Az azonos hangszer, tárgyat tanító tanárok úgy választják ki a tananyagot, hogy - ha nem azonos könyvből, kottából tanítanak - az átjárhatóság, a más tanárhoz történő átosztás lehetősége fennmaradjon. Ennek az elvnek az érvényesülését a tanszakvezető biztosítja.

A kiegészítő anyag kiválasztása, a hozzá szükséges könyvek, kották meghatározása a tanár joga. A kööttség csupán annyi, hogy a választással alapos előzetes egyeztetés nélkül sem a növendék szüleine, sem az iskolára nem róhat a szokásosnál nagyobb anyagi terhet.

4.6. Fejlesztések

Felszerelés, eszközök, hangszerek

2004 októbere óta rendelkezünk internet hozzáféréssel. Tiszta szoftver programnak is tagja intézményünk. Az amortizáció kompenzálására, az előregedett, természetes elhasználódás miatt tönkrement hangszerek, eszközök folyamatos pótlására fenntartói, és pályázati forrásokat szeretnénk felhasználni. Évente próbáljuk az előzetesen egyeztetett tanszaki igényeket teljesíteni.

A beszerzések ütemezése megtörtént, a fenntartóval az igényeket egyeztettük.

4.7. Kapcsolatok, nyilvánosság

4.7.1. Kapcsolataink

Iskolánk hagyományosan jó kapcsolatot tart fenn a Várpalota Város Önkormányzatával, az ünnepélyek, megemlékezések, koszorúzások zenei aláfestését iskolánk biztosítja. Az 4.1.4. pontban megfogalmazott hangversenyrendezéssel, a Megyei Fafúvós Verseny szervezésével, valamint a Popper Dávid Nemzetközi Gordonkaverseny előkészítő és szakmai munkájába történő bekapcsolódással segítjük a város közművelődési céljainak megvalósítását.

A szülőkkel évente kétszer rendszeresen találkozunk, a tanszaki hangversenyeket szülői értekezlettel kötjük össze. A tanszaki szülői közösségek rendszeresen segítenek rendezvényeink lebonyolításában. A kisebb növendékek szüleit időnként meghívjuk óralátogatásra. A hangszeres előképzősök esetében lehetőséget biztosítunk, ha szükséges, hogy a szülők jelen legyenek az órákon. Iskolánkban Szülői Munkaközösség működik, amely betekintést nyer az iskola alapidokumentumaiba és véleményezi azokat. A szülők kérdéseikkel szóban vagy írásban közvetlenül az intézményvezetőhöz fordulhatnak, aki 8 napon belül köteles azokra érdemben válaszolni. A rendszeres kapcsolattartás, az önértékelési rendszerben ciklikusan visszatérő kérdőíves, illetve interjú általi véleménygyűjtés az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit szélesítheti.

Az általános iskolákban rendszeresen jelen vagyunk a kihelyezett előképzős csoportok révén. Rendezvényeiket közös tanulóink felkészítésével, szerepeltetésével támogatjuk.

A városi középiskolák, a Thury György Gimnázium, a Faller Jenő Szakközépiskola ünnepségein, szalagavatóján, ballagásán rendszeresen fellépnek közös növendékeink, az Országos Diáknapi Helikoni Ünnepségeire középiskolás növendékeinket felkészítjük.

A megye zeneiskolaival a közös rendezvények, hangszeres versenyek kapcsán rendszeresen találkozunk, együttműködünk.

Az országos szakmai szervezetek közül iskolánk tagja a Magyar Zeneiskolák és Művészeti iskolák Szövetségének.

Alapítványunk révén a város üzemével, vállalkozóival, kedves támogatóinkkal vagyunk kontaktusban.

4.7.2. Nyilvánosság

A növendékeket, szülőket az iskola eseményeiről a 4.7.1. pontban felsorolt alkalmakon túl is rendszeresen tájékoztatjuk, a döntések előkészítésébe bevonjuk.

A város nyilvánossága elé rendezvényeinkkel, valamint a városi TV-n, a városi újságokon, honlapunkon és a Veszprém Megyei Naplón keresztül lépünk.

Országos nyilvánosság elé elsősorban rendezvényeink, szerepléseink révén jutunk. Többször jelentek meg iskolánkról tudósítások, hírek a Parlandóban, a Metronómban.

Az elfogadott Pedagógiai Program nyilvánosságát úgy biztosítjuk, hogy a Programot a fenntartónak felterjesztjük, a tanári szobában kifüggesztjük, a szakszervezeti bizalminak és a tanzakvezetőknek átadjuk, az érdeklődőknek a betekintést biztosítjuk és az iskola honlapján is elérhetővé tesszük.

Záradékok:

A tantestület határozat rovatba:

- Hangszeres tanulmányait megkezdheti
- Hangszeres tanulmányait nem kezdheti meg
- Magasabb osztályba léphet
- Engedély alapján osztályát folytathatja
- Alapfokú zeneiskolai tanulmányait befejezte, a továbbképző osztályba léphet

- Zeneiskolai tanulmányait befejezte
- A tanulók névsorából törölve
- .....tantárgyból javítóvizsgát tehet

Megjegyzések rovatba:

- Összevont beszámolót tett.....tantárgy.....osztályból
- Szolfézból a.....-dik osztályból kapott érdemjegyet
- Kiváló tanulmányi eredményéért dicséretben részesült
- Az év végi beszámolón igazoltan nem vett részt
- A főtárgyi órák egyharmadát mulasztotta, nem osztályozható, a nevelőtestület határozata értelmében osztályozó vizsgát tehet

5. A PEDAGÓGIAI PROGRAM **ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL,** **NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB** **INTÉZKEDÉSEK**

5.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola jelen Pedagógiai Programja 2016. szeptember elsejétől lép hatályba.
2. Ezen Pedagógiai Program érvényességi ideje 2017. augusztus 31. napjáig szól.

5.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
  - A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a Pedagógiai Programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. A 2016-2017. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen Pedagógiai Programot módosítania kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

5.3. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
  - az iskola igazgatója;
  - a nevelőtestület bármely tagja;
  - a nevelők szakmai munkaközösségei;
  - az intézményi tanács;
  - a szülői szervezet;
  - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a Pedagógiai Program módosítását a diák-önkormányzat útján a szülői szervezetnek vagy az intézményi tanácsnak javasolhatják.

3. A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.
4. A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

5.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola Pedagógiai Programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola intézményvezetőjétől, az intézményvezető helyetteseitől, intézményegység-vezetőtől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
3. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola könyvtárában;
  - az iskola intézményvezetőjénél;

6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM **ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA** **VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK**

6.1. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A Pedagógiai Programot az intézmény diákönkormányzata 2016. január 10-én megkapta és a 2016. február elsején tartott ülésén megtárgyalta (rendelkezésre állt 21 nap). Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat a véleményezési jogát gyakorolta, a nevezett rendelkezésekkel egyetért.

.....
diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai Programot a szülői szervezet (közösség) 2016. január 10-én megkapta és 2016. február elsején tartott ülésén megtárgyalta (rendelkezésre állt 21 nap). Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során a jogszabályban meghatározottak szerint gyakorolta, a nevezett rendelkezésekkel egyetért.

.....
szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete a 2016. február 2-án tartott értekezletén elfogadta.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A Pedagógiai Programot a mai napon jóváhagytam.

Várpalota, 2016. február 3.

Fenyvesi Zoltán
intézményvezető